LIET. BIBLIOTEKA TORONTO
BIBLIOTEKA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 39 (455) TORONTO, Ontario, 1958 m. rugsėjo (September) mėn. 25 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Ateiviu kilimas

Įsikūrimo pradžioje buvo vargo ir patiems ateiviams, ir jų kvietėjams, ir juos priėmusiam kraštui. Nepažįstama kalba, krašto santvarka, svetimi darbo metodai labai sunkino įsijungimą naujan gyveniman. Įsikabinti į geresnes vietas, gauti savo specialybės darbą retai tebuvo įmanoma net ir tiems, kurie vietinę kalbą buvo pramokę. Reikėjo pereiti "grinorystės" stadiją. Vieniems tai sekėsi lengviau, kitiems sunkiau, o tretiems ir ilgam teko užkliūti. Po dešimtmečio daugumos būklė pagerėjo tiek, kad žmonės pasijuto atsistoję ant savo kojų. Šiandieną jau turime savo žmonių ir mokyklose, ir versluose, ir įstaigose.

Tai, žinoma, neatėjo savaime. Reikėjo pereiti vieniems per įvairias kasyklas, kitiems — per fabrikus, tretiems — per mokyklas pakartojant savo specialybės kursą. Žvelgiant atgal matyti kiek daug pastangų sudėta šiam pakilimui. Nevienam teko sukaupti visą energiją ir išteklių užsibrėžtam tikslui pasiekti. Dėlto nevienam teko pasitraukti iš visuomeninės veiklos bei "pranykti" iš lietuviškojo gyvenimo. Atsistojus betgi ant savų kojų liko iškovota bent asmeninė nepriklausomybė, kurios reikia kovoje ir už Lietuvos nepriklausomybę.

Pirmiausia tai išsikovojo ryžtingieji, drįsę pirmieji laužtis į tvirtesnes pozicijas. Paskui juos sekė pavyzdžio padrąsintieji. Liko betgi tie, kurie pradžioje nesiryžo nieko geresnio siekti, o vėliau suabejojo ar beverta ko besiekti; visą dėmesį sutelkė į vaikus, kad bent jie pasiektų, ko tėvai nepajėgė. Šalia jų liko ir neryžtingieji, kurie tiesiai nedrįso pradėti ko nors didesnio ir nesistengė išeiti iš eilinio įmonės darbininko pozicijos. Tokių tebėra ir dabar. Galbūt, jie turi savo išskaičiavimus taip darydami, tačiau lietuviškosios ateivijos požiūriu tai nėra laimėjimas. Daugelio pasilikimas žemiausiose pozicijose gali mesti tam tikrą šešėlį ir pačiai lietuvybei, nes visame krašte sudaro nuomonę, kad jos atstovai yra menkos kultūros. Tada su tokiais žmonėmis visur mažiau skaitomasi. Pvz. neviename krašte lenko vardas buvo siejamas su nemokša, tinkančiu tiktai juodajam darbui. Tokia nuomonė susidarė todėl, kad daugelis lenkų, atvykę į svetimus kraštus, nepajėgė iškopti į augštesnes pozicijas.

Negalėtume pasakyti, kad mūsų išeivija dabar yra tokioj būklėj; ypač naujųjų ateivių eilėse pasireiškė stiprus veržlumas šviesesnės ateities link. Visdėlto ir mūsuose galėtų būti pasiekta daugiau. Juk dar yra visa eilė mūsų išsilavinusių žmonių, kurie neišeina iš įmonės paprasto darbininko eilių. Sakysime, buvę mokytojai, kad ir vyresnio amžiaus, galėtų dirbti savo profesijoj vietinėse mokyklose, jei išdrįstų metus kitus pasėdėti mokytojų seminarijoje. Tokių pasiryžėlių pavyzdžių jau yra, kad ir nedaug. Reikia tikėtis, kad jie užkrės netik buvusius mokytojus, bet ir kitas profesijas pasinešti naujų siekimų keliu. Jeigu nepabūgo gydytojai, mokytojai ir kt. atsisėsti kuriam laikui prie knygos, kodėl turėtų pabūgti knygos ar mokyklos suolo kitų profesijų žmonės? Lietuviai nekartą sunkiose aplinkybėse tampa fatalistais — taip lemė likimas! Užuot apvaldę likimą bei tapę jo kalviais, jie duodasi patys kalami ir užmiršta, kad drąsiems ir likimas padeda.

Prasiveržus į geresnes pozicijas atsiveria geresnės perspektyvos ir pačiai lietuvybei išeiti į platesnį gyvenimą. Tiesa, tos galimybės praktikoj nevisuomet išnaudojamos, nes nevienas tokiose pozicijose užsnūsta laurų miegu. Tai betgi sąžinės ir charakterio reikalas. Jei tvirtesnės socialinės pozicijos bus jungiamos su stipria lietuviška asmenybe, neabejotinai bus plačiai pasitarnauta netik Lietuvai, bet ir gyvenamajam kraštui. **Pr.G.**

Prieštaravimų politika

ALMAUS,
mūsų bendrabarbio Niujorke

Praėjusioji savaitė tebeliudijo kaip sunku spirtis interesų politikai prieš idealistinę, kad ir komunistinę politinę ofenzyvą. Atidžiai stebinčius tarptautinės politikos eigą dėlto nepatenkino pastaroji prezidento Eisenhowerio kalba, esą, JAV-bės nesileis į naują "Muencheną", neleis priešui toliau skaldyti ir grobti. Teisa, Čiangkaišekui pradėjo plaukti karinė pagalba. Bet vargiai kas tiki, kad tai išspręs Rytų-Vakarų "Tu ar Aš" dilemą. Išeivių politikai Niujorke pasidžiaugė prezidento "griežta politika" vieša demonstracija "Free Europe" įstaigos patalpose. Kitiems gi rūpėjo kas toliau?

Atrodė, kad "išlaisvintojas" Dulles grįžo ten, iš kur pradėjęs — į "containment", į achesoniškąją politiką. Taivan — Formoza, kaip ir solidūs Pabaltijo valstybių "paskutinieji mohikanai" - diplomatai, bei pusiau oficialūs komitetininkai buvo reikalingi simbolizuoti Amerikos geraširdiškam norui komunistų ginkluotųjų pajėgų valdomuose kraštuose matyti daugiau "laisvių" ir "teisių". Vašingtone gyveną lietuviai betgi tikino, esą sostinėje nekantrauta, kad Chruščiovo "valenrodiška" nuo dogmų atsilaplaidavimo politika Sovietijoj nėjo sklandžiai.

Kodėl Quemoy, o ne Pabaltijys?

James Reston, NYT Vašingtono korespondentas, nusistebėjo dėl prezidento užsispyrimo ginti "taiką", "teisingumą", "laisvę" ir "pasaulio tvarką" lengvai apšaudomose kinų artilerijos salose, "bet **ne Vengrijoj ar Pabaltijo valstybėse**, Vietname ar Š. Korėjoje". Reston aiškino, esą Dulles nenori, kad tarptautiniai ginčai būtų sprendžiami ginklu. J. Reston, susiradęs J. F. Dulles prieš 20 metų parašytą "War, Peace and Change", cituoja: "valstybei gristi savo politiką mintimi, kad tarptautiniai santykiai gali būti tvarkomi be jėgos, yra absurdas..." Toliau Dulles, kuris ir dabar tęsia prieš 18 metų sovietų užimtų Pabaltijo valstybių diplomatų pripažinimą, matyt, nei nesvarstydamas rašė: "Kiekviena tauta, kuri bando nematyti įvykusių permainų, jas ignoruoti, gyvena pasaulyje, neturinčiame nieko bendro su realybe, "Alice in Wonderland" pasaulyje..."(!)

Kodėl be "Balso"?

Nemažesnis nusistebėjimas Amerikos lietuviuose kilo dėl triukšmo uždarius "Amerikos Balso" pabaltiečių skyrių Europoje. Iš dalies pačių "voicininkų" ir jų bičiulių sukeltas judėjimas mūsų spaudoj, atrodo, vengė prisiminti nekartą ir šiame laikraštyje mestus perspėjimus žmonių, tvirtinusių, jog "Amerikos Balsas" nesąs pakankamai principingai tvarkomas.

Mažai įtikino "AB" direktoriaus pasiaiškinimas dėl JAV-bių fondų "stokos". Juk Čiangkaišekui Taivane ateinantį mėnesį, pagal NYT, būsią pasiųsta pagalba už $600 mil., o Jordano valstybėlė dabar gauna pagalbą, kainuojančią Amerikos mokesčių mokėtojams daugiau nei $3.850.000, nežiūrint, kad Pabaltijo tautos pokario metais ginklu kovojo ir mirė dėl Amerikos radijo skelbiamų principų ir maldavo JAV-bių užsistojimo Jungtinėse Tautose, kai tuo tarpu arabų ir kiniečių draugiškumas Amerikai yra labai abejotinas.

Mini ir nemini

Nei demokratų Stevensono, nei ponios Rooseveltienės išpūdžiuose iš Sov. Sąjungos nematyti, kad jie Maskvoj būtų drįsę despotams priminti "klasiškąją" Pabaltijo bylą. Po Pasaulio Lietuvių Kongreso Niujorke kažkaip dažniau didžiojoje NY spaudoje buvo prisimenamos Pabaltijo valstybės. Daniel Shorr, CBS korespondentas Maskvoj, priminė sovietinę cenzūrą, bijančią praleisti žinias, kaip "pavyzdžiui — naują arešto bangą Pabaltijo valstybėse ar prostalinišką sukilimą Gruzinijoj..." NYTimes vedamuoju šitaip aptarė milijonieriaus C. Eatono vizitą pas Nikitą: "Visa Sovietų istorija, lygiai kaip carinės Rusijos, yra imperialistinio plėtimosi istorija, prisimenant Baltijos valstybes ir Rytų Europą, kaip paskutiniąsias aukas".

Šis viešosios opinijos nuolatinis Pabaltijo priminimas betgi neįtikino Dulles pareigūnų persvarstyti JAV Pabaltijo politiką ir pritaikyti ją tikrovei.

Vokiečiai apie pavergtuosius

(E) Už Rytų Vid. Europos tautų laisvę buvo pasisakyta vokiečių "Tėvynės Gėlenos" rugs. 14 d. — iškilmėse Stuttgarte, Liederhalėje. Minėjime, kuriame dalyvavo ir Badeno Wuerttembergo min. pirm. dr. G. Mueller, pagrindinėje kalboje buvo pabrėžta, kad vokiečiai tremtiniai siekia savo "teisę į tėviškę" įgyvendinti be smurto, kaip tai yra parašyta tremtinių chartoje. Tačiau teisė į tėviškę, pareiškė kalbėtojas, nebūtų įmanoma be Rytų ir Vid. Europos pavergtųjų tautų laisvės. Minėjimas buvo perduotas per dvi radijo stotis. Minėjimuose Berlyne, Bochume ir kaikuriose kitose vietovėse kalbėtojų buvo pareikšta, kad vokiečių tauta negalinti pripažinti Oderio - Neissės linijos būsimos Vokietijos siena. Firma turįs įvykti Vokietijos apjungimas, o po to sujungtos Vokietijos parlamento pastatytoji vyriausybė galėsianti tartis dėl taikos sutarties, kuri ir turėsianti nustatyti būsimas Vokietijos sienas.

—

(E) **VLIKo pilnaties metinė sesija** numatyta šaukti spalio 11 -12 - 13 d.d. Niujorke. Be eilinių VLIKo veiklos reikalų bus tariamasi ir aktualiais pasaulio politikos klausimais, kiek jie liečia ar gali liesti Lietuvos laisvinimo reikalą.

(E) **E. Simonaičiui,** Maž. Lietuvos Tarybos pirm-kui ir PLB Vokietijos krašto valdybos vicepirm., spalio 30 d. sueina 70 metų. Žymaus Maž. Lietuvos veikėjo ir vieningos Lietuvos valstybės kovotojo sukakčiai pagerbti sudarytas komitetas.

(E) **Iš lenkų valdomų ,buv. Vokietijos sričių atvyko į Vakarus lietuvis,** buvęs ten kurį laiką pieninės vedėju. Tose srityse lietuvių esama šimtais. Atvykėlis kapituliacijos metu liko dabar lenkų valdomose srityse ir nuo karo metų jau Lietuvos nematė. Daręs žygių Lietuvoje apsilankyti, bet nepavykę. Nors komunistinis režimas Lenkijoje kiek skirtingas, negu Lietuvoje, visdėlto daug lietuvių kilmės žmonių norėtų patekti į Vakarus, tačiau dėl legalizacijos sunkumų tai retam pavyksta. Atvykėlis turi giminių Amerikoje ir nori emigruoti į užjūrį.

Savaitės įvykiai

Ambasadorių ir artilerijos kalba dėl Kinijos pakrančių salų tebeina. JAV ir raud. Kinijos ambasadoriai Varšuvoj turėjo eilę susitikimų, tačiau rezultatų dar nematyti. JAV reikalauja pirmiausia sustabdyti pakrančių artilerijos ugnį kaip sąlygą tolimesnėm derybom, kiniečiai gi sutinka ją sustabdyti, jei Čiangkaišeko kariniai daliniai bus pasiruošę palikti salas. Amerikiečių poziciją silpnina sąjungininkai, kurie oficialiai laikosi tylos, o neoficialiai pataria amerikiečiams nusileisti. Jų tarpe yra ir Kanada. Tokioj būklėj JAV užsienio r. min. J. F. Dulles pareiškė laikysiąsis savo pozicijos nežiūrint sąjungininkų abuojumo, duosiąs dvi savaites laiko ambasadorių deryboms Varšuvoj, ir, jei čia nieko nebus pasiekta, perkelsiąs bylą į JT, prašydamas neutralizuoti ginčijamas salas. Chruščiovas gi iš Kremliaus bomborduoja Vašingtoną laiškais, grasindamas pasauliniu karu ir tyčiodamasis iš JAV 7-jo laivyno, kuris esą atominiame amžiuje tinkąs tik paradui... Jo paskutinį laišką prez. Eisenhoweris grąžino atgal be komentarų, nes esąs nepriimtinas dėl įžūlumo, grasinančio tono, nesuderinamo su diplomatijos taisyklėmis.

Ir čia Kinija...

Vos prasidėjo JT pilnaties sesija, išrinkusi pirmininku Libano atstovą Ch. Malik, iškilo raudon. Kinijos klausimas. Indija, kaip kasmet, pasiūlė priimti Kiniją JT nariu. JAV pasipriešino ir specialiai 21 krašto atstovų komisijai pasiūlė rezoliuciją vėl atidėti Kinijos priėmimo klausimą vieneriems metams. 12 prieš 7 pasisakė už JAV rezoliuciją, kuri bus pateikta pilnaties posėdžiui. Manoma, kad ir šiemet daugumas balsuos prieš Kinijos priėmimą, nors Norvegija, Danija ir Švedija pareiškė balsuotų už priėmimą. Pernai jos susilaikė nuo balsavimo. Kanada nėra apsisprendusi, tačiau linkusi prisidėti prie Kinijos šalininkų.

Be Kinijos reikalų, JT turės svarstyti Vid. Rytų problemas. Nežinia dar kokie bus sprendimai, tačiau neoficialiai kalbama, kad Jordanas, Libanas ir Jungt. Arabų Respublika sutikusios perduoti tarpusavius skundus specialiai JT komisijai, kuri juos ištirtų. Su tuo susijęs yra JT kariuomenės reikalas, kariuomenės, kuri pakeistų JAV - britų kar. dalinius. JT programoj taipgi numatyta svarstyti erdvių kontrolės, nusiginklavimo ir kt. klausimus.

Sukilėlių vyriausybė

Alžerijos Išlaisvinimo Frontas, jau keturi metai vadovaująs kovai už visišką nepriklausomybę, paskelbė sudaręs vyriausybę Kaire, kurios min. pirm. yra F. Abbas, vaistininkas, 59 m.; 5 jo vyriausybės nariai yra Prancūzijos kalėjimuose; šeši esą laisvėje pasiskelbė tęsią kovą už nepriklausomybę. Jų vyriausybę jau pripažino: Jungt. Arabų Respublika, Irakas, Libija, Tunizija, Marokas, Jordanija, S. Arabija. Sukilėliai tikisi, kad jų vyriausybė bus pripažinta virš 20 kraštų. Prancūzija gi pareiškė laikysianti Alžerijos vyriausybės pripažinimą nedraugišku veiksmu. Artėjant konstitucijos referendumui, alžeriečių sukilėlių veikla pagyvėjo ypač Prancūzijoj, kur įvyko pasikėsinimas prieš min. J. Soustelle, buv. Alžerijos gubernatorių.

Vėl Ženevon

Sov. Sąjunga atsiliepdama į vakariečių pasiūlymą, pareiškė sutinkanti siųsti savo atstovus į naują konferenciją Ženevoj, kuri studijuotų techninę pusę problemos — kaip apsisaugoti nuo staigių atominių priešo puolimų. Siūloma data — lapkričio 10 d., t.y. tuojau po politinės konferencijos spalio. 31 d., kuri svarstys uždraudimą atominių bombų bandymų. Konferencijoj dalyvauti siūlomi šie kraštai: JAV, Britanija, Prancūzija ir Belgija, iš sovietų pusės — Sov. Sąjunga, Lenkija, Čekoslovakija, Rumunija.

Skilo socialistai

Gausi Prancūzijos socialistų partija skilo dėl De Gaulle paruoštos konstitucijos. Partijos kongrese dauguma atstovų pasisakė už konstituciją. Nepatenkinta mažuma sudarė naują grupę — autonominę socialistų partiją, kuriai tuo tarpu vadovauja buvęs min. E. Depreux. Ji dar nežino savo šalininkų skaičiaus, bet jau pasiryžusi kovoti prieš De Gaulle konstituciją drauge su atskilėliais radikalais, kuriems vadovauja P. Mendes-France. Parašiutininkų daliniai su civiliais ėmė pulti ir naikinti kaikuriose vietose komunistų būstines.

KAS NAUJO KANADOJE?

Naujos vidaus paskolos lakštai pradėti pardavinėti bankuose ir pan. įstaigose rugsėjo 17 d. Paskolos dydis — $600 mil. Viena jos dalis bus grąžinta lakštų pirkėjams po 9 mėn., kita — po 18 mėn. Pirmosios dalies obligacijos — iš 2,5%, antrosios — iš 2¾%. 1958 m. taupomosios paskolos lakštai bus pradėti pardavinėti spalio 14 d. su lapkričio 1 d. data. Jie bus išpirkti 1973 m. lapkričio 1 d., t.y. po 15 metų. Palūkanų vidurkis — 4.15 %. Vienam asmeniui bus leidžiama įsigyti lakštų iki $10.000.

★

Britų Commonwealth ūkinė konferencia vyksta Montrealy. Ji svarsto priemones pagyvinti Commonwealth kraštų prekybą. Ikišiol didelė kliūtis buvo britų suvaržymas prekėms iš dolerio kraštų. Kanada tuo skundėsi nuo seno ir dabar britų delegacija pareiškė, kad Britanija nuima suvaržymus mašinoms, popieriui ir salmon žuvims; šie dalykai galės būti importuojami nevaržomai. Ikišiol Kanada parduodavo Britanijai kasmet už $73 mil. Tikimasi, Kanados eksportas nuo šiol padidės, juoba, kad ateity laukiama iš britų pusės suvaržymų nuėmimo ir kt. gaminiams. Kanada iš savo pusės pateikė konferencijai planą padidinti savo pagalbą Commonwealtho kraštams.

★

Bedarbio pašalpą vyriausybė ketina padidinti $6 savaitei. Ikišiol vedusiam bedarbiui buvo mokama iki $30 savaitei. Kartu numatoma padidinti ir įmokas nedarbo apdraudos fondui iš darbininkų ir darbdavių pusės. Darbininkai dabar įmoka 60 ct. kas savaitę; pagal naują planą, jie turės įmokėti po 72 ct. Darbdaviai irgi turės proporcingai padidinti savo įmokas. Valstybės iždas nedarbo apdraudos fondui įmoka 20% darbininkų ir darbdavių įmokėtų sumų. Šį planą darbo min. Starr žada pateikti būsimajai parlamento sesijai. Taigi, numatomo bedarbio pašalpos padidinimo galima tikėtis tiktai pavasarį.

★

Geležinkelių bendrovės prašo vyriausybę leisti pakelti prekių siuntų kainas 19%. Esą jei vyriausybė su tuo sutiks, b-vės patenkinsiančios tarnautojų reikalavimą pakelti algas, nes pakėlimas atsieitų $41.500.000 CNR ir $26.500.000 CPR b-vėms.

★

Atominių povand. laivų statybos galimybes studijuoja kraš to apsaugos ir gamybos ministerijos. Min. Pearkes pareiškė, kad Kanadai reikia povand. laivų kaip apsigynimo prieš 500 soviet. bovand. laivų. Jų gamybą tikimasi pradėti už dviejų metų. Apytikriai numatoma, kad vieno atominio pov. laivo kaina sieksianti $50 mil.

★

Kariuomenės kapelionų tarnyba, krašto aps. min. potvarkiu, centralizuojama: nuo šiol tebus du vyriausieji kapelionai — katalikų ir protestantų — visoms ginklų rūšims. Centrinė jų įstaiga bus Otavoje, regijoninės įstaigos penkiose vietovėse ir viena Europoj. Panašiai bus centralizuota ir kariuomenės gydytojų tarnyba nuo 1959 m. sausio 1 d. Tai padaryta taupumo sumetimais.

★

Nežymėti tautybės gyventojų surašinėjime yra siūlęs min. pirm. Diefenbaker. Į tai atsiliepė parlamento atstovas Chevrier pareikšdamas, kad Kanadoj tautybė surašinėjimuose turėtų būti žymima. Esą to nori pranc ūzai ir kitos tautinės grupės, kurioms svarbu žinoti savo skaičių; be to, tai esą svarbu ir visa mkraštui bei jo vienybei įvairybėje.

★

Ukrainiečių kalba bus pradėta dėstyti Albertos prov. vidurinėse mokyklose kaip ketvirtoji kalba nuo 1959 m. rudens. Ikišiol buvo dėstomos — prancūzų, vokiečių ir lotynų; dvi pastarosios dėstomos tik keliose mokyklose. Dar nėra paaiškėję ar ukrainiečių kalba įeis į reguliarią programą ir ar Albertos universitetas užskaitys ją kaip antrą svetimą kalbą. Nutarimas įvesti ukrainiečių k. buvo paskelbtas švietimo min. Aal borg Bounyville vietovėje, iš kurios buvo gautas pirmas prašymas įvesti ukrainiečių k. dėstymą.

Nemokamas dantų gydymas neturtingiems vaikams iki 16 m. Ontario prov. bus įvestas 1959 m. Tuo reikalu susitarta su dantų gydytojų sąjunga — Royal College of Dental Surgeons. Susitarimas liečia vaikus šeimų, gaunančių motinos pašalpą.

LIETUVIS SOVIETŲ DELEGACIJOJ

Gromyko vadovaujamoje sovietų delegacijoje JT pilnaty yra ir vad. Lietuvos užsienių r. ministeris Ignas I. Gaška. Delegacijoje yra taip pat Armenijos užsienių r. ministeris Martirosjan. Jiedu ir dar trys asmenys yra delegacijos narių pavaduotojais. O tais delegatais be Gromyko dar yra: Zorin, Carapkin, Sobolev ir Muravjeva — RSFR socialinės apsaugos ministerė. Gaškos vaidmuo delegacijoje, atrodo, bus tik pasėdėjimas plenume ir gal dalyvavimas kaikuriose komisijose.

I. Gaška yra senas komunistas, buvęs mokytojas, gimęs 1891 m. Žeimelio valsč. Diržių km. Jau 1927 m. jis išrinktas Lietuvos kom. partijos centro komiteto nariu. 1930 m. buvo suimtas, bet 1933 m. kartu su kitais komunistais iškeičiamas į kunigus suimtus Rusijoje. 1941 m. jis grįžo į Lietuvą ir pasidarė Valstybinės Leidyklos direktoriu, 1942-4 m. Maskvoje organizavo lietuviškos literatūros leidimą. 1944 m. buvo paskirtas Leidyklų ir Poligrafijos valdybos viršininku, nuo 1950 ir 1955 m. kovo 18 d. užsienių r. ministeriu.

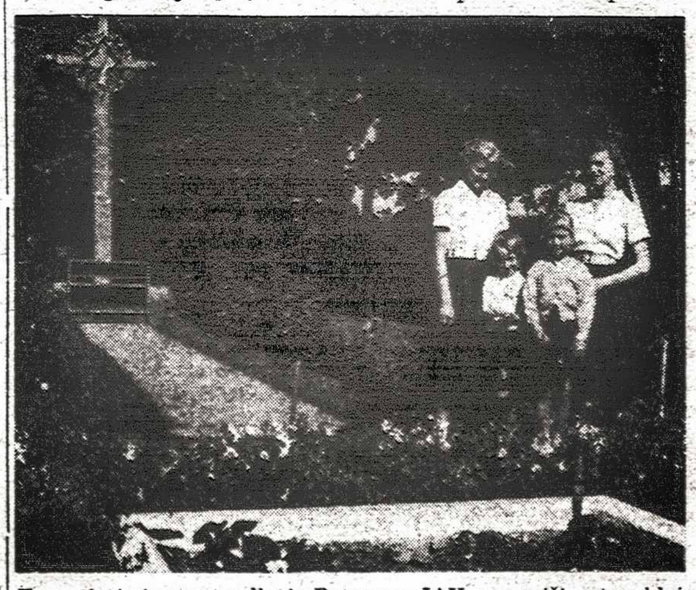

Torontietės ir montrealietės Putnamo, JAV, mergaičių stovykloje. Iš kairės į dešinę: Audronė Kuolaitė, Laima ir Dovilė Kerbelytės, Violeta Simanavičiūtė. Nuotrauka B. Kerbelienės.

RUSIJOJ NEBUS SUKILIMO?

YMCA vadovybių suvažiavimo proga Kanadoj lankėsi dr. N. Gančarov, 37 m., buvęs sovietų armijos karininkas, patekęs prie Stalingrado vokiečių nelaisvėn ir vėliau atsisakęs grįžti Rusijon. Iš Vokietijos jis pasiekė JAV ir čia reiškiasi protestantų organizacijose. Laisvė kraštui ateisianti palaipsniui, spaudžiant jaunimui ir inteligentijai — naujajai vidurio klasei. Tai inteligentijai, išėjusiai technikos mokslus, nebūsią galima pasitenkinti vien gamtos mokslais ir technika ir būsianti priversta siekti toliau už Rusijos ribų.

Kanadietis Hans R. Weiss, gimęs Austrijoj ir gyvenęs Čekoslovakijoj 12 metų, lankėsi Prahoj ir grįžęs pareiškė, kad ten sukilimo nebūsią. Žmonės ten gyveną visišku abuojumu ir tesirūpiną pragyvenimu. Sąlygos sunkios — dėlto jis anksčiau ir išvykęs iš Čekoslovakijos nei buvo vizos leista. Žmonės pasilgę Vakarų ir perka menkiausią pasitaikantį vakarietišką daiktą. Rusų kareivių nesą, bet pilna rusų, kiniečių ir arabų turistų. Vienoj vietoj radęs katalikų koplyčią paverstą vyno svetaine, kur palikti religiniai paveikslai ir kt. dalykai pasityčiojimui. Miestelių aikštėse ,bei darbininkų kvartaluose esą nuolat rėkia garsiakalbiai, raginą žmones geriau gaminti ir šaukią į mitingus.

Ruoš pabaltiečių dieną Vokietijoje

Stuttgarte įvyko Baltų Tarybos posėdis, kuriam pirmininkava latvių min. R. Liepinš. Iš lietuvių dalyvavo VLIKo Vykd. Tarybos pirmininkas J. Glemža ir VT narys dr. P. Karvelis.

Bonnoje numatoma suruošti Pabaltijo dieną, kurią organizuoti apsiėmė tarptautinio komiteto krikšč. kultūrai ginti Pabaltijo sekcija.

Pasitarta dėl padėties, kuri susidarė siaurinant "Amerikos Balso" radijo transliacijas Pabaltijo tautų kalbomis (panaikinant "AB" Miuncheno skyrių). Nusistatyta daryti tolimesnių žygių.

Iškeltas sumanymas daryti žygių, kad Pabaltijo tautoms būtų galima įsijungti į "Free Europe" radijo programą, tuo kompensuojant Miuncheno "A. Balso" transliacijų nutraukimą.

Tartasi dėl plano įsteigti Pabaltijo kraštų studijų institutą, kuris tyrinėtų dabarties padėtį ir įvykius okupuotuose Pabaltijo kraštuose. Jau iš seniau veikias Pabaltijo tyrinėjimo institutas — Baltisches Forschungsinstitut — tyrinėja Pabaltijo tautų praeitį. Šitoks studijų institutas galėtų veikti sutartinai su atitinkamomis vokiečių institucijomis.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

"Pax Romana" suvažiavimas

Studentiškoji Pax Romana sąjūdžio, siekiančio sukrikščionininti universitetinį gyvenimą, šaka kartą metuose susirenka aptarti savo idėjinių ir organizacinių reikalų. Šiemet toks tarp sąjunginis Pax Romana suvažiavimas įvyko rugpiūčio 25-28 d.d. Eichstaette.

Tai lietuviams gerai pažįstama vietovė, kur karo metu ir tuoj po karo augštojoje filosofijos - teologijos mokykloje mokėsi nemažas lietuvių studentų būrys. Vieni ten gavo kunigystės šventimus, kiti persikėlė studijuoti, Romon ir į kitus miestus. UNRRA laikais netoli Eichstaetto, Rebdorfe, gyveno net 800 lietuvių, veikė lietuviška gimnazija, išleidusi 122 abiturientus.

Į Pax Romana suvažiavimą atsiuntė atstovus apie 60 studentų sąjungų iš Europos, Šiaurės ir Pietų Amerikos, Afrikos, Azijos ir Australijos. Stebėtojų grupė buvo atvykusi ir iš Lenkijos. Lietuvių Studentų Ateitininkų Sąjungą atstovavo: kun. V. Memėnas, G. Jasevičiūtė, V. Skrupskelytė ir J. Medušauskas.

Dalyvaujant vietos vyskupui dr. J. Schoeffer ir vyr. burmistrui dr. H. Hutter, tarpsąjunginis Pax Romana suvažiavimas buvo prezidentės Maria deLourdes Pintasilgo atidarytas barokiškoje Eichstaetto rezidencijos salėje. Simultaninio vertimo dėka kiekvienas suvažiavimo dalyvis galėjo klausytis kalbų anglų, ispanų, prancūzų ar vokiečių kalba. Iš pranešimų matėsi, kad Azijos universitetuose gana stiprios morksistų grupės. Lotynų Amerikoj studentai taip pat jaučia komunizmo vėjus.

Suvažiavime diskusinės temos sukosi apie vietines, t.y. tautines grupes ir jų veikimą, skleidžiant krikščionišką dvasią universitetiniame jaunime. Tautinės grupės kaip tik ir sudaro tuos gyvus branduolius, kuriais remiasi Pax Romana sąjūdis. O kad Pax Romana idėjos užkariauja vis naujus plotus, rodo keli skaičiai: 1953 m. Pax Romana eilėse matėsi 77 studentų sąjungos. Per pastaruosius metus jų skaičius pakilo iki 91. Ir šiame suvažiavime buvo priimtos į Pax Romana dvi naujos sąjungos: viena iš Gvatemalos, kita iš Kongo ir Ruanda-Urundi.

Atsižvelgdama į geografines sąlygas ir iš jų kylančius tam tikrus bendrumus, Pax Romana yra subūrusi savo narius į komisijas: Europos, Šiaurės Amerikos, lotynų Amerikos, Afrikos ir Azijos. Kiekviena komisija turi savo vadovybę ir atskirą veiklos programą. Tiek vadovybės sąstatas, tiek komisijos veiklos programa turi būti kiekvieno tarpsąjunginio suvažiavimo priimta ir patvirtinta.

Šiemet suvažiavimui prisistatė nauja komisija — Egzilų Komisija. Suvažiavimas ją legalizavo.

Suvažiavimas baigėsi, kaip įprasta, rinkimais. Nauju gen. sekretoriu ateinantiems trims metams išrinktas perujietis Jaime Cordova, nauju prezidentu vieniems metams anglas Bryan Wood, viceprezidentu šveicaras M. Gross ir indonezietis J. Oei Hag Liang. Į likusias 6 Direktorijos vietas kandidatavo visa eilė atstovų. Tarpe išrinktųjų buvo II-roj vietoj "Ateities" atstovas dr. P.V. Vygantas (žr. 5 p.).

Sulaukę Egzilų Komisijos pripažinimo ir pravedę egzilinės sąjungos kandidatą į Direktoriją, linksmais veidais apleido egzilai studentai seną Eichstaetto miestą. Visų mintys krypo į Australijos sostinę, kur viskas buvo paruošta 24-tajam pasauliniam Pax Romana kongresui.

J. Medaitis.

Dėmesio Namų Savininkams!

Šildymas alyva

Kad sumažinus gaisrų pavojų, sprogimų ir kitokių nenormalumų, kad gauti geresnį šildymą naudojant mažiau alyvos, krosnys ir burneriai turėtų būti išvalyti, patikrinti ir tinkamai nureguliuoti bent sykį į metus.

Atlieku visus augščiau išvardintus darbus, taip pat atlieku įvairius remonto darbus, pakeičiu dalis, sudarau alyvos sutartis.

Darbas garantuotas ir apdraustas. Prieinamos kainos. Kad apsaugoti krosnis ir dūmų vamzdžius nuo rūdijimo — valymas patartinas anksti pavasarį.

Jūsų patarnavimui skambinkite:

S. Ignotas
LE. 6-5113
17 DELAWARE AVE.

Ivairūs siuntiniai

į LIETUVĄ, Latviją, Estiją, Ukrainą, Lenkiją ir U.S.S.R.

IŠ KANADOS:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius. Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknelėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.

IŠ ANGLIJOS:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, dantims taisyti įvairias medžiagas, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t.t.

STANDARTINIAI TEKSTILĖS SIUNTINIAI:

(Žemesnės rūšies)		(Geresnės rūšies)	
1. 4 kost. vilnonė medžiaga	14 yrd.	2. 4 kost. vilnonės medžiagos	14 yrd.
pamušalo	8 yrd.	pamušalo	8 yrd.
šerinės (klijonkės)	4 yrd.	šerinės (klijonkės)	4 yrd.
	$81.90		$108.50

(Vietoje 4-riems kostiumams gali būti 3 kostiumams ir 1 paltui medžiagos ir tuo atveju reikia primokėti $4.00. Užsakant prašau nurodyti medžiagos spalvą ir vyrišką ar moterišką).

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Baltic Exporting Co.

CENTRINĖ ĮSTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. v.

Sav. A. Kalūza

GEDIMINAS GALVA

Quemoy

Mažos Quemoy ir Matsu salelės milžino Kinijos papėdėje sujudino pasaulį. Kinijos liaudies respublikai pradėjus jas apšaudyti, JAV septintasis karo laivynas ėmė telkti jėgas. Vašingtonui aišiai nepasisakius, imta kalbėti, kad šis įvykis bus rimtai sutiktas. Peipingas ėmė šaukti, kad jo pareiga suvienyti kiniškas žemes ir išlaisvinti Taivaną. Šauksmą sekė įvykiai: nuolatiniai prieštaravimai ir kerštavimai ne tik dėl pasienio vandenų srities, pratęstos ligi 12 mylių, bet ir pačios Kinijos pažeidimų. Apšaudymas vis aršėja. Net ne vienas bandymas laivais pristatyti reikmenis įguloms ir vietos gyventojams liko nesekmingas. Komunistinė Kinija ne tik ėmė telkti kariuomenę Fukijos pakrantėse, bet net paskelbė naują ėmimą kariuomenėn. Jis nėra visuotinio masto, kaip dėstė vakariečių spauda, tačiau rodo įtampą.

Rusija

Rusija neliko abejinga įvykiams. Pirmiausia spaudoje, o rugsėjo 8 d. N. S. Chruščiovas pasiuntė raštą JAV prezidentui. Amerikiečiai pakaltinami dėl eilės dalykų pradedant Kinijos liaudies respublikos nepripažinimu, baigiant prieš ją nukreiptu "imeprializmu" ir pastaruoju "užpuolimu". JAV septintą karo laivyną ties Taivanu jis laikąs atgyventu reiškiniu. Naujaisiais ginklais jis galįs būti nupūstas. Rašto esminė vieta yra įspėjimas JAV, kad Rusija nepaliksianti vienos Kinijos kariauti ir ją pažeidus būsią atsakyta sutartiniu smūgiu. Jei amerikiečių karių išlaipinimas Rusijai sudarė progą politiškai veikti, pasauliui garsinti amerikiečių "imperializmą" ir JAV kaltinti JT, Quemoy atvejy Rusija ima rodyti dantis.

JAV nesitraukia iš pradėto baro. Rugsėjo 12 d. atsako į N. Chruščiovo raštą ir įspėja, kad jos pradėsiančios karą, jei rasiančios reikalinga ginti tenykštes sritis.

Suprantama, kad ne komunistinėje Kinijoje, bet ir Rusijoje bus pradėtas dar aštresnis JAV puolimas politinėje ir propagandos srityse.

JAV

JAV vyriausybė visai nepasisakė dėl minėtų salų gynybos, kai komunistai kinai 1955 m. pavasarį ėmė jas pulti. Nemažo svyravimo būta ir šiuo metu. Tik rugsėjo 4 d. John Foster Dulles prezidento vardu padarė pareiškimą, kuriame nurodė, kad JAV įsipareigojusios ginti Taivaną, Pengų (Peskadorų) salas ir kaimynines sritis, kaip Quemoy ir Matsu. Bandymas užimti šias sritis būtų pažeidimas pradų, kuriais tvarkosi pasaulis. Tolimesniuose išvedžiojimuose J. F. Dulles abejoja ar dabartiniais žygiais kinai komunistai nusistatę užimti Taivaną ir net apšaudomas salas. 1955-58 m. vykę JAV ir Kinijos liaudies respublikos pasitarimai likę nevaisingi užtikrinti, kad nebus panaudota jėga minėtoms saloms užimti. Šiame viešame JAV V-bių politikos apibūdinime reiškiamas nusivylimas dėl derybų praeityje, tačiau puoselėjamos viltys taikiu būdu klausimą išspręsti. Rugsėjo 9 d. jis nurodo spaudos atstovams, kad tam tikromis sąlygomis gali būti atitrauktas JAV laivynas nesileidžiant į kalbas dėl Quemoy ir kitų salų perleidimo kinams komunistams. Kas per vienos "tam tikros sąlygos", kodėl JAV imasi žygių, jei salos nebūsiančios komunistų užimtos ir kuriam tikslui Kinijos respublika (Taivanas) skatinama lėktuvais pulti Kiniją?

JAV strategija

J. F. Dulles minėtame pareiškime spaudos atstovams atvirai išpažino visų salų ,imtinai' Quemoy, strateginę reikšmę: "Šiuo atveju paliečiama ne Quemoy ar Matsu salelių likimas, bet JAV ir viso laisvojo pasaulio atrama Ramiajame vandenyne, pradedant Japonija, liečiant Korėją, Filipinus ir pietryčių Aziją. Visos sritys yra gyvybinės amerikiečiams. Mes gi turime elgtis, kad mažos dalies išskyrimu nebūtų pažeista visuma. Mes turime palaikyti ne tik gerus santykius su tenykštėmis valstybėmis, bet sutvirtinti jų pasitikėjimą savimi, jų viltis ir ryžtą. Šie dalykai negali būti aptarti klausimą svarstant vien tik kariniu požiūriu".

Jei Dulles bando amerikiečius įtaigoti šio susidūrimo svarba kariniu ir politiniu požiūriu, prez. D. Eisenhoweris rugsėjo 11 d. kalboje kreipia dėmesį į komunistinio pasaulio veržlos sustabdymą. Kodėl tik šiuo metu imtasi veikliai kovoti prieš komunistinį potvynį, kai jis patapo galingu?

Prezidento propagandinė kalba įtaigoti amerikiečius vargu laikytina pavykusia. Nežiūrint prezidento išimtinai gero pasiruošimo kalbą perskaityti, neblogo psichologinio apipavidalinimo ir praeities įvykių sugretinimo vis tik prasiveržė blankumas, kuris amerikiečiuose sukėlė žymiai daugiau rūpesčio, kaip ryžto.

Kalboje žymi Dulles įtaka ne tik minties raidoje, bet ir sakiniuose ir net kaikuriuose aptarimuose. Jos prasikišimas nebuvo geru ženklu amerikiečius, o ypač demokratus, paskatinti komunizmo įsibėgėjimą sustabdyti. Eilinis amerikietis, ja mažiau domėjosi, kaip sporto varžybomis bei arklių lenktynėmis. Gal ir dėlto, kad visa tai nieko gero jam nežada.

Puolimas

Patys amerikiečiai palengvina rusams ir kinams pasmerkti savo vyriausybės politiką. Amerikiečių spaudoje užtinkama eilė samprotavimų, kuriais puolama vyriausybės laikysena.

Ne tik Quemoy, bet ir pats Taivanas laikomas visai nesvarbiomis strateginėmis vietovėmis. Nūdieną kartojami Dean Acheson samprotavimai, kad Taivanas jokia strateginė sritis. Čangkaišeko nusistatymas įsigalėti Kinijos žemyne laikomas nesusipratimu. Susitarimas su Čangkaišeku dėl Taivano vadinamas juokingu ir klausiama: kaip ilgai tai bus tęsiama — iki jo gyvos galvos ar iki jo vaikaičiu išnykimo?

Ryšium su prezidento kalba aiškiai puolami jo "principai" kovoti už pasaulio taiką, kai JA V-bės nevedančios aiškios politikos, o tik atsiliepiančios į kitų iššūkius.

Šuolis į pavojus

BRITŲ LAKŪNO PERGYVENIMAI RUSŲ "GLOBOJE"

Tęsinys iš pereito Nr.

Pakėlęs savo ilgą šautuvą jis sudrumstė ryto ramybę. Zvimbiančios kulkos ardė lėktuvo vidų, laimei nieko nekliudydamos.

— Ja angličanin, ja angličanin, — šaukėme mes.

Bet jis vis be paliovos šaudė, atrodo, netaikindamas į nieką.

— Ja angličanin, ja angličanin, — kartojome mes.

Pagaliau jis sustojo, atrodo, išbaigęs šovinius ir pasitraukė arčiau krūmų. Tada pasirodė visas būrys rusų su revolveriais rankose.

Roundes, panikos pagautas, sukomandavo mums laikyti rankas iškeltas. Viskas, ką aš galėjau dabar galvoti, buvo, kad pabėgimas nepavyko ir mes dar greitai namų nematysime.

Skubiai mes buvome suvaryti į vieną vietą. Naujųjų tarpe pasirodė būta poros karininkų. Jei ne jie, mes tos beždžionės gal būtume buvę vietoje sušaudyti.

— Ja angličanin, ja angličanin, — šaukė Roundes rodydamas į visą grupę.

Nekoks buvo jo paaiškinimas, nes ištikrųjų aš buvau vienintelis tikras anglas. Tas vistiek, atrodo, juos paveikė ir jie nuleido ginklų vamzdžius. Karininkai kažką pasikalbėjo tarp savęs ir atrodė, kad jie sutiko. Mums atrodė, kad dar nemirsime. Mažiausiai, dar kol kas. Jie susikišo revolverius į makštis ir eidami iš šonų, su kareiviais iš užpakalio, nuvedė mus į barakus per parado aikštę.

Atrodė, kad mūsų laukė neblogas priėmimo komitetas. Prie barako durų pasitiko išbalęs lyg šmėkla tardymų karininkas, kuris nusivedė mūsų kambario link.

— Na, pagaliau nors išgąsdinome ruselius, — tarė Roundes, bandydamas mums įkvėpti šiek tiek drąsos. — Ir per per plauką, jei tik būtume turėję laimės, būtume jau buvę ore.

Gal parinktas laikas ir nebuvo tinkamas, tačiau tai buvo puikus ir drąsus bandymas...

\- - -

Pusryčius jau atnešė kitas sargybinis. Kas žino, gal aną jau išsiuntė į frontą, nes jie turi specialų metodą pasielgti su tais, kurie nėra budrūs.

Jau buvo vidurdienis, kai už durų pasigirdo žingsniai ir į vidų įslinko pora karininkų ir penki kareiviai. Buvome išvesti ir susodinti sunkvežimyje su sargybiniais, pasiruošusiais kiek veinu momentu pavartoti ginklus. Pasirodo, kad pasivažinėjimas buvo visai trumpas. Mus nuvežė iki angarų.

Niekas nieko nekalbėjo su mumis, kaip pantomino teatre, tik tiek, šį kartą, kad neėmė joukas. Priekyje matėme "Dakotą", kurį mes norėjome pavogti. Motorai pradėjo veikti. Įgula su dideliu dėmesiu stebėjo mus. Atrodė, kad nebuvo kasdieninis vaizdas pamatyti lėktuvo vagis. Vėliau buvome suvesti į transportinio lėktuvo vidų. Pirmą kartą po ilgo laiko atsidūriau lėktuve. Įprastas kvapas vėl kvepėjo—maloniausias kvapas, kurį uosčiau per daugelį metų.

Keli kareiviai įlipo kartu su mumis su ginklais paruoštyje, išsklaidydami mūsų paskutinę viltį, pagrobti lėktuvą jau ore.

Motorams pradėjus veikti pilna jėga, palengva pradėjome judėti. Lėktuvas atsiplėšė nuo žemės ir kilo į nežinomybę. Tačiau dabar man nebebuvo svarbu. Aš buvau patenkintas, kad visi buvome kartu ir mano gydymas buvo vėl pamirštas.

\- - -

Niekas nekalbėjo kelionėje. Buvome užimti ateities planais, kaip reikės atsakinėti, kai būsime tardomi. Didžiausia mūsų problema buvo alkis ir šaltis. Apačioje matėsi sušalusi žemė ir sniegas. Apie pietus pastebėjome kažkokį miestelį ir aerodromą, kur lakūnas, nei neapsukęs rato, leidosi tiesiai į jį. Kaip vėliau sužinojau, tai buvo Lvivas.

Pats aerodromas nesudarė gero vaizdo — mediniai angarai ir labiausiai nustebau pamatęs amerikoniško tipo naikintuvus Aerocobras. Mes buvome greitai ištempti iš lėktuvo, suskaičiuoti, bijant, kad kuris nors galėjo dingti kelionėje, ir sumesti į sunkvežimį, kuris jau laukė mūsų. Už penkių minučių buvome išmesti prie didelio pastato, kur vėl atsargiai perskaičiavo mus, šį kartą negalėjome susilaikyti iš juoko.

Patenkintus, kad dar buvome visi, kareiviai mus nuvedė į, atrodo, kadaise buvusias kareivines, nors dabar netiktų nei kiaulėms jose laikyti. Per grindis lakstė žiurkės, o kambarių kampuose buvo pilna šiukšlių. Kambaryje, kuriame mes buvome patalpinti, visai nebuvo langų. Per sienas varvėjo drėgmė ir visas kambarys puvėsiais dvokė.

— Kokia puiki vieta — viskas liuksus! — kažkas iš mūsų tarė, norėdamas pralinksminti, bet durų trenksmas tai išsklaidė.

Roundes, turėdamas vado prigimtį, sukomandavo mus tvarkyti kambarį, kuris turėjo per trumpą laiką atrodyti kiek galima mūsų skoniui. Mes dirbome, kiek galėjome tvarkydami kambario išvaizdą. Daugiausia vargo buvo išmušti gyvius, kurie slankiojo kambario sienomis, grindimis. Kol mes tvarkėme, Roundes pastebėjo, kad durys nėra užrakintos, ir kad koridoriuje vaikščiojo sutinges sargybinis, kaskart vis atsiremdamas į sienas pailsėti. Jis nei nesujudėjo, kai pradarėme duris ir šviežia oro srovė padėjo apvėdinti kambario vidų.

Mes jau buvome tiek išvargę, kad niekas mums neberūpėjo. Tik Roundes, atsistojęs tarpduryje, mėgino užkalbinti sargybinį rusą.

— Ja amerikanec, — tarė rodydamas į save.

Sargybinis pritarė galvos palenkimu. Nusišypsojo Roundes ir sargybinis juokėsi.

— Tu raudonas kirmėlė! — Roundes tarė sargybiniui angliškai.

Ir jie abu juokėsi, žiūrėdami vienas į kitą.

— Tu purvinas kraugery!

Ir vėl abu juokėsi viens kitam palinguodami galva.

— Tu kalės vaikas!

Ir vis rusas galvos palenkimu pritardavo su švypsniu lūpose.

Mes visi neiškentę susirinkome pažiūrėti šio juokingo pasikalbėjimo ir visi choru jį pravardžiavome negražiausiais vardais, iki pagaliau išseko mūsų juoko šaltinis.

Neužilgo pasirodė kareivis lakūno uniformoje, bet be jokių medalių ant krūtinės ir be antpečių. Jis liepė mums eiti su juo kartu.

— Klausykite, — tarė Roundes, — gal mus veda apklausinėjimui. Nesisakykime, kad norėjome pavogti lėktuvą, bet tik buvome išėję rytiniam pasivaikščiojimui ir kad mes tik atsitiktinai atsidūrėme ties lėktuvu. Ar visiems aišku?

Galvos palenkimu visi pritarėme. Jam bevedant mus įvairiais takais pagaliau atsidūrėme kažkokiame pastate. Kambaryje nebuvo net stalų, tik alyvos bačkos atstojo juos. Prie šio tipiško stalo sėdėjo pusamžis karininkas, virš jo galvos kabėjo mažas Stalino portretas ir Rusijos žemėlapis.

Mieguistai jis peržvelgė mus.

— Taip, tai jūs mūsų sąjungininkai! — jo žodžiuose nesimatė draugiškumo. Ir mes net neturėjome noro jam atsakyti.

— Kuris iš jūsų augščiausio laipsnio karininkas?

Rusas kalbėjo iš lėto. Jo anglų kalbos žinojimas atrodė pakankamas susikalbėti su mumis. Roundes pažengė į priekį.

— Aš jums pasakysiu kalbą, —kalbėjo rusas. — Bet prieš man pradedant kalbėti yra formalumas — jūs turite atiduoti pagarbą — visi kartu!

Palengva ir nevykusiai atidavėme pagarbą žvaliai sekančioms mus akims. Jis palenkė galvą ir atsisukdamas į Roundes tarė:

— Ar jūs žinote, kodėl esate atvežti čia?

— Ne.

— Todėl, kad norėjote pavogti mūsų lėktuvą! Jūs norėjote atsimokėti mums už svetingumą pavogdami lėktuvą, kuris labai reikalingas mums karo laimėjimui.

—Mes nemėginome pavogti lėktuvo, kuris priklausytų Sovietų Sąjungai, — atsakė Roundes.

— Jūs meluojate! Keli iš jūsų buvote sugauti lėktuvo viduje?

— Tai netiesa! Juk nėra įmanoma pavogti sovietų lėktuvą, nes jie yra labai gerai saugojami...

— Bet juk jūs mėginote pavogti lėktuvą? — dabar jo balsas nebebuvo toks tvirtas. — Ir tik budri sargybinio akis sustabdė jus.

— Ne! — Roundes atsakė tvirtai. — Mes tik buvome išėję pasivaikščioti. Mes neturėjome jokios minties galvoje apie vogimą. Juk jūs nedraudžiate sąjungininkams eiti pasivaikščioti — ar ne taip?

— Mes nedraudžiame sąjungininkams pasivaikščioti — ne, — atsakė rusas ištardamas žodį "sąjungininkams" su pašaipa, lyg mes nejeitumėme į šią kategoriją. (Bus daugiau).

Nuo sausio 1 dienos Ontario provincijoje įvedamas Ligoninių Planas.

Tačiau šitas planas nepadengs operacinių ir gydytojų išlaidų.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (SLA)

draudžia gyvybę ir sveikatą. Mokėdami tik 2 dolerius į mėnesį, ligos atveju Jūs gausite 30 dolerių į savaitę, nežiūrint Jūsų kitų apdraudų.

Dėl smulkesnių informacijų Toronte gyvenantieji skambinkite:

ST. JOKUBAITIS (Centrinis Atstovas) — LE. 4-0773

L. Rickevičienė	— RO. 9-7668	A. Paulauskas	— LE. 6-3545
H. Chvedukas	— LE. 4-1528	O. Indrelienė	— LE. 1-8522
A. Dūda	— RO. 9-4612	V. S. Mastis	— LE. 2-6513

JEI SIUNČIATE MEDŽIAGŲ

giminėms į tėvynę, prašome atsilankyti į

DAVIDSON ECONOMY CENTRE

Čia gausite urmo kainomis geriausių angliškų medžiagų. Įvairiausių medžiagų pasirinkimas. — Prieinamos kainos. NEPATENKINTIEMS PIRKINIU — PINIGUS GRĄŽINAME.
231 QUEEN ST. W. (arti University Ave.) Telef. EM. 8-6576

K. L. Katalikių Moterų Draugijos Centro Valdybos narę
Reginą Kulienę, jos Vyrą Alfredą, motiną Sof. Mickevičienę
ir kitus artimuosius, mirus jos tėveliui

A. † A.

ALEKSANDRUI MICKEVIČIUI,

nuoširdžiai užjaučia

K. L. K. Moterų Draugijos Centro Valdyba.

A. † A.

ALEKSANDRUI MICKEVIČIUI

staigiai mirus, velionio žmonai Sofijai Mickevičienei, sūnui Vytautui, dukterims ir jų šeimoms — Leonidai ir Sigitui Ramanauskams, Reginai ir Alfredui Kuliams — liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą

A. ir V. Dubickai.

Bendradarbę Sofiją Mickevičienę, mirus vyrui

A. † A.

ALEKSANDRUI MICKEVIČIUI,

nuoširdžiai užjaučia

Management and Staff of Miss Suw. Valley.

A. † A.

ALEKSANDRUI MICKEVIČIUI mirus,

dukteriai Reginai Kulienei ir vyrui Alfredui, mirusiojo žmonai Sofijai Mickevičienei gilią užuojautą reiškia

Gražina ir Petras Stauskai.

A. † A.

ALEKSANDRUI MICKEVIČIUI mirus

gilaus skausmo prislėgtiems p. Sof. Mickevičienei ir jos šeimai, netekus vyro ir tėvo, nuoširdžiai užjaučiame.

E. ir A. Ramanauskai,
G. ir Vl. Kažemėkai.

Mielus Leonidą ir Sigitą Ramanauskus, netekus mylimo tėvelio ir uošvio,

A. † A

ALEKSANDRO MICKEVIČIAUS,

nuoširdžiai užjaučiame

O. ir K. Celiauskai,
K. ir J. Blekaičiai.

Motiejui Budriūnui 60 metų

40 metų muzikos baruose

Trys broliai muzikai Budriūnai atrodo pasiskirstę veiklos sritimis. Antanas (likęs Lietuvoje) žymiau pasireiškė instrumentalinėje muzikoje: jo simfoninė poema "Vizijos ant piliakalnio" būdavo girdima koncertuose ir radijo programose, taip pat mielai grojamas jo styginių kvartetas; Bronius iškilo tremtyje vokalinėmis kompozicijomis — chorinėmis ir solo dainomis bei giesmėmis; Motiejui, vyriausiam iš jų, šių metų rugsėjo 22 d. suėjo 60 metų. Jis daugiau yra nuveikęs muzikos mokslo srityje. Jis yra pirmasis lietuvių muzikas, žymiau gilinęsis į muzikos psichologijos bei filosofijos klausimus. Nemaža eilė jo mokslinių rašinių yra išspausdinta "Muzikos Baruose".

Jubiliatas Motiejus B. pradėjo muzikinę veiklą prieš keturiasdešimt metų, kai 1918 m., mokytojaudamas Zizonyse (Biržų apskr.), suorganizavo chorą ir surengė teatrinį-muzikinį vakarą. Netrukus po to jis sudarė chorą ir kaimyniniuose Daunoriuose, o už poros metų ir savo tėviškėje Pabiržėje surengė lietuvišką vakarą su vaidinimais ir choro dainomis. Kiek vėliau, kai visi trys broliai lankė muzikos mokyklas — Antanas ir Bronius Kaune, o Motiejus Klaipėdoje, — jie atostogų metu bendromis jėgomis rengė Pabiržėje teatrinius muzikinius vakarus, dalyvaujant ir jų dviem sesutėm.

Pradėjęs muzikos mokytojo darbą, M. B. produktingus metus turėjo Žemės Ūkio Akademijoje Dotnuvoje, kur 1928-29 m. m. ėjo muzikos instruktoriaus pareigas. Čia sudarė kamerinį orkestrą iš studentų, profesorių ir tarnautojų, turėjo stiprų mišrių balsų chorą, trigubą vyrų kvartetą bei kitokių ansamblių ir dažnai su jais koncertuodavo arba dalyvaudavo kultūriniuose parengimuose. Pažymėtina, kad Žemės Ūkio Akademijoje muzikos instruktoriaus ir muzikos lektoriaus pareigose yra dirbę visi trys broliai Budriūnai pakaitomis, Antanas net tris kartus. Pedagoginį darbą Motiejus B. dirbo dar keliose gimnazijose Lietuvoje ir tremtyje Vokietijoje, taip pat kurį laiką dėstė estetiką Kauno Konservatorijoje ir Vilniaus Muzikos Mokykloje.

1931-33 m. brolio Antano ir muziko Jeronimo Kačinsko remiamas, Motiejus leido ir redagavo muzikos žurnalą "Muzikos Barai", kuris be kitko pasižymėjo savo ryšiais su užsienio muzikais ir turėjo bendradarbių Čekoslovakijoje ,Vokietijoje, Jugoslavijoje, Turkijoje, Amerikoje. "Muzikos Barams" rašė ir tokios įžymybės kaip prof. Alois Haba iš Prahos ir vokiečių dirigentas Hermann Scherchen. Tuo būdu nemažas žurnalo egzempliorių skaičius eidavo į užsienius su turinio sąrašu vokiečių ir prancūzų kalbomis, ir "Muzikos Barai" būdavo paminimi net didžiajame prancūzų muzikos žurnale "Revue de musique".

Spaudoje M. Budriūnas pradėjo dirbti 1924 m. kaip muzikos kritikas, publicistas ir vertėjas. Per radiją Kaune ir Vilniuje yra davęs radiofono simfoninių koncertų paaiškinimų.

1938-40 m. eidamas Lietuvių Muzikų Draugijos reikalų vedėjo pareigas ir būdamas valdybos narys, žymia dalimi prisidėjo prie išplėtotos tuo laikotarpiu tos draugijos veiklos, kaip antai: muzikos kūrinių ir žurnalo leidimas, rajoninių dainų švenčių ir populiariųjų koncertų rengimas, paskaitos per radiją ir t.t.

1940-42 m. būdamas muzikos inspektorius Kultūros Departamente ir vėliau Meno Reikalų Valdyboje, M. B. prisidėjo prie naujųjų muzikos institucijų organizavimo ir išvystymo, būtent: Valstybinės Filharmonijos, Vilniaus Muzikos Mokyklos ir kitų muzikos mokyklų bei kursų. Tais metais buvo įvykdyta naudingų reformų Kauno Konservatorijoje, o Vilniaus Muzikos Mokykloje buvo įsteigti augštieji kursai. 1942-44 m. M. B. dirbo Švietimo Valdyboje kaip muzikos inspektorius, referentas ir vyr. referentas. Čia sudarė naują detalią muzikos programą mokytojų seminarijoms, pertaisė gimnazijų ir pradinių mokyklų muzikos programas.

1944 m. buvo išleistas M. Budriūno sudarytas "Pradinis dainynas", pritaikytas pirmiesiems septyneriems mokyklos metams. M. Budriūno harmonizuotų ir komponuotų dainų yra išspausdinta kaikuriuose rinkiniuose.

Dabar M. Budriūnas gyvena Memmingene, Vokietijoj, ir ten vadovauja "Darnos" chorui, kurį jis pats įkūrė ir kurio dainos ir giesmės jau penktus metus plačiai skamba lietuvių ir tarptautiniuose kultūriniuose bei religiniuose parengimuose, gaivindamos lietuvių dvasią ir supažindindamos svetimuosius su lietuvių kultūra.

Užsitęsusią tremtį M. Budriūnas išgyvena jautriai. Juo sunkiau jam yra tai pernešti, kad savo gyvenamoje vietovėje neturi artimųjų ar tokių pažįstamų, su kuriais galėtų išsikalbėti, pasidalinti mintimis, išlieti širdies gėlą. Jaučiasi vienišas ir kenčia tyliai, niekam nesiskųsdamas, kas apskritai jo būdui yra charakteringa. Nuostabus M. B. kuklumas, paprastumas ir ramybė atkreipia kitų dėmesį. Tik savo profesijoje nuolatos besitobulindamas ir kūryboje, į kurią jis paskęsta visa savo siela, randa užsimiršimą ir nejaučia net metų naštos.

Gerbiamam Jubiliatui Motiejui Budriūnui linkime dar daug kūrybingų metų, giedrių dienų ir jo vilčių išsipildymo — sugrįžti į laisvą Lietuvą. ELI.

Akad. Skautų Sąj. skelbia konkursą

Konkurso laimėtojams bus įteiktos šios premijos:

1. ASS jaunimo literatūros premija už geriausią prozos kūrinį — $150,

2. ASS jaunimo literatūros premija už geriausią poezijos kūrinį — $150.

Prozos kūrinys gali būti apysaka, feljetonas, trumpa novelė, ar kitas prozos darbas, savo esme priklausąs grožiniailiteratūrai, ir netrumpesnis,kaip 2.000 žodžių bei neilgesnis, kaip 8.000 žodžių.

Poezijos kūrinys gali būti eilėraščių grupė arba poema, epinio, lyrinio ar humoristinio žanro, netrumpesnis kaip 200 žodžių ir neilgesnis, kaip 1.500 žodžių.

Premijuoti kūriniai bus visų pirma išspausdinti "Mūsų Vyčio" žurnale.

Konkurse gali dlayvauti visi lietuviai, bet kokių (išskyrus komunistines) pažiūrų, ir priklausą bet kokiems lietuviško jaunimo susigrupavimams, o taip pat ir tie, kurie visiškai nedalyvauja lietuviškose organizacijose, bet jaučia lojalumą Lietuvai ir jos kultūrai. Amžiaus riba — iki 30 metų.

Konkurso temų pasirinkimas yra laisvas. Nenustatoma jokių ideologinių rėmų, išskyrus tai, kad konkursui pasiųsti rašiniai privalo sudaryti įnašą į lietuvių literatūrą. Pagrindiniai reikalavimai yra augštas meninis lygis, ir ištikimybė autoriaus išpažįstamiems meniniams ir moraliniams principams.

Rašiniai turi būti pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame voke turi būti suteikta autoriaus pavardė, vardas, adresas ir gimimo data.

Rašinius prašoma siųsti šiuo adresu: R. Šilbajoris, 108 East College Street, apartment 3, Oberlin, Ohio.

Rašiniai, gauti vėliau negu 1959 m. balandžio 30 d., nebus jury komisijos vertinami. Tie, kurie nori gauti savo rašinius atgal, turi atsiųsti pakankamai pašto ženklų persiuntimo išlaidoms padengti.

Jury komisiją sudaro: M. Katiliškis, A. Landsbergis, H. Radauskas ir R. Šilbajoris.

"Paramos" paskolos ir indėliai

Šeštaisiais "Paramos" gyvavimo metais jos narių sutaupos prašoko pusę milijono dolerių. (Š.m. rugpiūčio 31 d. — $587.210.00). Kaip kiti bankai taip ir "Parama" vien laikydama narių sutaupas savo seifuose išsilaikyti egali. Šalia taupytojų turi būti pakankamas skaičius skolintojų, kurie produktyviai naudotųsi esamais pinigų fondais. Jų mokamom palūkanoms padengiamos "Paramos" išlaikymo išlaidos, mokami procentai už depozitus ir šėrus.

Paskutiniu laiku pastebėta, kad "Paramos" narių tarpe pinigų pasiūla viršija paklausą ir dėl to susidaro per didelis nenaudojamų panigų perteklius. Aišku, kad tie pinigai, gulėdami kasoje, "Paramai" neša tik nuostolį, nes taupytojams šiuo metu už juos reikia mokėti 4% (už depozitus), tuo tarpu iš banko "Parama" tegauna 2%.

"Paramos" valdyba apsvarsčiusi padėtį nutarė išdavinėti paskolas pirmiesiems morgičiams iš 7% met. 3-5 metams iki $10.000 sumos vienam asmeniui ir nuo š.m. spalio 1 d. sumažinti palūkanų procentą už depozitus nuo 4% iki 3%. Dividendo dydis už šėrus svarstomas visuotiniame narių susirinkime.

Ta pačia proga valdyba ragina visus narius plačiau naudotis "Paramos" patarnavimais. Neužmiršikime, kad visas pelnas, visi pinigai lieka lietuvių rankose. Jie tik padeda pakelti Toronto lietuvių gerovę. Pvz. 1957 m. vien paskolų išduota $420.000. Šiais metais per 8 mėnesius — $361.000. Taigi per "Paramą" torontiečiai lietuviai panaudojo savo reikalams apie $8000.000, laike pusantrų metų.

Mirusių narių šeimoms išmokėta gyvybės draudimo nuo pradžios "Paramos" veikimo viso apie $6.000. Vadinas, nelaimės atveju "Paramos" skola negula ant likusios šeimos bei žirantų pečių. Palūkanos už paskolas, palyginus sukitomis kredito įsaigomis yra žemesnės. Ypač nepatartina pirkti skolon automobilius, įvairias mašinas ar kitus reikmenis, nes tokioms skoloms skaitomos labai augštos palūkanos (dažnai iki 25%). Geriau skolintis "Paramoje" mažesnėmis palūkanomis ir už perkamus dalykus apmokėti grynais pinigais. "Paramoje" patarnavimas ir pinigai — lietuvių — ir pelnas tenka lietuviams, tad kodėl ensiskolinti "Paramoje"?

Padėdami sau — padėsime kitam tautiečiui.

SEIMINĖS NUOTAIKOS

PLB Seimas visiems dalyviams, tiek atstovams, tiek svečiams, paliko stiprų įspūdį ir malonius prisiminimus. Daug kam liks ne vien tik prisiminimai, bet ir akstinas dar didesne sparta, dar plačiau versti giliuosius ir tiek daug darbininkų šaukiančius PLB darbų plotus. Čia jau ypač daug laukiama ir tikimasi iš Kanados lietuvių, kuriems ir patikėtos tikrai didelės ir neeilinės svarbos pirmosios PLB Valdybos pareigos.

\- - -

Stebėjus Seimo ir įvairių seiminių parengimų darbą, atminty vis dar užsilaiko visa eilė nuotrupų, kurios, Seime nebuvusiam skaitytojui, gali padėti pažinti visą aplinką ir tas nuotaikas, kurios gaubė dalyvius ir svečius. O tų visokiausių įvairumų, smulkmenėlių buvo tikrai daug. Vienos jų gal kiek ir kenkė Seimo nuotaikų orumui, kitos praėjo visiškai nepalikdamos jokios dėmelės, trečiosios gi, net ir prie geros nuotaikos prisidėjo. Linksma buvo žiūrėti; kai net 4 Niujorko policijos automobilių, 8 pareigūnų, prireikė tvarkyti kelių tūkstančių lietuvių minią, pasipylusią į 57-ąją gatvę, sustabdžiusią net ir autovežimių judėjimą vienoje gatvės pusėje pasibaigus didžiajam koncertui Carnegie salėje. Tautiečiai jautėsi lyg po sekmadienio sumos gimtojoje parapijos bažnyčioje, kur žmonės po pamaldų šnekučiuojasi ir nesiskirsto iš šventoriaus ir tiek. Arba, kol S. Narkeliūnaitė, tikrai "dirbo antvalandžius" pažįstamiems ir nepažįstamiems bandydama aprodyti JT pastatus ir kitus to pasaulinio centro įvairumus. Savotiškos nuotaikos galėjo apgaubti stebėtoją atsilankiusį ir į šeštadienio šokius, ruoštus mūsų sportininkų Grand Paradise salėje, Brooklyne. Jei ne lietuvių kalba, galvotumei, kad patekai į kokį New Orleans kampą. Džazas buvo tiek trankus ir "karštas", jog net nešokant, vien besiklausant, nejuokais teko prakaitą nuo kaktos šluostyti. Gi lietuviškasis jaunimas, kurio salėje buvo virš 500, geroje nuotaikoje svaigo "rock n'roll" kvaituly.

Koncerte Carnegie Hall choristų tarpe kažkaip nedarniai atrodė tie, kurie išsiskyrė iš visos masės. Bene septynios dainininkės neturėjo tautinių drabužių, o vyrų pusėje, vienas skyrėsi iš kitų savo šviesia eilute, kai visi kiti dėvėjo tamsiai mėlynus ar juodus apdarus. O simfoninio orkestro nariai, tiesa, samdyti žmonės, pernelyg dažnai žvilgčiojo į rankinius laikrodžius. Vienas jų, būgnininkas ir kartu mušąs varinėmis lėkštėmis ,tikriausiai jo partijai pasibaigus, nelaukęs nei koncerto pabaigos, ramiausiai sau dėliojo į dėžes ir makštis savuosius instrumentus. Gi Riverside muziejaus auditorijos tvarkytojai, teikdami kamerinės muzikos koncertui salę, visiškai nepasirūpino pataisyti priekinės uždangos. Ir tai, visą koncerto metą, netoli lubų, kerojo atsilapojęs uždangos aksomo gabalas, praleisdamas šviesą iš scenos užkulisių.

Knygų parodoj Statlerio viešbučio Hudson kambary ir prieangy, kažkaip metėsi į akis kaikurių knygų apnešioti, aplanksty viršeliai ar aplankai. Ar negalima buvo gauti švaresnių ir naujesnių knygų? Be to, jei paroda tebuvo skirta tik išeivijos liet. spaudai, kuriam reikalui buvo įdėta viena knyga ir iš anapus? Atseit, nebūta sistemos. Arba, siekiant kokio nors palyginimo, reikėjo dėti daugiau knygų iš anapus, arba nė vienos.

Viešbučio išorėje, kabojo nemaža Lietuvos trispalvė. Gaila, tik, kad viešbučio įeinamoje salėje, labai erdvioje, nebuvo jokio plakato kalbančio apie PLB Seimą. To pat savaitgalio metu, turėjo savąjį suvažiavimą kažkuri armėnų sportininkų grupė. Jų atvykstančius sveikino ne toks jau mažas plakatas su užrašu anglų kalba.

Seimo eigos metu, vyko visa eilė įdomių diskusijų, pasisakymų. Gaila, bet dalis mūsiškių atstovų, kažkaip pabijojo prisiartinti arčiau mikrofonų ir todėl, sėdintiems toliau, nevisada jų žodžiai buvo aiškūs, kaikuriais atvejais ir visai negirdimi. O kalbant apie uždaromąjį iškilmingąjį posėdį, negali užmiršti momento, kada pirmininkui paskelbus lietuviškųjų rezoliucijų skaitymą (į išeivijos lietuvius ir pavergtąjį kraštą), taip ir neatsirado reikiamo asmens. Kągi — rezoliucijos likosi neperskaitytos. Anglų kalba priimta ir perskaityta rezoliucija buvo tiek ilga, jog salėje tautiečiai kalbėjosi, kad tai dar vienas popieris skirtas svetimųjų archyvų papildymui, tik jau ne jų dėmesiui.

Gal dar ir peranksti teigti, bet rašančiojo nuomone, PLB Seimas negalėjo palikti svetimųjų pasaulyje to efekto, kokio galima buvo laukti ir tikėtis iš tokio įvykio, kaip Pasaulio Lietuvių pagrindinės organizacijos susitelkimas. Žinant, kad šie metai yra nemažų rinkimų metai Amerikoje, taip pat žinant, vis silpnėjančias respublikonų pozicijas ir šansus ateinančio lapkričio rinkimuose, atrodo, kad iš Vašingtono vykdomosios valdžios galima buvo gauti žymiai ryškesnių ir svarbesnių kalbėtojų. Tokių asmenų dalyvavimas būtų pridėjęs žymesnio svorio lietuviškajam Seimui, pagaliau būtų buvę kurkas lengviau pravesti Seimo garsinimą didžiojoje spaudoje, per radiją ir televiziją. Ar tikrai šioje srityje buvo išnaudotos visos galimybės? Bet, kaip ten bebūtų, tai būta pirmojo tokio masto įvykio išeivijos lietuvių gyvenime. Mažai kas turėjo tinkamo patyrimo milžiniško uždavinio įvykdymo darbe. Bet, sekančio PLB Seimo, už penkerių metų, drįstame laukti tokio, kuris tikrai gebėtų išnaudoti kiekvieną detalę, kad propagandiniu požiūriu Seimas būtų išgirstas viso pasaulio kraštų ir visi plačiai sužinotų apie lietuvių siekimus ir tikslus. Grynai lietuviškoje plotmėje žvelgiant, suprantama, ir šiemetinis Seimas paliks labai žymų ir pozityvų įnašą. Baigus organizacinę stadiją, linkėtina PLB stiprėti, augti ir bręsti visų, betkur gyvenančių lietuvių širdyse ir darbuose. **Al. Gimantas.**

Berlynas. — Sovietai grąžino į Rytų Vokietiją daugelį karo metu išvežtų muziejinių vertybių, apie kurių buvimo vietą ilgai nebuvo žinoma nieko.

Vašingtonas. — JAV susitarė su Maroko vyriausybe savo bazes Maroke panaikinti.

Nauji pramonės centrai Sibire

Sovietų mokslų akademijos viceprezidentas prof. Bardin Pravdoje parašė straipsnį apie organizuojamą naują didžiulį metalurgijos centrą Taišeto srityje centriniame Sibire, šiaurės vakaruose nuo Irkutsko, pusiaukely tarp jo ir Krasnojarsko. Naujasis metalurginis centras būsiąs trečias centras greta Don baso ir Ural-Kuzneck kombinato. Pirmiausia būsianti statoma elektros jėgainė. Šitam naujam centrui sukurti didžiausia kliūtis būsianti tinkamos darbo jėgos — žmonių. Bardin siūlo, kad šis uždavinys būtų pripažintas pirmaujančios reikšmės, kad jam pirmiausia būtų parūpinama darbo jėgos. Jis turįs vilčių, kad tūkstančiai sovietinio jaunimo patrauksią į Sibirą kurti šio didelio pramonės centro.

Žinoma, prasidės verbavimas "savanorių".

Kitas didelis naujas pramonės centras projektuojamas sukurti Rytų Sibiro Tanu Tuva srityje, į vakarus nuo Baikalo ežero, išorinės Mongolijos pašonėje. Čia esą atrasti dideli sluogsniai nephelino — aliuminijaus žaliavos. Jo ištekliai, sovietų ekspertų sprendimu, esą neišsemiami. Gamybai sąlygos esą geros, nes energijos galima gauti iš vandens jėgainių Angaros ir Jenisiejaus upėse. Jėgainės esą jau užplanuotos ir ruošiamasi jų statybai.

Aišku, ir čia reikės darbo jėgos, reikės "savanorių" antplūdžio.

Chruščiovui esą nesaugu

Berlyne kalbama, kad Chruščiovas kaip tik dabar gyvenąs labai kritiškas dienas. Ir į Pekingą pas Mao Tsetungą jis važiavęs kaip tik paramos ieškodamas arba bent tam, kad ten neįsigalėtų visiškai jo priešai. Juk ne juokai — jis vyko, ne Mao pasikvietė!

Dabar Chruščiovui pavojingiausias žmogus Kremliuje esąs Suslovas, partijos teoretikas, kuris save laikąs Lenino įpėdiniu ir negalįs pamiršti, kad Chruščiovas jį jau ne kartą buvo įtraukęs į nustumtinųjų sąrašą ir jam pasisekė atsilaikyti tik dėka paramos kitų politbiuro narių.

Maršalas Malinovskis, dabartinis sovietų armijos šefas, esąs taip pat nepatikimas Chruščiovui. Jis iš vieno pusės turįs ryšių su Suslovu, iš antros su Molotovo aplinkoje buvusiais žmonėmis. Vadinasi, reikalui iškilus Suslovui armijos palankumą užsitikrinti nebūtų sunku. Tuo tarpu dar esanti neišryškėjusi saugumo viršininko Ivano Serovo pozicija. Jei ir jis parkyptų Suslovo pusėn, Chruščiovas nebeturėtų jokios atramos.

Kad žygis prieš Chruščiovą ruošiamas, esąs tikras dalykas. Klausimas tik, kada tai iškilsią į viešumą. Tai esą neišvengiama ir tokiame atvejy, jei Serovas ir neprisidėtų. Esąs ruošiamas puolimas dėl ūkinės politikos. Pirmiausia esą norima iš ten pašalinti Chruščiovo žmones ir pakirsti pasitikėjimą ūkine politika visose Kremliaus sferose.

Caracas. — Lapkričio 30 d. Venezueloje vyks prezidento rinkimai. Jiems ypatingai aktyviai ruošiasi komunistai. Jie tikį, kad surinksiąs bent 5% balsų.

Londonas. — D. Britanija nusprendė duoti Jordanui 1 milijoną svarų paramos.

Tibete dar neramu

Kaip gaunama žinių iš Indijos New Delhi tibetiečiai vis dar tebesipriešina kinų okupacijai, nors toji okupacija jau tęsiasi 8 metai. Gana dažnai įvairiose Tibeto provincijose pasireiškią pasipriešinimo, bet jis yra neorganizuotats, tad greit numalšinamas. Ypač dažnai pasipriešinimas pasireiškęs rytinėse srityse. Dėl šitų neramumų Nehru ir savo vizitą pas Dalai Lamą, numatytą rugsėjo mėn., yra atidėjęs.

Kinai krašto nuraminti nepajėgia ir patys ten neįsikuria. Neuniformuotų kinų Tibete visai nesą — tik kariai ir administracijos tarnautojai. Tibetiečiai kinų atsikratyti taip pat negalį, nes jų niekas neparemia. Net Indija draudžia savo teritorijoje Tibeto patrijotams organizuoti betkokias pasipriešinimo celes. Be to, tibetiečiai neturi jokių ginklų ir neturi kur jų gauti. Pagaliau tokiam milžiniškam plote jų išviso tėra vos 3 milijonai ir dar išblaškytų po visą kraštą, be stambesnių centrų. Skystai pasiskleidę po kraštą jie okupantui nelengvai pasiekiami, bet ir jie susiburti į stambesnes pasipriešinimo grupes negali.

DOENITZ VOKIETIJOJE POPULIARUS

Hitlerio paskutinis įpėdinis, kuris pasirašė ir besąlyginę Vokietijos kapituliaciją, Nuernbergo teismo buvo nuteistas kalėti 10 metų. Neseniai jis savo kalėjimo metą pabaigė ir jis iš Spandau kalėjimo buvo paleistas. Kaip tik tada Hamburge vyko povandeninių laivų veteranų suvažiavimas. Doenitzas atvyko ten ir buvo labai entuziastiškai sutiktas. Ir visoje vokiškoje visuomenėje Doenitzo vardas labai populiarus. Jo atsiminimai, spausdinami vieno savaitraščio, graibstyte graibstomi. Jie išeisią ir atskira knyga. Kaikas jau spėlioja ar neisiąs jis ir į politiką.

Varšuva. — Lenkijoje tebesą apie 15.000 čigonų, klajojančių po visą kraštą.

Varšuva. — Lenkijoje tuo tarpu yra apie 2.000 kolchozų. Valdžia vėl juos proteguoja, pats Gomulka kalba apie juos kaip tiksliausią žemės ūkio formą, tačiau prievarta jų nebekuria.

Londonas. — Keturi lenkų žvejai pabėgo į Anglijos uostą Blyth ir paprašė azilo teisių.

Laiko ilgiau negu kitos!

Penmans

WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS

NEPLYŠTANČIOS

darbo kojinės

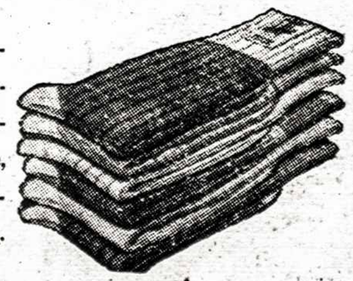

Kokių tik rūšių jūs panorėsite, PENMANS DARBO KOJINIŲ yra įvairiausių. Nesvarbu kurias pasirinksite, jūs įsitikinsite, kad tai vertingiausias pirkinys už šią kainą.

TAIP PAT APATINIAI — VIRŠUTINIAI RŪBAI

GARSŪS NUO 1868 METŲ WS10-4

Pasinaudokitė didžiausiais kelionės patogumais...

važiuodami SUPER Continental ir Continental

Dviem puikiais transkontinentiniais traukiniais, kurie važiuoja kasdien į Rytus ir į Vakarus — aptarnaudami:
MONTREAL - OTTAWA - TORONTO - WINNIPEG SASKATOON - EDMONTON - JASPER - VANCOUVER
o tarpiniais stotis aptarnauja CONTINENTAL.

Norėdami viskuo aprūpintos kelionės, pasiteiraukite apie CNR'o "suplanuotą" **MAPLE LEAF PACKAGE TOURS**

Informacijų ir rezervuotų kelionių reikalais kreipkitės į Canadian National atstovus.

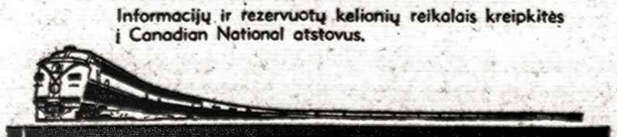

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

VIENINTELIS GELEŽINKELIS APTARNAUJĄS VISAS PROVINCIJAS

ONTARIO HOSPITAL INSURANCE

ONTARIO

Registruokitės DABAR

Prašymų formų pavienių "Pay-Direct" prisirašymui galima gauti bankuose ir ligoninėse. Vietovėse, kur nėra banko, formas galima gauti pašto įstaigoje. Individai turi užsiregistruoti iki rugsėjo 30 d., jei nori turėti apdraudą įsigaliojančią 1959 m. sausio 1 dieną.
SVARBU: Nesiregistruok individualiai, jei esi užsiregistravęs grupėje.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
TORONTO 7 • WA. 4-3301

DR

DĖMESIO! DĖMESIO!

Pirmas didelis šokių vakaras

LONDONE

šių metų rugsėjo mėn. 27 d. 7.30 val. vak., Catholic Immigration Center salėje, 150 Kent St., London, Ont.

Kviečiame visus tautiečius iš plačių apylinkių gausiai dalyvauti. Veiks bufetas su visais gėrimais. Puikus orkestras.

Visas gautas pelnas šalpai.

Šalpos įgaliotinis.

Pavergtoje tėvynėje

Iš Brazilijos grįžęs į Lietuvą Juozas Petrusevičius - Ažuolinis, aprašo savo įspūdžius TB. Jų grįžę išviso 8 lietuviai. Jis kilęs iš Kėdainių apskr. Juškonių km., esą 22 klm. nuo Kėdainių.

Gyd. Elėnai Buivydaitei - Kutorgienei, kuri dabar yra Kauno II ligoninės vyr. gydytojos pavaduotoja, sukako 70 m. Ta proga jai suteiktas "Lietuvos TSR nusipelniusios gydytojos" vardas.

Individualių namų statybas bolševikinė spauda nuolat garsina. Bet tų namų, pasirodo, nedaug testatoma. TB giriasi, kad viename Vilniaus Tarybų rajone nuo 1954 m. esą privatiems asmenims išskirta 220 sklypų, atseit po 40 su trupučių kasmet. Šiemet ten privačių namų statyboms skirta 200.000 plytų, 50 tonu kalkių, 7 tonos alebastro ir kt. Na, tai kiek gi namų galima pastatyti iš 200.000 plytų?

Kauno medžiotojų draugija Raudondvaryje turi ūkį, kuriame augina fazanus ir paleidžia juos i miškus. Jau esą paleista apie 50 fazanų.

Tėvynės Balsas Nr. 69 su didžiausiu pasipiktinimu puolė Tėviškės Žiburių vedamąjį apie 1941 metų tautos sukilimą. Esą, tai ciniškas istorijos klastojimas, nes tai buvęs tik buržuazinių nacionalistų siautėjimas ir laikinosios vyriausybės nebuvę. Buvęs tik "paprastas buržuazinių nacionalistų sambūris, sulipdytas daugiausia iš Hitlerio šnipų — to paties "aktyvistų fronto", kuris vadovavo nacionalistiniams žudikams Kaune..." Vadinasi. Gedvilo vyriausybė, kurią pabėgančią darbininkai ir ūkininkai palydėjo kulkomis, buvo liaudies, o toji, kurią tie partizanai iškėlė, buvo šnipai. TB taip, mat parodo, kieno tarnyboje jis yra ir kur grįžti kviečia išeivius.

Vilniuj po karo buvęs restauruota šios bažnyčios: šv. Kotrynos — atstatytas nugriautas jos bokštas, šv. Kazimiero, apdengta nauju stogu šv. Jokūbo, "restauruotos ir naujai nudažytos kitos bažnyčios". Dabar restauruojama esanti šv. Petro ir Povilo bažnyčia. Tai kaštuosią 300 tūkstančių rublių, o viso jai restauruoti numatyta esą 5-7 mil. rublių.

(E) Elektros jėgainė ties Smalininkais būsianti galingesnė už Kauno jėgainę ir bus pradėta statyti po to, kai bus pastatyta hidroelektrinė ties Kaunu — HES. Smalininkų stotis būsianti pilnai paleista į darbą 1965 metais, bet stambioji statyba baigsis 1962 m. Po to statybininkai pradėsią statyti trečiąją galingą elektros jėgainę ant Nemuno, jungtinę Alytaus - Birštono stotį.

(E) Gyvenamųjų namų statyba vis dar atsilieka. Lkp centro komiteto žurnale "Komunistas" ck sekretorius J. Maniušis pripažįsta, kad Statybos ministerija 1957 metais gyvenamųjų namų atidavimo naudotis planą įvykdžiusi tik 79%. O šių metų 4 mėnesių laikotarpyje iš 18 statybinių organizacijų, betarpiškai priklausančių ministerijai, tik keturios statybos valdybos įvykdė statybos planus. Didelė blogybė esanti ta, kad statybos laiku neužbaigiamos. Neužbaigtoms statyboms tenka kasmet apie 80% visų kapitalinių įdėjimų. Lėšos išsklaidomos daugelyje statvbų, o reta statyba pilnai užbaigiama. Įmonės, kurias būtų galima pastatyti per vienus ar pusantrų metų, statomos trejus ir daugiau metų. Statybinių medžiagų pramonė labai lėtai aprūpina statybas reikalingomis medžiagomis.

HAMILTON, Ont.

Sektinas pavyzdys. Jau eilė metų Hamiltono ateitininkų kuopa kolonijos kultūriniam gyvenimui ir lietuvybės išlaikyme duoda didelį įnašą ir plačioje visuomenėje užsitarnauja sau gerą vardą. Rengia turiningus minėjimus, teismus, kultūrines pramogas, vaidinimus ir t.t.

Ir šiais metais savo darbų plane yra numačiusi pravesti spaudos mėnesio vajų. Vajų pradėti ir baigti atitinkamais parengimais, kurių pelnas skiriamas jaunimui leidžiamiems laikraščiams paremti.

Kad darbas būtų sekmingas ir jam tinkamiau pasiruošta, rugsėjo 14 d., sekmadienį, buvo surengę išvyką į gražią Verps Fall vietovę. Išvykoje dalyvavo ateitininkai sendraugiai, moksleiviai ir nemažai svečių - prijaučiančių. Ją atidarė kuopos pirmininkas J. Pleinys supažindindamas susirinkusius su šios išvykos pagrindiniu tikslu ir pakvietė viešnią iš Toronto Izabelę Matusevičiūtę tarti žodį. Prelegentė kalbėjo apie "Knygų skaitymo reikšmę charakterio ugdymui". Po paskaitos buvo paklausimų ir diskusijos, ypač dėl komikų skaitymo. Mok. vedėjas J. Mikšys kalbėjo apie knygų platinimo reikalą ir kaip jas platinti.

Susirinkusieji, valdybos rūpesčiu buvo taip pat pavaišinti sumuštiniais ir kitokiais skanumynais.

Spaudos mėnesio vajus pradedamas spalio 18 d., šeštadienį, Roberts patalpose baliumi - šokiais su atitinkama programa ir baigiamas lapkričio 22 d., šeštadienį, dideliu literatūriniu vakaru, kuriame su naujausiais savo kūrinėliais atliks programą aktorius Henrikas Kačinskas, humoristas Ant. Gustaitis ir rašytojas Paulius Jurkus. Taipgi dalyvaus ir viena iš žymiųjų solisčių.

Užsimojimai kilniems darbams gražūs, belieka tik sveikinti ir palinkėti, kad užsibrėžtieji planai su geriausiomis pasekmėmis realizuotųsi.

Sveikintina ir visa at-kų kuopos valdyba, kuri tuos gražius darbus vykdo, o ypač jos pirmininkas J. Pleinys ir sekretorė mokyt. Ant. Grajauskaitė, kurie su dideliu pasiaukojimu jau daug metų vadovauja kuopos organizaciniame ir kultūriniame darbe. **J. J.**

Jūros skautams HLN Fondo valdyba rugsėjo 14 d. posėdyje paskyrė $50. Ši jaunimo o-ją šiais metais sustiprino savo veikimą ir įsigijo valtį, kainavusią kelis šimtus dolerių. Jų vykdyta po namus tam tikslui rinkliava visų išlaidų nepadengė. Norėdama išlyginti likusią $100 skolą, jūros skautų vadovybė kreipėsi į Namų Fondo v-bą, prašydama paramos. NF v-ba vienbalsiai nutarė skautų prašymą patenkinti.

Naujį LN narį. Pirmą taip nuostabiai gražų pavyzdį parodė Janinos ir Juozo Kažemėkų dukrelė Irutė, 15 m. Pirmą kartą savo gyvenime prie tabako darbų užsidirbusi kelis šimtus dolerių, ji $100 įteikė Liet. Namams.

Alyvą krosnims per NF rugpiūčio mėnesį užsisakė J. Bieliauskas, V. Sakas, S. Miga, J. Kaitis, J. Sadauskas. Rugsėjo 17 iš Gillies - Guy b-vės NFodas gavo $75 čekį, kaip komisą už minėtus naujus klijentus. NF v-bos vardu jiems nuoširdžiausiai dėkojame ir prašome visų tautiečių savo namų apšildymui alyvą užsisakyti per šią lietuvišką o-ją. Tuojau skambinkime St. Bakšiui, JA. 9-4662 nuo 9-12 val. ryto kasdien arba G. Skaisčiui Delta kino telefonnu LI. 5-4576 nuo 6-11 val. vakaro.

LN balansas š.m. rugp. 1 d. rodo, kad lietuviai į šią visuomeniniai ekonominę organ. iki to laiko buvo investavę $55.325. Šias sumas sudėjo 354 Hamiltono ir apylinkių tautiečiai ir LN Fondo v-ba. Praėjus tik 4½ mėnesių nuo LN nupirkimo, kasoje jau dabar yra apie $2.000 laisvų pinigų. Numatoma, kad š.m. pabaigoje, apmokėjus visas išlaidas ir privalomus morgičius, liks dar apie $7.000, kuriuos tūrės paskirstyti visuotinis narių susirinkimas. Jei nariai visą pelną pasiskirtų sau, išeitų apie $16 palūkanų. Gi jeigu iš metinio pelno paskirtų net $4.000 lietuviškiems reikalams, tai dar jiems liktų apie 8% palūkanų.

Liet. Namuose darbas yra 2 pilnai ir 4 dalinai apmokami tarnautojai.

Gi šie pinigai ateina ne iš lietuvių, nes visuose butuose gyvena ir krautuves nuomoja asmens išimtinai kitų tautybių, o taip pat ir absoliučią daugumą LN kino lankytojų sudaro ne lietuviai.

Matome jau dabar, kad aukų rinkimas liet. reikalams kasmet smarkiai mažėja, nes vis mažiau atsiranda savanorių jas rinkti, o ir aukotojų eilės irgi labai retėja. Mes pilnai tikime, kad šią spragą užtaisys LN narių visuotiniai susirinkimai, paskirdami iš LN pelno stambesnes sumas lietuviškiems reikalams.

Tiktai dėlto LN v-ba jau pačioje pradžioje pasistatė pagrindiniu tikslu — kuo daugiau į LN sutelkti narių su mažesniais įnašais, nejsileidžiant asmeniško stambesnio kapitalo. Narys, investavęs šimtą kitą į LN, visada greičiau sutiks dalį jam priklausomo pelno paaukoti lietuvybei išlaikyti, negu tas, kuris investuos kelis ar keliolika tūkstančių.

LN kinas per pirmą rugsėjo mėnesio pusę davė apie $700 gryno pelno. Jei ir likusios šio mėnesio dienos atneš panašų pasisekimą, rugsėjis pelno atžvilgiu bus rekordinis iš 3-jų mėn.

Šią visą savaitę LN kine eina puikus filmas iš II Pasaulinio karo "The young Lions" su Marlon Brando ir Dean Martin. Šiurpą keliantieji kautynių vaizdai kiekvieno žiūrovo sekami su didžiausiu susidomėjimu.

Nuo ateinančio pirmadienio, rugs. 29 d., visą savaitę eis labai gražus ir garsus spalvotas filmas "Bridge on the River Kwai" su Alec Guiness ir William Holden. Kviečiame visus tautiečius pasižiūrėti šių įdomių filmų.

Sk. St.

Vytautas ir Alytė Kairiai rugsėjo 16 d. šv. Juozapo ligoninėje Hamiltone sulaukė dukrelės Virginijos Onos, sesutės Jurgiui. Motina ir dukrelė jaučiasi gerai.

CALGARY, Alta.

Pagerbta chem. inž. Astravų šeima. Rugpiūčio 3 d. būrys lietuvių surengė staigmeną - pagerbimą A. K. Astravų šeimai, jų vedybinio gyvenimo 8 metų, Toronto universiteto baigimo 4 metų ir savų namų įsigijimo Calgary metinių proga. A. K. Astravai yra KLB nariai ir tikrai pavyzdingi lietuviai.

Chem. inž. Astravas dabar dirba Calgary alyvos pramonėje. Pp. Astravai įsigijo gražius naujus namus ir labai gražiai įsikūrė. Ir jo viršininkai pripažįsta, kad tik lietuviai taip greit gali įsikurti.

Vaišių metu pp. Astravams buvo palinkėta daug laimės, ilgiausių metų ir poniai įteikta graži dovana. Vaišės tęsėsi trumpai, bet linksmai. Tebūna jiems linksma ir ramu gyventi kaubojų sostinėje Calgary. **Dalyvis.**

Ančių medžioklės sezonui prasidėjus. Rugsėjo 6 d., šeštadienį, 3 val. ryto iš Calgario Olds kryptimi išvažiavo dvi pilnos mašinos kviestų lietuvių į pp. Sapkų ūkį ančių medžioti. Oras pasitaikė labai gražus ir rytas labai šiltas. Apie 4 val. pasiekėme ūkį. Ponias paleidus iš mašinų, tos pat mašinos su 4 šautuvais leidosi į šaudymo lauką. Kaip visuomet, šaudymas prasidėjo tik pradėjus švisti ir tęsėsi iki 9 val. ryto. Padarome pertrauką pusryčiams ir antims surinkti. Pp. Šapkų ūkyje yra didelė pelkė kuri tęsiasi ir per kaimynų žemes. Čia ir veisiasi pulkai ančių. Todėl mūsų brangūs tautiečiai pp. Sapkai ir surengė savo ūkyje tokią gražią ir linksmą savaitgalio pramogą pašaudyti antis ir šiaip linksmai praleisti laiką pavyzdingame ūkyje.

Ūkis randasi 4 mylios nuo Olds miestelio, tačiau pp. Sapkų ūkis nesiskiria nuo didmiesčio patogumų. Turi vandentiekį, kuris aptarnauja visus ūkio pareikalavimus, pradedant virtuvės lataku, vištidėm, karvių loviais ir baigiant tvartais.

Karvės pp. Sapkų ūkyje melžiamos mašinomis, kiaulių priskaitoma virš 150 galvų, o vištas gali suskaityti tik pats Saliamonas. Pp. Sapkai kiaušiniais aprūpina ir kaikurias lietuvių šeimas. Vienu žodžiu, jei pp. Sapkai prieš karą būtų turėję tokį ūkį Lietuvoje, tai jų krūtines būtų puošęs ne vienas aukso medalis.

Medžioklė buvo sėkminga ir tęsėsi iki vėlyvo subatvakario. Ančių buvo nušauta daug.

Ant rytojaus, rugsėjo 7 d., buvo surengta staigmena vyriausiam medžiotojui, daugiausia ančių nušovusiam Kęstučiui Dubauskui, jo 27 metų amž. ir 3 metų vedybinio gyvenimo sukakčiai paminėti. Vaišes surengė ponios: V. Sapkus, E. Astravas, Margie Sheldon ir V. Dubauskas. Gerbiamiems jubiliatams Kęstučiui ir Julytei Dubauskams buvo palinkėta daug laimės ir sudainuota ilgiausių metų.

Tebūna didelė padėka pp. Sapkams už šio pobūvio surengimą ir taip gausiai vaišinus tokį būrį svečių. **Dalyvis.**

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

JAV Liet. Bendruomenės C. Valdyba jau sudaryta. Jos būstinė ir vėl Clevelande. Tarybos suvažiavimas išrinko valdybos branduolį: pirm. St. Barzdukas, nariai — Pijus Žiūrys, Alg. Nasvytis ir V. Kamantas. Jiems buvo duota teisė kitus valdybos narius kooptuoti. Dabar taryba jau yra patvirtinusi ano brandolio pristatytus kandidatus: P. Balčiūną švietimo reikalams, K. Mariūną kultūriniams reikalams, be to, dar Ed. Karnėną ir Puškoriūtę.

Prof. Balys Vitkus dirbo kelis metus Nukryžiuotojo Jėzaus seserų ūkyje Brockton, Mass. Tą ūkį siaurinant jis nuo birželio mėn. ten nebedirba ir grįžo į Čikagą, iš kur buvo atvykęs.

Dr. Vlidas Vilimas, keletą metų dirbęs krikčionių demokratų tarptautinės unijos centre, persikėlė į Vašingtoną, kur dirba kongresi bibliotekoje. Aną savaitę ten persikėlė ir jo šeima iš Brooklyno.

Inž. V. Meiliūnas atvyko iš Australijos ir numato įsikurti Bostone.

Lietuvių bakužė Brockton žemės ūkio parodų aikštėje stovi, kaip ir airių, italų ir prancūzų tokie namukai, Massachusetts žemės ūkio d-jos sklype. Kalbama, kad draugija parodas ruošti nustosianti ir sklypą panaudosianti pelningesniam bizniui. Tokiam atvejy ir Lietuvių bakužė, statyta 1937 m., turėtų būti nugriauta.

Kun. dr. J. Bičiūnas, šv. Juozapo bažnyčios Romoje rektorius, rugsėjo 9 d. laivu Caronia atvyko į JAV aplankyti giminių. Jo brolis Pranas dirba "Draugo" spaustuvėje, o brolis Juozas vienoje firmoje buhalteriu.

Muz. Vyt. Marijošius "Vienybės" rugsėjo 12 d. laidoje ilgu laišku redakcijai atsako į to paties laikraščio prieš du nr. iškeltą klausimą, kodėl jis nedirigavo PLB seimo koncerte. Muzikas paaiškina, kad koncertą suorganizuoti ir diriguoti jam buvę pavesta 1956. X. 28. Jis tam ruošęsis, bet 1957 m. balandžio mėn. jam buvęs persiųstas JAV LB pirmininko laiškas, kuriame sakoma, jog valdyba vietoj koncerto nutarusi statyti misteriją. Tada jis ir surinktas partitūras grąžinęs autoriams. Po ilgos tylos 1958. VI. 14. jis staiga vėl buvęs pakviestas diriguoti. Tačiau jis atsisakęs, nes radęs, jog atsisakyta pirmojo nusistatymo ypač svetimiesiems parodyti mūsų kultūrinius atsiekimus, kad programa buvusi sudaryta nesilaikant jokių progr. sudarymo stilistinių tradicijų, kad, išskyrus Jakubėno "Mano pasaulis", visi dalykai jau daug kartų girdėti, gi "nudainuoto repertuaro demonstravimas jokiu būdu nepateisina tų milžiniškų lėšų tam tikslui išleistų..."

Dr. Ona Labanauskaitė, keletą metų gyvenusi Montrealyje ir dirbusi Amlit bendrovėje, vėl sugrįžo į JAV. Laikinai ji apsistojo pas Nekalto Prasidėjimo seseles Putnam, Conn.

Dail. Romas Viesulas rugsėjo 17 d. išvyko 1 metams į Europą. Pavasarį jis gavo Guggenheimer fondo stipendiją $3.600.

Stp. Zobarsko lietuviškų pasakų rinktinė anglų kalba jau išėjo iš spaudos ir išsiuntinėta prenumeratoriams. Knygą iliustravo dail. Ada Korsakaitė.

N. ZELANDIJA

Christchurch lietuvius NZ LB Krašto Valdyba laikinai priskyrė prie Dunedino lietuvių bendruomenės apylinkės, nes nepasisekė prisiprašyti ten gyvenančių lietuvių, kuris sutiktų būti eiti apyl. seniūno pareigas.

BRAZILIJA

BL Bendruomenės Taryba pirmo posėdžio susirinko rugsėjo 8 d. lietuvių mokykloje Mpokoje. Posėdį atidarė BLB organ. kom. pirm. prof. A. Stonis pakviesdamas į posėdžio prezidiumą šio komit. vicepirm. A. Boguslauską pirmininkauti ir sekr. H. Mošinskienę sekretoriauti. Po to org. kom. pirm. padarė pranešimą apie org. kom. veiklą, o iždininkė M. Remenčienė pateikė piniginę apyskaitą. Sekė Tarybos prezidiumo, valdybos ir rev. komisijos rinkimai slaptu balsavimu.

Į BLB Tarybos prezidiumą išrinkti: pirm. — dr. El. Draugelis, vicepirm. — Marija Remenčienė, sekr. — Halina Mošinskienė.

Į BLB Valdybą išrinkti: pirm. inž. J. Antanaitis, I vicepirm. kun. P. Ragažinskas, II vicepirm. J. Jodelis, 1 sekr. St. Vancevičius, II sekr. St. Jurevičius, I iždininkas J. Baužys, II izd. J. Lukoševičius.

Rev. kom. išrinkti: kun. J. Šeškevičius, A. Ambrozevičienė ir A. Žibas.

Garbės teismo rinkimas atidėtas kitam tarybos posėdžiui.

Prof. A. Stoniui pasitraukus iš BLB tarybos jo vieton įėjo pirmas kandidatas V. Navickas. Tarybos nutarimu, priimtu balsų daugumos, prof. A. Stonis, kaipo labiausiai nusipelnęs Liet. Bendruom. organizavime, pakeltas pirmuoju Brazilijos Liet. Bendruomenės Tarybos garbės nariu.

Tikimasi, kad naujai įsisteigusios BLB vadovybė išvystys veiklą plačiu mastu apimdama lietuvių kultūrinius ir visuomeninius interesus. **H. D.**

WINNIPEG, Man.

Iš Vancouverio į Winnipegą. Jono ir Viktorijos Šmaižių dukrelė Liucija prieš metus ištekėjusi už Dantės Poscente, kuris gavo tarnybą Vancouveryje, susilaukė dukrelės. Ją krikštyti iš Vancouverio atvyko pas savo tėvus į Winnipegą. Mergytė pakrikštyta lietuvių šv. Kazimiero bažnyčioje Neilos vardu. Krikšto tėvais buvo Alfrdaes ir Saulė Daubarai. Vakare J. ir V. Šmaižių namuose įvyko krikštynų vaišės.

Pagerbtas a.a. Jonas Musteikis. Rugsėjo 6 d. atlaikytos gedulingos pamaldos už Jono vėlę. Po pamaldų ant mirusiojo kapo pašventintas gražus granito paminklas, kurį pastatė brolis Kazimieras ir Elena Musteikiai. Parvykus iš kapinių Musteikių namuose įvyko mirusiojo brolio prisiminimui iškilmingi pietūs.

Keliaujanti Fatimos šv. Marijos statula sekantį mėnesį atvyksta į Winnipegą. Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčioje bus spalio 13-14 d. Pirmadienio vakare, spalio 13 d., statula bus iškilmingai atsivežta iš katedros, o antradienio vakare bus palydėta į Immaculate Conception bažnyčią.

Per PLB Winnipego apyl. valdybos suruoštą minėjimą Tautos Fondui aukojo:
$6 — St. Bujokas;
Po $5 — Pr. Matulionis, M. Šarauskas, dr. J. Zulonas ir V. Januška;
$3 — arg. J. Malinauskas;
$2 — Mykolas Januška;
Po $1 — V. Rutkauskas, K. Strikaitis, V. Stankevičius, dr. Povilas Vytė, V. Krisčiūnas, G. Galminienė, V. Zavadskienė, A. Radzevičius, J. Mališauskas, S. Stonkus, J. Vidžiūnas, A. Genys, Evg. Kalasauskas, M. Bukauskas, J. Demereckas, V. Gafinaitis, A. Lingė, P. Žiminskas, Pr. Gustys, P. Bogdonas, J. Vaitekūnas, B. Bražiūnas, V. Šerkšnys, A. Januškienė, G. Zavackaitė ir kun. J. Bertašius.
Po 50 ct. — Ginkuvienė ir V. Micpovillis. Išviso $58. Visiems aukojusiems nuoširdus ačiū.
M. Šarauskas, TF dlatovas.

Toronto Namų Savininkams

Visi Toronto elektros jėgainės Hydro-Electric System tarnautojai, kuriems leista įžengti į jūsų namus, turi oficialų ženklą ir privalo nešioti darbo metu.

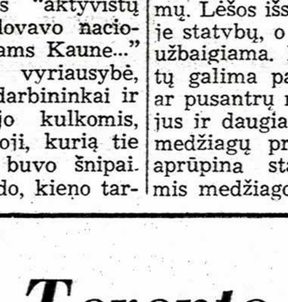

(Du kart didesnis nei nešiojamasis ženklas)

Viršuj rodomas mėlynos, baltos ir auksinės spalvos ženklas, dabar nešiojamas skaitliukų tikrintojų ir kitų Toronto Hydro-Electric System tarnautojų, kuriems pavesta tikrinti skaitliukus bei kitus elektrinius įtaisus vartotojų patalpose.

Jei kas norėtų įžengti į jūsų namus kaip Toronto Hydro tarnautojas ir prašytų leidimo, jūs turėtumėte prieš įleisdami jį paprašyti parodyti šį oficialų ženklą.

Šis pranešimas skelbiamas jūsų pačių apsaugai

TORONTO HYDRO - ELECTRIC SYSTEM

14 CARLTON STREET

Geriau gyvensite ELEKTRIŠKAI — saugiu, švariu ir moderniu būdu.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ, LATVIJĄ ir kt. Rusijos kraštus siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus nuo 4-17 sv. Muito mokestis yra Ukrainskos Knyhos nustatytas.

Mūsų naujoje — didesnėje patalpoje Jūs rasite: avalynės, skaručių, odinių švarkų, skutimo, kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiumams medžiagos, kaina nuo 8 dol. ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Taip pat ir šilko, flanelio įpilams ir kitko.

Mes Jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.
Darbo val. 10 ryto - 7 val. vakaro, išskyrus pirmadienius.

Taupykime ir skolinkimės kooperatiniame bankelyje "TALKA"

Augšti procentai už indėlius. Sumažinti procentai už paskolas. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė yra apdrausta.

DARBO DIENOS: penktadieniais nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak., notaro A. Liudžiaus įstaigoje (II augštas), 128 Main St. W., tel. JA. 7-5575. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 2 val. p.p., parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas — 15 Homewood Ave.

Naujas būdas apsisaugoti nuo gaisro!

Skaitome kasdien spaudoje, kad sudega vaikai ir net suaugę tik dėlto, kad pavėluotai gaisras pajaučiamas.

Mes įrengiame "FIRE ALARM", kuris duoda signalus visame name vos gaisrui prasidėjus.

Statome augštos kokybės GOOD CHEER gazinius ir alyvinius pečius, vandeniui šildyti tankus. Išsimokėjimas iki trijų metų. Atliekame visų rūšių remontus, pečių valymus, 24 val. paroje patarnavimas

NORFOLK HEATING SERVICE

69 NAPIER ST., HAMILTON, ONT. Telefonas JA. 7-6281

JUOZAS ŽEMAITIS
(Authorized Good Cheer Dealer)

Watson's

CRISS X CROSS (Patented 1945)

Prancūziškos kelnaitės

555

Specialus kirpimas su švelniais apsiuvimais — patogus elastinis juosmuo, patentuota pati užsidaranti "Criss X Cross" anga suteikia patogią aptemptą išvaizdą. Pagamintos iš puikios kokybės šukuotos medvilnės. Lengvai skalbiasi — nereikia lyginti. Ilgai nešiojasi. Tinka prie Jerseys.

● W2-8 ●

Dėmesio Londono lietuviams!

Naujai atsidarė SIUNTINIŲ SKYRIUS - KRAUTUVĖ

LONDON GENERAL STORE

Ukrainskos Knyhos siuntinių patarnavimas

789 DUNDAS ST., LONDON, ONT. Tel. GE. 4-0514.

Mūsų krautuvėje rasite didžiausią pasirinkimą geriausių angliškų vilnonių medžiagų, odinių švarkų ir kt. dalykų pigiausiomis kainomis. Lietuviai mielai kviečiami atsilankyti.

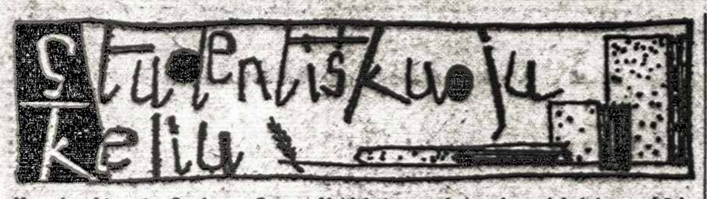

Kanados Lietuvių Studentų Centro Valdybai pavedus veda redakcinis sąmbūris.
Adresas: B. Vaškelis, 23 Oakmount Road, Toronto, Ont. Telef.: RO. 6-2965

Kultūrinių vertybių pristatymo keliu

Gal būt, kaikas pagalvos, kad studentui nederėtų dar maišytis su savo nuomone ten, kur specialistų — rašytojų, dailininkų bei muzikų sferos. Gal būt, santūresnieji patartų lūkterti dar keletą metų. Tačiau tokie perspėjimai būtų vietoje, jei studentas nejaustų pareigos prisidėti prie lietuviškosios akcijos. Prieš aktyviai įsijungiant, reikia nuodugniai susipažinti, suprasti ir įsitikinti, kad reikia pašvęsti savo jėgas ir laiką tiems darbams. Žiūrint dabar iš studentiškosios perspektyvos, kyla keletas klausimų, kurie manau turės namaža įtakos į tolimesnį jaunimo gyvenimą. Todėl nelaukiant kelerių metų, norisi tuos klausimus dabar padiskutuoti.

Pirmiausia susiduriama su skirtingų kultūrinių bei meninių vertybių supratimu. Studijuojantis jaunuolis mažiau ar daugiau susipažįsta su šio meto literatūroje, dailėje, architektūroje kursuojančiom idėjom, iškilusiom ir sprendžiamom problemom ir teorijom. Čia jaunuolis gauna šiulaikinį meno supratimą ir po tam tikro laiko tampa mažesniu ar didesniu šiuolaikinių vertybių mylėtoju. Jis tas pačias teorijas ir standartus sutinka vokiečių, prancūzų ir kitų tautų kultūriniame gyvenime. Tik lietuviškąjame susiduria su keleta priešingybių. Kas tenai yra augštai vertinama, pas mus dažnai laikoma šlamštu, nesusipratimu. Viskas esą meniška, jei tik yra lietuviškas motyvas. Už vien motyvą labai dažnai, vardan meninės vertės, skiriamos premijos ir per spaudą liaupsnami tų kūrinių autoriai. Premija yra finansinė ir moralinė parama autoriui, bet tas nepakelia kūrinio vertės ir tuo nepadarys jaunuolio tų lietuviškųjų vertybių mylėtoju. Gal vyresniąją kartą tos tariamos meninės vertybės stiprina ir palaiko paliktųjų namų ilgesį, bet vargu įtikinti universitetą lankantį ir meninėmis problemomis besidominti jaunuolį. Jis greičiau prieis klaidingos nuomonės, kad kas lietuviška yra menkos vertės, negu taps nuoširdžiu jų rėmėju ir mylėtoju.

Išeitys iš šios nemalonios padėties yra dvi: **neleisti jaunimo į mokslus arba ieškoti tinkamesnio lietuviškųjų vertybių pristatymo jaunimui.** Pirmuoju atveju jaunimas negautų kitų tautų kultūrinių vertybių pažinimo ir gal pasitenkintų tuo, kas yra siūloma. Toks primityviškumas sudarytų tam tikrą apsaugą nuo svetimybių, nes, kaip istorijos pavyzdžiai rodo, kuo primityviškesnės etninės mažumos ir kuo hermetiškiau užsidaro nuo pasaulio, tuo ilgiau išlieka savitos. Tokiu būdu susilėtintų asimiliacijos procesas ir, gal būt, dar po kokių 30-40 metų lietuviškasis jaunimas šiame kontinente tebešoktų blezdingėlę ir chorai tebedainuotų "du broliukai kunigai". O dabartinės pastangos išmokslinti jaunimą ir jį uždaryti kultūriniame lietuviškame ghete yra bergždžios. Augštuosius mokslus baigusiam jaunuoliui neužteks pasakyti, kad turi būti lietuviu, kad turi skaityti lietuvišką spaudą, turi lankyti liaudies dainų koncertus. Jaunuolis vien tik iš sentimento ar pareigos neilgai pajėgs pildyti išsakytojų nurodymus, jei vertinant tuos lietuviškuosius pasireiškimus universaliniu supratimu, jie bus menkaverčiai ir priešingi jaunuolio įsitikinimams.

Antruoju atveju, norint išauklėti išmokslintą jaunimą mūsų tautai, reikia tinkamesnio mūsų kultūrinių vertybių pristatymo. Yra tikrai gerų ir vertingų dalykų mūsų dailėje, literatūroje, muzikoje. Tik tie dalykai retai pasiekia jaunimą, tiksliau pasakius, jis nepajėgia jų išrinkti iš dabartinės mūsų kultūrinės chaotiškos maišaties. Spauda didele dalimi, o ypač kultūriniais klausimais, yra vedama kažkokiu būdu susispietusių pseudokritikų ir panašaus plauko kūrėjų. Nėra periodinio kultūriniais klausimais informuojančio bei panašias problemas diskutuojančio rimto laikraščio. Atsimenu, su kokiu džiaugsmu pradžioje įmdavau į rankas mūsų abiejų dienraščių kultūrnius priedus! Deja, su kiekvienu perskaitytu numeriu tas entuziazmas mažėjo ir po poros metų vilimosi, kad gal kada nors baigs menkysčių paradavimą, imu abejoti permainų pasirodymu. Panašių teigimų teko ir daugiau išgirsti. O kiek išviso jaunimo tarpe yra nebesirūpinančių panašiais klausimais?

Tačiau nesu nepataisomas pesimistas, nes karts nuo karto pasirodo pragiedrulių mūsų kultūriniame gyvenime. Pvz. dalies visuomenės viešas nepasitenkinimo išreiškimas Čikagoje rašytojų premijos atveju, kvietimas pasipriešinti kultūriniam nuosmūkiui, meno parodos suruošimas per PLB Seimo dienas Niujorke. Deja ,tos prošvaistės retos ir apimančios nedidelius būrelius, kad ir jų pastangų rezultatai nėra kol kas dideli. O kaip norėtųsi, kad vis daugiau atsirastų mūsų visuomenės tarpe tokių, kurie ne žodžiais, ne patriotinėmis kalbomis, bet su mūsų tautos kultūrinėmis vertybėmis tinkamiau jas atrinkę prabiltų į svetimųjų apsuptą studentą.

Jonas Vėlaikis.

Kultūrinių nesklandumų paraštėje

Nuomonių skirtumai ir nesutarimai dailininkų, literatų tarpe karts nuo karto iškildavo į viešumą premijų skyrimo, parodų ruošimo, jų įvertinimo atvejais ir pan. Tačiau praėjusį pavasarį rašytojų premijos skyrimas Čikagoje pralenkė ankstyvesnius triukšmelius savo ypatingumu ir naujoviškumu. O vėliau kultūrinio nuosmūkio manifestacija ir į ją reagavę asmenys dar daugiau išryškino mūsų kultūrinio gyvenimo užkulisius ir parodė kiek ir kaip yra suprantami kultūriniai bei kūrybiniai klausimai. Tačiau tikrosios priežastys mažiau besidominčiam šiais dalykais liko neaiškios, nors save besivadiną realistais visas kaltes primetė modernistams. Kas tikrumoje yra tie realistai ir modernistai ir ką tos sąvokos reprezentuoja?

Spaudoje ir kitais atvejais realistai reklamuojasi tikrojo ir lietuviškojo meno kūrėjais. Kiti, dėl vienų ar kitų priežasčių netilpę į realistų bloką, dažnai vadinami modernistais, abstraktistais, internacionalistais ir t.t. Jie kartais kaltinami stoka patriotizmo, kartais dorovės principų nepaisymu. Žodžiu, vardai ir kaltinimai kinta pagal kritikų nuotaikas ir tikslus. Tačiau modernistų ir realistų sąvokos palaipsniui įsipilietino ir tapo plačiai naudojamos, nors jos nieko bendro neturi su tų grupių apibrėžimu. Pvz., prie realistų priskiriami asmenys ne būtinai reališkumą puoselėją savo kūryboje, bet pagal tam tikrų estetinių standartų supratimą ir bendrą laikyseną kitų kūrėjų ir visuomenės atsžvilgiu. Prie jų priskiriami kaikurie jau Lietuvoje iškilę kūrėjai, bet dabar pasiekę kūrybos saulėlydį. Prie jų prisiglaudžia nemaža dalis menkesnio pajėgumo ir lėkštesnio kūrybinio polėkio individai. Pagaliau svarbiausias tos grupės elementas, neturįs kūrybinio pajėgumo, bet užtat kupinas drąsos ir veržlumo. Šie paskutinieji, paprastai vadinami dilletantų vardu, pridangstę savo kūrybinę menkystę patriotikos bei kitokiomis skraistėmis, stengiasi monopolizuoti mūsų kultūrinį gyvenimą ir vesti jį pačių pavadintuosius realistus.

Bendrai, realistams geriau tiktų konservatyviųjų, negu realistų vardas, nes visą grupę jungia nepritarimas naujovėms. Be to, ji pasižymi kadaise vyravusių estetinių standartų saugojimu ir nepakantumu tų, kurie bando kurti kitomis formomis negu jie, kurie atviresni gyvenamai tikrovei, kurie ateina su originalumu, šviežumu į mūsų meninį gyvenimą ir nenusilenkia niekam, išskyrus objektyvią tiesą. Tokiu būdu diletantų vartojamos realistų ir modernistų sąvokos yra tik **priedanga** nuslėpti nesutarimų ir skirtumų priežastis, t.y., **grumtynės tarp kūrybos ir diletantizmo, tarp kūrėjų ir nekūrybingų, bet karingų individų, tarp emigracinio gyvenimo atmosferoje išbujojusio smulkmeniškumo ir objektyvumo, tarp kūrybinio sustingimo ir gyvastingumo.** Ir kas būdinga, kad realistų grupei priskiriami kaikurie kūrėjai, nors priešingi vadinamųjų modernistų skelbiamoms idėjoms, lieka atokiau nuo diletantų keliamo triukšmo. Tačiau jų vardai ir kūrėjų garsas diletantams dažnai yra veiksmingu įrankiu medžiojant šalininkus visuomenėje. Girdi, tokie ir tokie autoritetai jiems pritarią.

Vadinamieji modernistai nėra jau tiek modernūs tarptautine prasme. Iki šiol pas mus nėra nei vieno ryškiau pasireiškusio modernisto, jei pradėtume lyginti juos su dabartiniais pasaulio modernistais, nes mūsiškiai daugiau ar mažiau prilygtų 15-20 metų ar dar anksčiau besireiškusias tendencijas bei sroves. Tačiau pas mus modernisto sąvoka vartojama gąsdinti visuomenei, kaip gąsdina mažus vaikus įvairiais baubais. Tačiau už to visko slypi gilesnė prasmė. Tikras kūrėjas tiki savo kūryba, nes ji yra tiesa. Diletantas, nors miniai prisiekdinėja tikįs savo neklaidingumu, bet tikrumoje abejoja savo kūrybos tikrumu ir galia. Tas netikrumas gimdo baimę, o baimėje gyvenantis ieško ko nors kas padėtų ją nugalėti. Kaip matome, diletantas pasirenka visuomenę. Jis prabyla į jautriausius išeivio jausmus — paliktųjų namų meilę ir ilgesį su internacionalistų, moderniojo meno, nieko bendro neturinčio su lietuviškumu sąvokomis. Kada tokiems diletantams ima pritarti spauda ir kitų (bet ne estetinės) sričių žinovai, ne vieną priverčia suabejoti, o jautresnius tautiniams reikalams ir mažai tesuvokiančius estetiniuose dalykuose suvedžioja. Tokiu būdu diletantas gauna drąsos ir pagalbos kovoje su jame slypinčia baime ir netikrumu.

Tačiau pagridiniai skirtumai tarp diletanto ir kūrėjo yra kūrybinėje plotmėje, kas turi didelę įtaką į tolimesnį mūsų kultūrinį gyvenimą ir į pačią kultūrą. Kūrėjas ateina į gyvenimą, į visuomenę su savitumu stiliuje ir formoje, platesniu ar siauresniu savo vidaus pasaulio atskleidimu, išsakymu, su žmogiškuoju rūpesčiu ieškoti ir aukotis tiesai. **Nesvarbu kokiai kūrėjų srovei priklausytų — realistų, ekspresionistų, neoromantikų ir t.t., svarbu jo kūrybinis pajėgumas.** Diletantas yra priešingybė kūrėjui — stokoja savitumo, nepajėgia duoti nieko naujo. Turėdamas lėkštą dvasinį pasaulį, jis tepajėgia imituoti, kopijuoti kitus kūrėjus ar manipuliuoti jų kūrinius. Tuo tarpu kūrėjas pirmoje vietoje stato savo kūrybą, o ne garbę, ne pripažinimą. Jis pašvenčia energiją ir talentą kūrybai, o ne polemikai ir draugų ieškojimui. Jis yra tylesnis ir silpnesnis diskusijų bei polemikos atveju palyginus su diletantu. Už jį kalba kūryba — jo širdis, įtikinančiai ir nepraeinamai.

Deja, kūryba, kaip ir technika, per paskutinį šimtmetį tiek pažengė, kad prie devynioliktame šimtmetyje vyravusių estetinių matų bei standartų pripratusiai ir tuos standartus puoselėjusiose mokyklose brendusiai visuomenei yra tikrai sunku suprasti dabartinę kūrybą. Šią padėtį puikiai išnaudoja diletantas, stengdamasis visuomenę užliūliuoti tariamomis vertybėmis ir šio šimtmečio kūrybos iškoneveikimu.

Liūdnoka, kad vardan patriotizmo ir dorovės diletantai pajėgia sukoncentruoti savo užnugaryje dalį pasyvesnių kūrėjų, didžiumą mūsų spaudos, o per ją didelę dalį mūsų visuomenės ir nustelbė tikrąjį kūrėją. Tačiau tikrojo meno, kaip ir sąžinės balso, iki šiol dar niekam nepavyko nugalėti. Tik kyla klausimas, kiek žalos tas laikinis diletanto triumfas padarys mūsų kultūriniam gyvenimui, o ypač jaunajai kartai?

B .Audrys.

PIRMOJI LIETUVAITĖ STUDENTĖ HAMILTONE

Lilija Šukytė pavasarį sėkingai baigusi Cathedral High School 13-tąją klasę ir gavusi Dominion - Provincial Atkinson ir Newman stipendijas, pasirinko studijoms McMaster universitete lingvistiką. Lygiagrečiai ji ir toliau tęsia pianino ir dainavimo studijas.

Sk. St.

Visuomenės estetinis brendimas

Dažnai nusiskundžiama, kad visuomenė perdaug konservatyvi literatūros, dailės bei muzikos atžvilgiu. Naujieji talentai, o ypač tie, kurie ima reikštis naujomis formomis, būna pasmerkiami, nepripažįstami. Tai nenuginčijama tiesa, bet, jei imtume už tai kaltinti vien visuomenę, būtų netikslu. Visuomenę dažniausiai veda ir jos skoniui įtaigoja įvairūs estetinių sričių žinovai bei autoritetai. Jie savo nuomonėmis prisideda prie visuomenės konservatyvumo.

Konservatyvumas yra beveik kiekvieno žmogaus neišvengiama ypatybė. Po savotiško "Sturm und Drang" — ieškojimo laikotarpio individas aprimsta ir pasitenkina priimtomis ar susidarytomis pažiūromis. Kiek jis būna energingas naujovių ieškotojas ir propaguotojas, tiek vėliau jis su nemažesniu atvdumu ima priešintis prieš kitų atnešamas naujoves. Ta procedūra silpniau ar stipriau pasireiškia kiekvieno žmogaus gyvenime, o ypač ryškiai menininkų tarpe. Tik žvilgtelkim į 19 šimtmečio prancūzų menininkus. Neoklasistas David, atmetęs egzistavusias sentimentalizmo teorijas, sukūrė naujas. Kai ėmė reikštis romantikai Ingres ir Delacroix, juos sutiko su didele rezistencija. Šie vėliau kovojo prieš realistus ir impresionistus. Matisse, išvadintas kritikų laukiniu už naujoves mene, kartą net atsisakė priimti Picasso kubistinius kūrinius į galeriją. Žodžiu, kiekvienas individas kovoja su kitų konservatyvumu, o vėliau tampa tokiu pat užkietėjusiu konservatoriumi kaip ir jo buvę oponentai. Tik didesnio masto kūrėjai, kaip mūsų Galdikas, tarptautiniame gyvenime Picasso, gana ilgai pajėgia žengti kūryboje su gyvenimu ir yra pakantamesni kitų atžvilgiu.

Visuomenę sudarą individai turi tokias pat tendencijas gyvenimui krypstant vakarop tapti konservatyviais. Tačiau jų konservatyvumas yra veikiamas ir palaikomas to meto jau sukonservatyvėjusių kritikų bei kūrėjų. Visuomenės nuomonė ir bendras estetinis supratimas yra formuluojami tos srities žinovų bei pripažintų autoritetų. Kiekvienos naujos knygos pasirodymo bei naujos meno parodos atidarymo metu visuomenės akys krypsta į tuos kritikus bei kūrėjus. Ir dažnai didelė dalis visuomenės aklai pasikliauna tų autoritetų nuomone. Ji lanko koncertus, muziejus, perka knygas, paveikslus ne visuomet iš pamėgimo ar iš patikimo, bet kad tokie ir tokie asmenys teigiamai įvertino. Daug rečiau būna daleidimų, kad tie autoritetingi asmenys galėjo klysti arba nepajėgė suprasti naujai pasireiškusių tiek pat vertingų dalykų kaip ir buvusieji. Tokiu būdu tie žinovai - asmenys savo konservatyviomis pažiūromis daro visuomenę dar daugiau konservatyvesnę negu su daugėjančiais metais pasirodantis konservatyvizmas. Panašiu būdu susidaro kiekviename kultūriniame gyvenime mažiausia du blokai—konservatyvių ir moderniųjų, kaip populiariai priimta vadinti naujuosius. Modernieji dažnai nieko modernaus neturi, o yra tik vieno ar kito dalyko novatoriai. Tačiau visuomenė dažnai juos ignoruoja ir ne už tai, kad nauja, bet kad ankstyvųjų kritikų bei kūrėjų yra atmesta arba griežtai sukritikuota. Tie modernistai, sakyčiau progresyvieji, pamažu atranda gerbėjų ir rėmėjų. Šie daugumoje yra panašaus amžiaus ir auklėjimo, kaip ir progresyvieji kūrėjai, nes jiems yra artimai išreiškiama laiko dvasia ir sprendžiamos to meto problemos. Tokiu būdu tie novatoriai - progresyvieji suformuoja savo kartos estetines pažiūras visuomenėje ir sudaro lyg ir frontą prieš konservatyviuosius. Konservatyvieji paprastai amžiumi vyresni ir sunkiau pakeičiami nuomonėse, sprendžia savo problemas ir savo uždavinius, kurie mažai ką bendro turi su jaunesniaisiais. Štai kur prasideda priekaištavimai ir nesutarimai tarp ankstyvųjų ir vėlesniųjų kūrėjų, tarp vienos dalies visuomenės ir kitos.

Tačiau kalbant apie visuomenės skonį estetiniuose dalykuose neužtenka paminėti į jį veikiančias kritikų bei kūrėjų pažiūras. Visuomenė irgi nėra lygi kitai visuomenei. Pvz., prancūzų visuomenė didesnį dėmesį kreipia į menines vertybes bei šiaip kūrybinį pasireiškimą ir yra savistovesnė ir kritiškesnė tų vertybių pažinime negu šio kontinento visuomenė. Kuo daugiau visuomenė savistovesnė ir pajėgesnė pati suprasti to meto meniniame gyvenime vyraujančias sroves, nuotaikas ir estetinių vertybių principus, tuo mažesnis pavojus, kad visuomenės kultūrinio gyvenimo parėmimui skiriamas individualines ir grupines lėšas išnaudos įvairūs pseudokūrėjai, diletantai ir pan.

Be to, visuomenė gali skirstytis, kaip jau buvo pažymėta, į kelias grupes savo pažiūromis, kurios susidarė tam tikrais laikotarpiais, formuotos laiko, mokyklos ir kūrėjų. Lietuviškoji emigracinė visuomenė nepasižymi savistovumu bei estetinių principų suvokimu. Taip pat čia auganti naujoji karta ir veikiama šio kontinento įtakų, jau spėjo kaikuriais atvejais pasirodyti su skirtumais savo nuomonėse bei pomėgiuose estetinių vertybių klausimuose. Lietuvoje augusi ir subrendusi visuomenė buvo vekiama mūsų individualioje kūryboje pirmuosius žingsnius beženginančių kūrėjų, kurie daug kuo neprilygo pasaulinio masto kolegoms. Be to, ta mūsų kūryba buvo stipriai veikiama slaviškų įtakų, kurios buvo gerokai atsilikusios nuo vakarų pasaulio. Žodžiu, pasenusios ar seniai vyravusios įtakos vakaruose buvo pasisavintos ir savaip performuluotos slavuose, o dar vėliau įpilietintos pas mus. Tuo tarpu tiesioginiai ryšiai su vakarais buvo silpni. Tik paskutiniais nepriklausomo gyvenimo metais ta žalinga slaviška dvasia ėmė nykti draug su kylančiais naujais mūsų kultūrinio gyvenimo vadovais ir formuotojais. Tačiau, kaip išeivijos patirtis parodė, dar mes nespėjome prisivyti vakarų ir daug kur ir daug kuo skiriamės nuo vakarų meninių vertybių supratimo ir įvertinimo. Žinoma, dalis mūsų kūrėjų ir dalis visuomenės pajėgė suprasti ir prilygti vakariečiams, bet ne dauguma. Kiti, dalis konservatyvesnių kūrėjų ir dar slaviškose įtakose augusių kritikų, liko kurtūs moderniai - šiuolaikinei muzikai, literatūrai bei menui.

B. V.

Egzilai studentai susitiko Eicstaette

Bavarijos Eichstaette rugpiūčio 25-28 d. turėjo įvykti tarpsąjunginis Pax Romana (MIEC) suvažiavimas, kuriame ketino dalyvauti ir egzilai studentai. Išnaudodami šią progą, egziliniai studentų sąjungų atstovai atvyko keliom dienom anksčiau čia vien savųjų tarpe pagvildenti jiems rūpimus klausimus.

Tai buvo bene pirmas egzilinių studentų sąjungų, Pax Romana narių, suvažiavimas. Jo iniciatyva kilo iš Egzilų Komisijos, 1957 m. pabaigoj įsikūrusios Niujorke. Ji išrinko dr. P. V.Vygantą pirmininku. Pastarojo dėka buvo užsuktas ratas surengti šį suvažiavimą. Įjungus J. Medušauską į techišnkąjį šio susitikimo parengimą ir amerikiečio J. E. Kirchner pastangomis užtikrinus lėšas, posėdis galėjo prasidėti rugpiūčio 22 d.

Į posėdį atvyko čekų, latvių, lenkų, lietuvių, slovakų, slovėnų, ukrainiečių ir vengrų katalikiškų studentų sąjungų atstovai iš Anglijos, Australijos, Belgijos, Ispanijos, Italijos, JAV, Olandijos, Šveicarijos ir Vokietijos. Lietuvių Stud. Ateitininkų Sąj. delegaciją sudarė kun. V.Meménas, JAV stipendininkė V. Skrupskelytė, medicinos studentė G. Jasevičiūtė ir J. Medušauskas.

Rugpiūčio 22 d., po šv. Mišių, kurias šv. Dvasios bažnyčioj aukojo vengrų stud. kapelionas iš Innsbrucko kun. B. Toth, egzilinių studentų sąjungų posėdį Jaunimo Namuose atidarė J. Medušauskas, suvažiavimo išvakarėse tautinių delegacijų vadovų išrinktas suvažiavimo pirmininku.

Į atidaromąjį posėdį atsilankė ir sveikinimo žodį tarė Pax Romana stud. šakos prezid. Maria de Lourdes Pintasilgo, gen. sekr. Tom Kerstiens ir vyr. Eich staetto burmistras dr. H. Hutter.

Su Egzilų Komisijos užsimojimais suvažiavimo dalyvius supažindino specialiai tam tikslui iš Amerikos atvykęs E. J. Kirchner, buvęs Pax Romana prezidentas ir dabartinis atstovas Ekonominėje ir Socialinėje JT Taryboje. Egzilų Komisija siekianti apjungti visas egzilines katalikų studentų sąjungas, sustiprinti jų organizacines formas ir pagyvinti veiklą tiek sąjungos viduje, tiek Pax Romana sąjūdyje.

Antrame posėdy tautinės delegacijos nušvietė savo sąjungų organizacines būkles ir veiklą. Paaiškėjo, kad daugiausia studentų užsieny turi vengrai — net 8.000. Bet jie neorganizuoti. Tik dabar katalikiškoji sąjunga deda pastangas telkti jų minčiai pritariančius studentus į organizacinius vienetus. Slovėnų sąjungai gresia sunykimas, nes stinga prieauglio. Lenkų sąjungai "Veritas" iškilo naujos problemos pagyvėjus ryšiams su kraštu. Organizaciniu atžvilgiu stipriausi vienetai, atrodo, bus lietuvių "Ateitis", ukrainiečių "Obnova" ir latvių "Dzintars".

Rugpiūčio 23 d. iškilmingas pamaldas bizantiškame rituale atlaikė apaštališkasis ukrainiečių Vak. Europoje vizitatorius arkiv. J. Bučko. Pamaldų metu giedojo ukrainiečių choras. Augštasis svetys aplankė posėdžiaujančius egzilus studentus ir pasveikinęs palinkėjo našaus darbo.

Tos dienos programoje paskaitininkas dr. J. Šramek (slovakas) išdėstė savo mintis apie egzilo studento atsakingumą socialinėje ir kultūrinėje srityje. Patarė nelaukti pagalbos iš šalies, bet ištyrinėti visas galimybes, kiek mes patys sau ir savo kraštams galime padėti. Kun. B. Toth papildė jį, iškeldamas dorinę atsakingumo pusę.

Popietinėse diskusijose vėl grįžta prie Egzilinės Komisijos. Visi vieningai pasisakė už Niujorke įkurtą komisiją ir išsamiai aptarė jos sąrangą ir paskirtį.

Antrąjį suvažiavimo vakarą egzilai studentai praleido kartu su vyr. Eichstaetto burmistru puikioje "Schoenblick" kavinėje. Burmistras visus pavaišino skaniu vynu, o tautinės grupės atsidėkodamos padainavo liaudies dainų.

Paskutinę suvažiavimo dieną devynių egzilinių studentų sąjungų atstovai (ukrainiečiai turi dvi sąjungas) vienbalsiai priėmė Egzilų Komisijos statutą bei veiklos planą ir kartu pramatė asmenis įvairiems tos komisijos postams: pirm. dr. P. V. Vygantą ("Ateitis"), gyv. JAV, vicepirm. ukrainietį T. I. Kis ("Obnova"), gyv. Belgijoje. Toliau, Amerika ir Europa turės po paskirą kapelioną, sekretorių, tyrinėjimų direktorių, vieną bendrą iždininką ir Pax Romana patarėją. Kiekviena egzilų studentų sąjunga, įsijungusi į Pax Romana sąjūdį, turi teisę pristatyti Egzilų Komisijai po du atstovus.

Egzilų Komisijos veikla gana šakota. Organizacinėje plotmėje ji padės mažesnėms sąjungoms nugalėti organizavimosi sunkumus, stiprins bendradarbiavimą tarp studentų sąjungų, pagyvins jųjų ryšius su Pax Romana ir gyvenamo krašto studentų sąjungomis, priklausančiomis Pax Romana. Egzilų Komisija rūpinsis užmegzti ryšius ir su katalikais studentais bei akademikais, atvykusiais Amerikon ir Europon iš tolimos Azijos, skatins juos burtis ir jungtis

(Nukelta į 7 psl.)

-- APŽVALGA --

Toronto universitete nuo šio mėn. 22 d. prasidėjo studentų registracija. 24 d. įvyksta oficialus atidarymas ir prasideda paskaitos .

Pradedančių lietuvių studentų skaičius dar nėra paaiškėjęs. Tuo tarpu užsiregistravę yra: S. Skirgailaitė, R. Jurkšaitytė ir N. Karosaitė į menų fakultetą, D. Galiauskaitė — į odontologijos ir M. Slapšys — į Toronto meno mokyklą.

R. Kulienė - Mickevičiūtė tęsia socialinių darbų (Social Work) studijas magistro laipsniui įsigyti ir B. Vaškelis — slavistikoje, taip pat magistro laipsniui įsigyti. R. Mitalas išvyksta į JAV — Cornell universitetą, kur dirbs asistentu ir tęs studijas daktaro laipsniui įsigyti fizikoje.

B. Petrulytė šiemet vėl pakviesta dirbti asistente psichologijos fakultete. Be to, spalio ir lapkričio mėn. dėstys Toronto North Western YMCA apie socialinės psichologijos pritaikymą šeimų reikaluose.

Vasaros atostogų metu keletas studentų buvo išvykę į įvairias vietoves uždarbiauti: V. Bersėnas dirbo Cameron Falls, Ont., prie Hydro darbų, R. Vaštokas ir N. Bersėnaitė — Peterborough, Ont., prie archeologinių kasinėjimų indėnų kapuose, Ž. Nalivaikaitė praleido vasarą Vinelande, Garden Centre teatre, atlikdama įvairias pareigas susijusias su vaidyba, A. Kuolaitė dirbo tolimoje Albertoje Lake Louis vasarvietėje.

Rugsėjo 20-21 d.d. savaitgaly Toronto skautai akademikai stovyklavo Wasagoje, Prisikėlimo parapijos stovyklavietėje.

Irena Vilnonytė, Lietuvos operos dainininko Eduardo Vilnonio dukra, Sydnejaus konservatorijos studentė, garsėjo kaip talentinga pianistė„ dažnai iškeliama ir vietos angliškos spaudos. Ji taip pat rašo eilėraščius. Jai dabar 18 metų ir ji yra paskutinėje konservatorijos klasėje.

Atsisveikiname

"Studentiškuoju Keliu" dabartinis redakcinis kolektyvas praneša, kad jis su šiuo numeriu savo darbą baigia. Gal būt, su naujais mokslo metais bus sudarytas naujas redakcinis kolektyvas šiam skyreliui tęsti.

Dėkojame skaitytojams už parodytą susidomėjimą ir bendradarbiams už talkininkavimą. Ypatingai nuoširdus ačiū "Tėviškės Žiburių" redaktoriams už priėmimą savo skiltyse laisvai reikšti studentiškąsias nuomones.

B. Petrulytė,
R. Vaštokas,
B. Vaškelis.

"Tėviškės Žiburių" redakcija labai dėkoja šio skyriaus buvusiam redakciniam kolektyvui ir visiems buvusiems bendradarbiams. Redakcija laukia ir tolimesnės jų talkos — iš vienų individualaus bendradarbiavimo, o iš kitų talkos to paties skyriaus tęsimui.

Visų rūšių stalių darbai
Virtuvių spintelės (kabitai), nauji baldai, įvairių spalvų stalinės lempos.
Taisomi ir atnaujinami seni baldai. Įvairūs medžio tekinimo darbai.
GERAS DARBAS. NEBRANGIOS KAINOS.
V. LIUBINSKAS. Telefonas LE. 2-6922.

JEI STATAI AR PUOŠI NAMUS —
DĖL STATYBINIŲ MEDŽIAGŲ
kreipkis į lietuvišką firmą
MODERN STONE CO.
NORTH QUEEN ST., ISLINGTON (prie Ontario Hydro)
Telefonas BE. 3-1911
Turime įvairių spalvų dirbtinių akmenų, palangių, kaminams viršų, cemento, kalkių (Sealbond), smėlio ir kit. medžiagų.

Saugesniam važiavimui! Gyvybė, kurią išgelbėsite, gali būti jūsų pačių!
Dabar pats laikas patikrinti savo mašiną —
- PRIEKINIŲ RATŲ IŠLYGINIMAS — patikrinkite savo mašiną dar šiandien!
- RATŲ BALANSAVIMAS
- PILNI PERDAŽYMO DARBAI
- VAIRŲ PATIKRINIMAS
- SULANKSTYMŲ IŠTAISYMAI
- STABDŽIŲ ĮDĖJIMAS, ir kiti darbai.

IMPERIAL AUTO COLLISION
561 - 567 KEELE STREET, TORONTO
(pusantro bloko į pietus nuo St. Clair Ave.)
TELEFONAS RO. 9-4773 Savininkas Gustavas Keraitis

Mann & Martel LTD.

REALTORS

1199 Bloor St. W. Telef. LE. 4-8481

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

College - Margueretta
$2.500 įmokėti, 8 kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 moderniškos virtuvės, nauja šildymo sistema. Arti susisiekimo.

Bloor - Lansdowne
$3.000 įmokėti, 8 kambarių mūrinis pusiau atskiras namas su 3 moderniškom virtuvėm, nepereinami kambariai, alyva apšildomas, Savininkas išvyksta į Angliją. Geri morgičiai.

Geležies dirbtuvė
$5.000 įmokėti, gamina įvairius metalinius daiktus: žaislus, įrankius ir kt. Dviejų augštų pastatas ir visa mašinerija su įrengimais. Prašoma kaina $20.000. Viena skola balansui.

St. Clair - Oakwood
$5.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, gražaus mūro namas su dvigubu garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 moderniškos virtuvės. Dalis baldų jeina į pirkimo kainą.

Eglinton - Avenue Rd.
$6.000 įmokėti, 6 kamb. atskiras gražaus mūro namas su garažu, vandeniu alyva šildomas, viena skola balansui. Kvadratinis planas.

Jane - Annette
$12.000 pilna kaina, 5 kambarių mūrinis namas, alyva apšildomas, moderniška virtuvė, gražus kiemas, garažas.

Parkdale
$13.500 pilna kaina. 8 kamb. per du augštus, mūrinis namas, pusiau atskiras, alyva šildomas, dideli kambariai, didelis kiemas, reikalingas remonto.

Indian Rd. - Bloor
$6.000 įmokėti, 9 kambarių, atskiras mūrinis namas su 2 garažais, vandeniu alyva apšildomas, 3 moderniškos virtuvės.

Quebec - Bloor
$8.000 įmokėti, 11 kambarių atskirasras mūrinis namas su 2 garažais, 3 moderniškos virtuvės, 2 vonios. Geros pajamos.

St. Clair - Oakwood
Tripleksas, 1 metų senumo, viso 14 kambarių, vandeniu alyva šildomas. Geros pajamos. Butas savininkui už mėnesio laiko.

Eglinton - Keele
$16.000 įmokėti, 6 butų, 3 metų senumo apartmentinis namas su 2 garažais. Pilnai išnuomotas, geros pajamos, arti susisiekimo ir krautuvių. Pilna kaina $60.000.

College - Crawford
$800 įmokėti
8 kambariai, mūrinis, 2 virtuvės, geras pirkinys dviem šeimom. Pilna kaina tik $12.900.

Dundas - Gladstone
$2.000 įmokėti, mūrinis, 6 kambariai, 2 virtuv., nauja apšildymo krosnis gazu. Geri morgičiai. Garažas. Šoninis įvažiavimas. Prašo $14.900.

Bloor -Margueretta St.
$2.500 įmokėti, 7 kambariai, geram stovy, 2 moderniškos virtuvės, garažas, nauja apšildymo sistema. Prašoma kaina $16.900.

$ $ Roncesvalles - Wright Ave. $ $
9 kambariai — 3 virtuvės
$3.000 įmokėti, mūrinis, garažas, šoninis įvažiavimas, 2 vonios. Geros išsimokėjimo sąlygos, savininkas gyvena Amerikoje. Turi būti parduotas. Tuoj pat galima užimti. Prašoma kaina $17.900.

College - Gladstone
1 atvira skola 10 metų
$3.000 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, dvigubas garažas, alyva šildomas, geras nuomavimo distriktas. Puikus pirkinys su labai gerom išsimokėjimo sąlygom.

Bloor - Runnymede
1 atvira skola 10 metų
$6.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kambariai, vieta garažui, alyva šildomas. Niekad nebuvo paduotas pardavimui anksčiau.

Bloor - Jane
$7.000 įmokėti, atskiras, šiurkščių plytų, garažas, privatus įvažiavimas, vandeniu alyva šildomas, kiemas 30 iš 130 pėdų. Geras namas puikiame rajone.

St. Clair - Oakwood
1 atvira skola 10 metų
$8.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 13 kambarių, 3 virtuvės, garažas, šoninis įvažiavimas. Pajamos $220 mėnesiui, priedo 5 kambariai savininkui.

College - Delaware
$5.000 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, 2 virtuvės, garažas, alyva šildomas. Atvira skola 10 metų.

Bloor - Rusholme Rd.
10 kambarių — 3 virtuvės
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas, vandeniu alyva šildomas. Savininkas nori parduoti šią savaitę. 1 atvira skola 10 metų. Geros pajamos.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS

Darbo telef. LE. 4-8481
Namų tel. LE. 6-1410

T. STANULIS
1159 ST. CLAIR AVE.

LE. 4- 6346. Namų RO. 2-5543.

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST **TELEFONAS LE. 2-3321**

High Park - Bloor
$10.000 įmokėti, dviejų atskirų butų dupleksas, labai gerų plytų, atskiras namas. Vandens alyvos šildymas, garažas. Labai arti Bloor.

Roncesvalles - Dundas
$3.000 įmokėti, 6 kambariai, dvi virtuves, alyvos šildymas, garažas. Arti apsipirkimo ir susisiekimo.

Bloor - Keele
$4.000 įmokėti, 11 didelių kambarių, atskiras namas, 3 virtuves, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas.

St. Clair - Oakwood
$7.000 įmokėti, 11 didelių kambarių, atskiras gerų plytų namas, vandens alyvos šildymas, 2 mod. virtuvės, garažas. Prie pat St. Clair.

Bloor - Rusholme
$10.000 įmokėti, atskiras, trijų atskirų butų — 14 kambarių namas. Vandens alyvos šildymas, privatus įvažiavimas, vieta 5 garažams. $250 pajamų menesiui ir 4 kambarių butas savininkui.

Oakwood - Eglinton
$1.500 įmokėti, 5 kambarių, vieno augšto namas-bungalow. Lengvi mokėjimai.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS

Įstaigos tel. LE. 2-3321 — Namų tel RO. 2-5543

Mes skoliname įmokėjimui pinigus, duodame ir perkame morgičius!

Niekur kitur Jūs nerasite tikro ir teisingo morgičių patvarkymo parduodant nuosavybę, kaip tik čia, nes mes turime ilgametį biznį su geromis firmomis ir jų pilną pasitikėjimą. Mūsų biznis remiasi geru ir sąžiningu patarnavimu ir parduodame nuosavybes tik su geromis išsimokėjimo sąlygomis. Skambinkite mūsų firmai ir agentams ir Jūs rasite tikrą Jūsų reikalų supratimą ir sprendimą perkant ar parduodant namus ir biznius.

A. MORKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 Bloor St. W. - - - Telef. LE. 4-8459

Jums patarnaus:

P. BUDREIKA — Namų tel. WA. 1-7672
F. JONYNAS — Namų tel. EM. 4-9641 ir EM. 6-0091
A. BLIUDŽIUS — Namų tel. LE. 3-4229
V. MORKIS

Baby Point Paint & Wallpaper

C.I.L., B. MOORE, CR. DIAMOND, SELECTONE, O.P.W. firmų dažai, sienoms popieris, įvairios tailės ir kiti reikmenys. DAŽAMS NUOLAIDA 15%—25%.
Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.
Sav. A. F. GALDIKAI — 351 JANE ST. (prie Annette).

Vaistai Lietuvon!

IŠGELBĖKITE GYVYBES, PASIUSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ
Rašykite, telefonuokite ar atvykite pas mus. Visos informacijos veltui.

WALTMAN'S Patikima Vaistinė

1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampas (prie Lietuvių Namus)
TELEFONAS LE. 6-2139

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381

Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morgičių reikalus.

SPORTAS

LSK Vytis dešimtmečio žaidynės

"Vyčio" klubas buvo įsteigtas 1948 m. rugsėjo mėn. Pirmuoju pirmininku buvo A. Kernius. Vėliau klubui vadovavo K. Šapočkinas, K. Lukošius, P. Berneckas ir dabar yra P. Gvildys. Sportinėje veikloje vytiečiai yra gerai žinomi ne tik Kanados ir JAV lietuvių, bet ir kanadiečių tarpe. Reikšmingi laimėjimai buvo pasiekti krepšinyje, futbole, stalo tenise ir šachmatuose. Be šių sporto šakų vytiečiai lavinasi lauko tenise, tinklinyje, slidinėjime, buriavime ir kt. Be pajėgios sportinės veiklos Vytis pasižymi gera organizacija, pavyzdingu administraciniu susitvarkymu ir gražiu tarpusavio bendravimu.

Šioms sukaktuvėms atžymėti rugsėjo 27-28 d. Toronte Vytis ruošia sportines žaidynes, į kurias buvo kviesti visi Kanados ir JAV lietuvių sporto klubai. Jau sutiko dalyvauti: Čikagos FK Lituanica, Detroito Kovas, Rochesterio Sakalas, Clevelando Žaibas, Montrealio Tauras, Hamiltono Kovas ir Toronto Aušra. Sportinės varžybos vyks sekanvia tvarka:

Šeštadienį West YMCA patalpose (College - Dovercourt) 9.30 val. vienintelės moterų komandinės stalo teniso rungtynės Vytis - Kovas H.; toliau seka vyrų komandinės varžybos: 10 val. Kovas H. - Aušra; 10.45 val. Vytis - Kovas D; 12 val. pirmųjų vyrų rungtynių nugalėtojas — Sakalas. Tose pačiose WYMCA patalpose vyks ir krepšinio varžybos. 12.30 val. Vytis — Aušra (moterų); 2 val. Tauras — Kovas H (moterų); toliau seka vyrų rungtynės: 3.30 val. Kovas D — Tauras; 5 val. Vytis — Sakalas; 6.30 val. — I-mų rungt. nugalėtojas — Aušra. Tinklinio varžybos vyks St. Vlads salėje (400 Bathurst): vyrų — 12 val. Vytis — Kovas D; 1 val. Žaibas — Kovas D; 2 val. Vytis — Žaibas; moterų — 3 val. Žaibas — Vytis. Šachmatuose varžysis 3 komandos: Aušra, Kovas D ir Vytis. Šios varžybos vyks šeštadienį nuo 9 val. ryto Lietuvių Namuose.

Sekmadienį įvyks varžybų finalai: 1 val. Prisikėlimo parapijos salėje vyrų krepšinis; 2.20 val. moterų krepšinis. 3 val. Earscourt parke (St. Clair-Lansdowne) futbolo rungtynės Vytis — FK Lituanica.

Sekmadienį 11 val. šv. Jono Kr. bažnyčioje sportininkų pamaldos.

Bendras sportininkų ir svečių pasilinksminimas įvyks šeštadienio vakare Masaryk salėje nuo 7.30 val. Sekmadienį šv. Jono Kr. parap. salėje Vyčio krepšininkės rengia jaunimo vakarėlį.

Maloniai kviečiame visus lietuvius atsilankyti į šias sukaktuves. **Vytietis.**

VYČIO ŽINIOS

Draugiškose krepšinio rungtynėse praėjusį ketvirtadienį vytietės nuskriaudė seses latves net 41:6. Žaidė: E. Žėkaitė 4, Biskevičienė 4, Rutkauskaitė 6, O. Žekaitė 12, Kasperavičiūtė 4, Kriaučiūnaitė 11, Barauskaitė. Atsigriebimo rungtynėse praėjusį sekmadienį Prisikėlimo p. salėje Vyčio krepšininkės vėl nugalėjo kovingąsias kovietes 39:21. Žaidė: Kasperavičiūtė 3, Vėlyvytė 4, Barauskaitė, O. Žėkaitė 6, Kriaučiūnaitė 17, Biskevičienė 5, E. Žėkaitė 4.

Futbolo pirmenybių rungtynes Vytis I žaidžia šį penktadienį. Vytis II Senior lygos pirmenybėse įvarčių įmušė: Dubeckas 4, Švedas 3, Venckus 2, Siminkevičius 2, Vaičiūnas 2 ir po vieną įvartį Jurevičius, H. Rožaitis, J. Vėlyvis, A. Kasperavičius ir Žukas.

Dovanas Vyčio dešimtmečio varžybų nugalėtojams skyrė: Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, bendrovė Parama, šv. Jono parapija, KLB Toronto apylinkė ir Sporto Apygarda.

A. S.

P. Vaitonis išvyksta

atstovauti Kanadą į tarptautines komandines pasaulines šachmatų pirmenybes Muenchene. Turnyras prasidės rugsėjo 27 d. Kanados komandą: Vaitonis, Yanofsky, Anderson ir Fuster; pakaitai Siemms ir Joyner. Taškai skaitysis ne individualiai, bet komandiniai: Turnyras tęsis 4 savaites, kurių metu Vaitoniui bus sunkių valandų, nes būdamas Kanados meisteris žais pirmoj lentoj ir, žinoma, turės pačius stipriausius kitų valstybių oponentus.

Nuoširdžiai linkime Povilui gero vėjo kelionėj ir geriausios sekmės turnyro metu beginant dviejų valstybių spalvas. Kaip būtų gražu, kad ir ant staliukų šalia kanadiškos plevėsuotų ir mūsų trispalvė.

Povilai, tu vežiesi ne tik mūsų linkėjimus, bet ir mūsų širdis! **K. Lukas.**

AUŠROS ŽINIOS

Numatytas lengv. atletikos turnyras dėl lietaus nukeltas vėlesniam laikui.

Šį šeštadienį Vyčio rengiamame turnyre Aušra dalyvaus krepšinyje su vyrų ir mergaičių komandomis, stalo tenise ir šach matuose.

Šį ketvirtadienį numatomos draugiškos krepšinio rungtynės mergaičių ir vyrų komandų.

Šių metų krepšinio sezonui Aušros komandos užregistruotos sekančiose lygose: vyrai — Bathurst - College ir Metro Jun. A; jaunučiai Metro Midget; mergaitės CYO.

Aušros visuotinis susirinkimas įvyks spalio 19 d. 12.30 val. muzikos studijoje.

Pirmasis viešas parengimas įvyks spalio 4 d. Prisikėlimo salėje.

KOVO ŽINIOS

—Hamiltono LSK Kovas nuoširdžiai sveikina Toronto LSK Vytį, švenčiantį savo gyvavimo dešimtmetį, linkėdamas klubo valdybai ir visiems sportininkams geriausios kloties ir neišsenkančio entuziazmo sportinėje dirvoje. Jūsų pasiekti laimėjimai, tebūna šviesiu pavyzdžiu mūsų sportuojančiam jaunimui!

— Pirmosios draugiškos moterų krepšinio rungtynės tarp Toronto Vyčio ir Hamiltono Kovo baigėsi svečių pergale 41:22 (20:19). Taškų Kovui pelnė: Prunskytė 12, Petrušaitytė ir Stanaitytė po 4 ir Bakaitytė 2.

— Šį šeštadienį išvykstame į Toronto Vyčio dešimtmečio progą rengiamas žaidynes. Moterų krepšinio komandą atstovaus: Stanaitytė, Meškauskaitė, Petrušaitytė, Prunskytė, Virbickaitė, Miniotaitė, Žemaitytė. Vyrų stalo tenisas — Paltarokas, Stanaitis, Tėvelis ir moterų — Rickienė ir Virbickaitė. Išvykstama 8 val. nuo AV parapijos bažnyčios.

— Į klubo eiles naujai įstojo 25 mergaitės ir berniukai. Mes sveikiname ir laukiame daugiau narių!

— Krepšinio komandų treniruotės bus pradėtos nuo spalio mėn. 1 d. Švietimo direkcija tik nuo tos datos leidžia naudotis sporto salėmis. Mergaičių komandos treniruotės laikinai vyksta Loretto gimnazijos patalpose.

— Š. Amerikos žaidynių pavasario ratas greičiausiai bus pravestas Hamiltone. Kovo valdyba pradėjo parengiamuosius darbus. Su miesto Recreation Board užmegsti ryšiai dėl sporto salių, o Royal Connaught viešbutyje paimtos dvi salės pasilinksminimui, du šokių orkestrai, nes laukiama didelio sportininkų skaičiaus. Pačios sporto varžybos neša nuostolį. Išlaidas padengia šeštadienio pasilinksminimas.

— J. Giedraitis buvo įtrauktas į lietuvių rinktinę Pabaltijo plaukymo varžybose. Jaunas kovietis 100 jardų laisvu stiliu ir krūtine užėmė antras vietas ir 440 jardų — trečią.

— Kviečiame visus Kovo narius ir Hamiltono sporto mėgėjus dalyvauti Vyčio minėjime šį šeštadienį ir sekmadienį Toronte. Į žaidynes atvyksta daug jaunimo iš Kanados ir JAV. Vakare, Masaryk salėje, rengiamas didelis sportininkų pasilinksminimas. Savo gausiu dalyvavimu mes paremsime Kovo sportininkus jų rungtynėse su kitų kolonijų klubais. Kas galėtų patarnauti lengvomis mašinomis, prašomi iki ketvirtadienio paskambinti K. Baronui, tel. LI. 5-0979. **K. B.**

TRUMPAI IŠ VISUR

— Stockholme įvykusios sunkiasvorių rungtynės tarp amerikiečio E. Machen (antras po meisterio F. Pattersono) ir Europos čempiono Johansono baigėsi netikėta švedo pergale jau pirmame rounde KO. Rungtynės į futbolo stadioną sutraukė per 55 tūkst. žiūrovų. Švedas jau gavo 100 tūkst. dol. garantiją susitikimui su F. Pattersonu.

— Futbolo rungtynių pasekmės: Vienoje, Jugoslavijos rinktinė įveikė Austriją 4:3, Varšuvoje Vengrijos vienuolikė laimėjo prieš Lenkiją 3:1, Suomija - Danija 1:4, ir Švedija, be savo profesionalų žaidėjų Italijoje, sunkiai įveikė Norvegiją, pasekme 2:0.

— Pussunkaus svorio meisteris A. Moore skrenda į Dortmundą pasižiūrėti negro C. Speiser ir vokiečio Schoepner susitikimo, nes šių rungtynių laimėtojas greičiausiai susitiks su meisteriu.

— Amerikiečiai nemėgsta kanadiško futbolo, o įrodymas buvo pirmenybių rungtynės Filadelfijoje, susitikus Ottawos ir Hamiltono komandoms. Rungtynes sekė tik 16 tūkst. žiūrovų, kurių beveik 2 tūkst. buvo iš Hamiltono. Spauda ir žiūrovai taip pat kritiškai atsiliepė apie kanadišką futbolą, nors šio krašto gyvenimas remiasi importais iš JAV, kurių kiekvienas klubas gali turėti po 12 žaidėjų.

— Gerai pažįstama Augsburgo lietuviams Schwaben komanda, iškrito ne tik iš pirmosios lygos, bet taip pat ir antrosios, dalyvaudama dabar tik rajoninėse pirmenybėse, žaisdama vienoje grupėje su Kemptenu, Memmingenu ir t.t.

— Amerikiečiai kareiviai taip pat pamėgo europietišką futbolą. Neseniai Ulme jie laimėjo prieš vokiečius 3:1.

— Čelkys ir Kibeikis yra pakviesti į Sov. Sąjungos Spartako dviračių rinktinę.

— Sportininko dienai atžymėti per Šiaulių miesto gatves buvo pravesta estafetė. **K.B.**

97 Lietuvos, Latvjios ir Estijos alpinistai užkopė 5.633 metrų augščio Elbrusą Kaukaze ir ten iškėlė savų kraštų vėliavas.

Irkluotojai Normantas ir Ditkevičius dviviete valtele iš Kauno nusiirė iki Juodosios jūros. Kiive jie buvę labai iškilmingai sutikti.

Sov. Sąj. moksleivių spartakiadoje Tbilisy Lietuvos moksleiviai lengvoje atletikoje iškovojo III vietą. Aldona Maskoliūnaitė, 16 m., tapo Sov. Sąj. moksleivių čempione 80 metrų barjeriniame bėgime ir užėmė II vietą šuolyje į tolį (5,76 m.). Aldonos tėvas Kaune kiemsargis, o motina "namų šeimininkė".

Šuolio į vandenį varžybas laimėjo Lietuvos moksleivių rinktinė.

I. Mawrodin

REALTOR
Narys Toronto Real Estate Board

2543 Dundas St. W. RO. 7-3121

Parkdale
$1.700 įmokėti, 7 didelių kambarių mūrinis namas, išilginis planas, naujai išdekoruotas. Dvi modernios virtuvės. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Dundas
$1.800 įmokėti, 7 kambarių mūrinis namas, išilginis planas, alyva apšildomas, garažas.

Bloor - High Park
$5.000 įmokėti, 8 kamb. atskiras mūrinis namas su garažu. Viena skola 10 metų balansui.

Indian Rd. - Bloor
$8.000 įmokėti, 8 kamb., mūrinis namas, gražiai išdekoruotas viduje, dideli kambariai, privatus įvažiavimas.

Dundas - Humberside
$19.200, dvi kampinės krautuvės ir 5 kambariai. Gera investacija.

Dundas - Dovercourt
$28.500, mesos krautuvė ir 5 kambarių apartamentas. Šaldytuvai bei visi įrankiai jeina į prašomą kainą.

PERKANT — PARDUODANT SKAMBINKITE:

RO. 7-3121 A. MIČIŪNAS RO. 7-3121

Elektros - Electronic Technikas

ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai.
Vairinu vasarnamius.
Tel. LE. 3-1080
44 Gwynne Ave., Toronto

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

527 Bloor St. W. Telef. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant bet kokią nekilnojamą nuosavybę, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Turime didelį pasirinkimą įvairių namų, biznių, sklypų, farmų, apartmentų ir kitokių nuosavybių. Sudarom paskolas. Sąžiningas patarnavimas.

Windermere - Swansea
5 kamb. bungalow, mod. virt., žaidimų kambarys rūsyje, vand. alyva šildomas, privatus įvažiavimas, garažas, gražus kiemas su vaismedžiais, apie $4.000 įmok., namas be skolų.

Bloor - Jane
7 kamb. ir pusryčių kamb., atskiras mūrinis namas, vand. alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, namas be skolų, arti visko.

Jane - Baby Point
7 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, alyva šildomas, garažas, platus įvaž., 10 metų skola.

Windermere Ave.
8 kamb. atskiras mūrinis namas, išilginis planas, kietmedžio grindys, reikalingas mažo vidaus remonto, apie $4.000 įmokėti, 10 metų skola.

Rusholme Rd. - College
8 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, mod. virtuvė, vand. alyva šildomas, garažas, apie $4.500 įmokėti ir viena skola 10-čiai metų.

Delaware - Bloor
9 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, vand. šildomas, kvadratinis planas, gražus viduje, namas be skolų, viena skola 10-čiai metų.

Howard Park - Roncesvalles
9 kamb. mūrinis namas, 3 virtuvės, 2 vonios, vand. šildomas, 10 metų skola, apie $2.500 įmokėti.

Indian Rd. - Bloor
9 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 vonios, 3 virtuvės , alyva šildomas, privatus įvažiavimas, viena skola 10-čiai metų.

Westminster - Roncesvalles
10 kamb. atskiras mūrinis namas, 3 virtuvės, vand. alyva šildomas, garažas, platus įvažiavimas, kvadratinis planas, apie $6-7.000 įmokėti, viena skola 10-čiai metų.

Indian Rd. Cres. - Bloor
10 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, modernus viduje, vand. alyva šildomas, namas be skolų, apie $6.000 įmokėti.

Rusholme Rd. - Bloor
12 kamb. mūrinis namas, 2 vonios, 2 mod. virtuvės, kvadratinis planas, vand. alyva šildomas, dvigubas garažas, gražus didelis kiemas, labai geras nuomavimui.

Oakmount Rd. - Bloor
15 kamb. atskiras mūrinis namas, 3 vonios, 3 virtuvės, vand. alyva šildomas, kvadratinis planas, didžiulis gražus kiemas, garažas, viena skola 10-čiai metų.

P. KERBERIS

TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

Sov. Sąj. rankininkių čempionatą pernai laimėjo Kauno "Žalgirio" rankininkės. Šiemet Odesoje jos pralaimėjo 3:4 vietos komandai ir liko II vietoje.

Aldona Kareckaitė Budapešte įvykusiose dailiojo šokimo į vandenį varžybose laimėjo moterų klasės Europos čempionės vardą. Jos rimčiausia varžovė buvo rusė. Ir ji rungtynėse dalyvavo sovietinėje grupėje, bet Lietuvoje visi dėl jos laimėjimo džiaugiasi.

RESTORANAS "RŪTA"

Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų.
Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.
994 DUNDAS ST. W., TORONTO. Telefonas LE. 6-4393
Savininkai V. H. J. IVANAUSKAI.

KELIONIŲ BIURAS
LĖKTUVAI — LAIVAI — AUTOBUSAI — GELEŽINKELIAI — EKSKURSIJOS — VIEŠBUČIAI
Užsisakykite dabar 1958 m. Patarnaujame visame pasaulyje.

APDRAUDA
GAISRO — AUTOMOBILIŲ — VAGYSČIŲ — SVEIKATOS — NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ ir t.t.
VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

Skambinkite ar rašykite pageidaudami patyrusio ir patikimo patarnavimo
O. K. JOHNSON & CO. LTD.
Travel & Insurance Agencies
697 Bay Str., Toronto 2 - - - EM. 6-9488

KURO ALYVA - ANGLYS

Paskambinkite mums dėl:
KURO ALYVOS — MĖLYNŲ ANGLIŲ
ALYVOS "BURNERIŲ" — APŠILDYMO KROSNIŲ
24 valandų alyvos krosnių aptarnavimas savo klijentams.

THE ELIAS ROGERS COMPANY LIMITED
2221 YONGE STREET, TORONTO, ONTARIO. HUdson 1-2221
Patikimas šildymo patarnavimas per 90 metų.

Dėmesio motoristams!

PRANEŠAME, kad naujoje, moderniškai įrengtoje

MOUNT ROYAL MOTORS

dirbtuvėje atliekami visi auto mašinų remonto darbai prityrusių mechanikų (20 metų praktika) greitai ir sąžiningai. Dėl visokių pataisymų, dažymo, baterijų ir kitų reikmenų, prašome kreiptis pas savus ir išsiaiškinti lietuviškai.
Lietuviams daroma didelė nuolaida.
3 Mount Royal Ave. Tel. BE. 3-3521
(Islington, iš miesto važiuojant Dundas pirma kairėn už Kipling)
Savininkai V. ir J. Dundžiai

JEI NORITE PARDUOTI AR PIRKTI:

GYVENAMUS NAMUS, APARTAMENTUS,
ŽEMĖ STATYBAI, INVESTAVIMUI,
UŽSAKYTI PASTATYTI NAMUS,
REIKALINGA NAMAMS PASKOLA,
DRAUDIMAS (VISŲ RŪŠIŲ),
KREIPKITĖS:

DISTRICT ESTATE BROKERS
ADAMONIS ir BUDRIŪNAS
Pirmoji Montrealy Lietuvių Real Estate Įstaiga
Nariai Montreal Real Estate Board
177 SHERBROOKE ST. W., Telefonas PL. 8501
MŪSŲ TIKSLAS — JUMS PADĖTI: 5-JI METAI.
Apyvarta 1957 m. siekė $1.000.000,00.

D. N. BALTRUKONIS — CR. 6-5075
F. YASUTIS — LA. 2-7879
A. MARKEVIČIUS — OR. 1-8951
J. SKUČAS — RA. 2-6152
E. YAFFE — Sekretorė.

Ken WILES Ltd.

REALTOR
PERSIKĖLĖ į naujas modernias patalpas. Prašome įsidėmėti mūsų įstaigos naują adresą ir telefoną.
2360 BLOOR ST. W. (prie Windermere Ave.). TEL. RO. 6-9241

Štai nauji šios savaitės pardavimai:

Indian Rd. - Humberside, $5.000 įmok. mūr. atsk. 6 did. kamb., 2 virt., vand. šild., garaž. Puikus pirkinys mažai šeimai.

Jane - Bloor, $8.000 įmok., 7 did. graž. kamb. per du augštus. 2 virt., did. kiemas, garaž. Vertas dėmesio pirkinys.

King - Jameson, apartamentų rajone did. 16 kamb. tripleksas, 4 virt., 3 vonios, vand. šild., 2 garaž., priv. įvaž., mėn. pajam. $350. Žemas įmok., labai gražus namas. Pilna kaina tik $24.500. Skubus pardavimas.

Eglinton - Dufferin, $12.000 įmokėti, naujos statybos, 14 kamb., rupių plytų tripleksas, naujas vand. alyva šild., 3 mod. virt., 3 vonios, atskiri įėjimai, labai gera vieta, arti mokyklų ir susisiekimo.

S. JOKUBAITIS
Įstaigos telef. RO. 6-9241. Namų telef. LE. 4-0773

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605

AVENUE RD. - COLTINGHAM
$6.500 įmokėti, 8 kambariai, gero mūro, vandeniu alyva šildomas, įrengtas rūsys, labai gera vieta nuomavimui.
RONCESVALLES - GEOFFREY
Kaina $23.900, originalus dupleksas, 11 kambarių, vandeniu alyva šildomas, du garažai, reikalingas didesnio įmokėjimo.
ANNETTE - GILMOUR
$3.500 įmokėti, atskiras 9½ kambarių namas, naujai išdekoruotas, privatus įvažiavimas, reta proga įsigyti namą su mažu įmokėjimu.
ST. CLAIR - GLENHOLME
$8.500 įmokėti, 11 kambarių, vandeniu alyva šildomas, privatus įvažiavimas, gražus kiemas, netoli mokyklos ir susisiekimo.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.
Jūsų patarnavimui prašau skambinti LE. 1-4605
J. GUDAS V. VASILIAUSKAS

Baltica
LIETUVIŠKA RŪBŲ VALYKLA
966 Dundas St. W. - - Tel. LE. 1-5688
Valome, dažome, įaudžiame ir taisome.
PAIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Jūsų patogumui patarnaujame nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.
Sav. V. BLOCKIS

Automobilių, namų,
KILNOJAMO TURTO,
NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ
IR KITI DRAUDIMAI.
PRANAS BARAUSKAS
INSURANCE SERVICE
LE. 4-3608
83 Westmoreland Avenue, Toronto
Atstovas The Empire Life Insurance Co. ir kitų draudimo bendrovių.

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS A. BERESNEVIČIUS
Visiems sezonams pasirinkimas naujausių moderniškų angliškų medžiagų kostiumams ir paltams. Augščiausios klasės rankų darbas Toronte. Naujausi modeliai. Žemiausios kainos.
1299 Dundas St. W. (tarp Dovercourt Rd. ir Lisgar), Toronto

LEO SIGN SERVICE and GENERAL CARPENTRY
Krautuvių ir vitrinų, kabinetų, lentynų, bufetų įrengimai.
Arboritu padengimas. Komercinis ir nekomercinis dažymas.
31A Herman Ave., Toronto. Telefonai: LE. 4-2104 ir LE. 5-5697.

ED. KONDRATAS
Vyrų ir moterų rūbų siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronte
(prie Lietuvių Namų)
Telefonai:
siuv. LE.3-5454 namų LE.4-6643

ŽUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik

J. BERŽINSKAS
1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galime užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius sautuvus.

Krosnys – Gazai – Alyva – Anglys
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ar elektros. Šaldytojai (air conditioners) vasarai ir žiemai. Krosnys "Gurney" — gazo ar elektros. Šaldytuvai — gazo ar elektros. VISŲ RŪŠIŲ REMONTO DARBAI
ROSE HEATING — TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė — 723 Gerrard St. E.
Savininkai ZALECKIAI
TELEFONAS HO. 6-1623
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Visų rūšių šildymas ir įvairios pompos.
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Norėdami turėti ištikimą mašinos veikimą per malonius vasaros išvažiavimus, užsukite į
WALLY'S GARAGE
5 ROBERT STREET, TORONTO
/prie Spadina-College/
Sav. VL. TARVYDAS
Sąžiningai atliks visus mašinos pataisymo darbus.
Naujų stabdžių įdėlimas tik $18.00
Garantuotas darbas. Lietuviams pigiau negu kitur.
TEL. NAMUOSE: LE. 2-4058. DARBE: WA. 1-9541

Egzilai studentai

(Atkelta iš 5 psl.)

į Pax Romana. Populiarindama Pax Romana idėją, Egzilų Komisija numato rengti Pax Romana dieną.

Taliau Egzilų Komisija rinks duomenis apie studentų, akademikų ir universitetų padėtį vidurinėje ir rytinėje Europoje, duomenis pateikdama gen. Pax Romana sekretoriatui, kad jis juos galėtų per savo atstovus panaudoti tarptautinėse organizacijose kaip JTO, UNESCO ir k. Šiame tyrinėjimų darbe studentai nori glaudžiai bendradarbiauti su akademikais.

Egzilų Komisija patyrinės taip pat, kokius vaisius nešė Pax Romana, NCWC Catholic Relif Services, World University Service ir panašių įstaigų pastangos perkelti ir įkurdinti egzilus studentus ir akademikus. Gauti duomenys bus pranešti imigracinėms ir vyriausybių įstaigoms, kad jos dar palankiau žiūrėtų į imigraciją.

Socialinėje srityje Egzilų Komisija tikisi, ankštai bendradarbiaudama su kompetetingomis įstaigomis, surasti stipendijų katalikų egzilų studentams ir darboviečių akademikams.

Tarpusavio ryšių palaikymui ir darbų dokumentavimui Egzilų Komisija numato išleisti trimestrinį leidinėlį ir jį paskleisti ne tik egzilų, bet ir Pax Romana sąjungų tarpe.

Paruošti Egzilų Komisijos sąrangos ir veiklos planai buvo įteikti Pax Romana (MIEC) direktorijai, kuri tuo pat metu posėdžiavo Eichstaette. Šioji patvirtino Egzilų Komisiją ir nutarė ją rekomenduoti tarpsąjunginiam Pax Romana suvažiavimui, kuris, kaip pradžioj buvo minėta, turėjo Eichstaette prasidėti rugpiūčio 25 d. Tik suvažiavimas gali tokią naują komisiją, veikiančią Pax Romana rėmuose, legalizuoti. Už tai šio suvažiavimo egzilai studentai laukė su nekantrumu, bet sykiu ir su viltimi, kad jųjų pastangos nebus buvusios veltui.

J. Medaitis.

Maskva. — Lapkričio mėn. sovietų ekspedicija pradės žygį pereiti per pietų polių nuo Indijos okeano pusės.

Vašingtonas. — Maine gubernatorius Edward Muske (Marciszewski) išrinktas į senatą. Tai bus pirmas JAV senatorius lenkų kilmės.

. . ŠYPSENOS . .

Ginčas

Traukinio kupėje keleiviai nervinosi dėl dviejų ponių, kurios ginčijosi dėl lango: viena nori langą uždaryti, kita pyko, kad ji nutrokš iš karščio.

— Langą reikia būtinai uždaryti, nes aš nusišaldysiu! — kartojo pirmoji ponia.

Atėjęs konduktorius ir ištyręs ginčo priežastį šypsodamasis tarė keleiviams:

— Uždarykite langą, viena ponia tuoj nutrokš, o tada langą vėl atidarykite — antroji nušals, ir traukiny bus ramu!

Perspėjo

Pulkininkas aikštėje sulaiko praeinantį naujoką, kuris nepasisveikino.

— Ar žinai kas aš esu? Aš valdau visą šią stovyklą ir man priklauso 25.000 karių . . . — aiškina pulkininkas.

— Kaip matau, čia tamsta turi neblogą vietą, — sako naujokas ir dar piduria: — Žiūrėk, neprarask! . . .

Ir ten ir ten

Į įstaigą ateina pavėlavęs tarnautojas. Viršininkas jam sako:

— Bet šiandien jūs labai pavėlavote.

— Labai atsiprašau — pramigau, — atsiprašo tarnautojas.

— Tai tamsta ir namie miegate? . . .

Per anksti taip sakyti

Duktė: Mamyte, sakai aš turiu tekėti už jo, bet aš gi jo nemyliu, nekenčiu ir nenoriu savo akyse matyti!

Motina: Tylėk, neišmanėle! Visa tai galėsi pasakyti, kai ištekėsi . . .

Tada bus

Onutė maloniai čiulba savajam Joneliui:

— Kai mudu vesim, aš tau padėsiu vargti vargelius.

— Bet kad aš neturiu jokių vargų, — atsišneka Jonelis.

— Kai tik mudu apsivesime, tai turėsi . . .

Antis su viena koja

Virėjas nuolat padėdavo savo ponui iškeptą antį su viena koja.

— Dėl ko antis su viena koja? — klausia virėjo nustebęs ponas.

— Tai tokia rūšis, pone, — atsakė virėjas, kuris prieš padėdamas iškeptą antį ant stalo, pats suvalgydavo vieną jos koją.

Kartą žiemos metu važiuodamas virėjas su ponu ant užšalusio ežero pamatė antis, kurios stovėjo ant vienos kojos.

— Štai, pone, iš tos ančių rūšies aš kepu.

Ponui sušvilpus antys atsitojo ant abiejų kojų.

— Žiūrėk, kvaily, — tarė ponas virėjui. — Atsirado ir antroji koja!

— Matai, pone, reikėjo ir iškeptai ančiai sušvilpti ir antroji koja būtų atsiradusi! — atsakė virėjas.

Sovietų pramonė

1920 m. sovietų pramonė pagamino 70.000 baltinių sagų. Ligi 1938 m. šį skaičių pavyko padidinti iki 800.000 rankinių granatų. Iki 1921 m. pagaminta tiktai po trečdalį pirštinės vienam gyventojui, o iki 1930 m. jau po porą geležinių grandinių rankoms kiekvienam gyventojui.

1922 metais pagaminta 200 automobilių, o 1936 m. jau išleista 2.000 tankų. Kai 1922 m. vandenin buvo nuleista tiktai 82 žvejų laiveliai, tai 1950 m. jau 300 povandeninių laivų.

Kiek metų?

Kaip žinia, dabar visi jauni: Iki 30 metų yra jaunas.

Nuo 30 iki 40 metų yra dar jaunas.

Nuo 40 iki 50 visdėlto dar jaunas.

Nuo 50 iki 60 yra dar jaunas dvasia.

Nuo 60 iki 70 yra tiek jaunas, kiek jaučiasi.

Nuo 70 iki 90 atrodo nepaprastai jaunai.

Nuo 90 metų yra amžinai jaunas . . .

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Kas keliatės į kitą butą ir norite pigia kaina pervežti savo baldus, kreipkitės telefonu LE. 5-4247.
BR. STONČIUS

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—LEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PREKYBA TORONTE
Mohawk Furniture
LIMITED
2446-8 DANFORTH AVE. TEL.: OX. 9-4444, OX. 9-4224
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS
KADIJO ★ ★ KROSNYS
ŠALDYTUVAI ★ ★ LINOLEUMAS
SIUVIMO MAŠINOS ★ ★ VAIKŲ BALDAI
SKALBIMO MAŠINOS ★ ★ ĮVAIRŪS KILIMAI
TELEVIZIJOS APARATAI ★ ★ VAIKAMS VEŽIMĖLIAI

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro įrkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.
LOTUS

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas
K. ARDAVIČIUS
High Park rajone
2102 DUNDAS ST. W. Tel. LE. 3-2220
(tarp Howard Pk. ir Roncesvalles)

DĖMESIO! DĖMESIO!
TAISAU VISŲ RŪŠIŲ
TELEVIZIJAS, NAMŲ ir AUTO RADIJAS
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Tel. RO. 6-4063

KVALIFIKUOTAS TECHNIKAS TAISO
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. ŠIANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861.

PIGIAUSI
siuntiniai
Į LIETUVĄ
Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai
Štai mūsų kainų pavyzdžiai:
22 svarai cukraus $11.95
22 svarai ryžių $14.75
22 svarai taukų $23.20
Siuntiniai pristatomi per 3 - 4 savaites.
Janique Trading Co. Ltd.
835 Queen St. W., Toronto
Tel. EM. 4-4025
Skyriai Hamiltone, St. Catharines, Edmonton, Buffalo ir kt.

A. ŠTANČIKAS, baigęs National Radio Institute radio ir televizijos skyrių
TAISO
TELEVIZIJOS IR RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui. Darbas ir dalys garantuotos.
Skambinti telef. LE. 1-1602.

Dr. J. URBAITIS
1398 Dundas St. W.
Toronto
Telefonas LE. 6-9622
Grįžo iš atostogų ir priima ligonius darbo dienomis 1 - 4 val. p.p. ir 6 - 8 val. vak.
Kitu laiku susitarus telefonu.

Dr. V. Sadauskienė
Dantų gydytoja
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. N. Novošickis
Dantų gydytojas
459 BLOOR ST. W.,
Toronto, Ont.
(Starkman vaistinės namuose)
Darbo valados susitarus telefonu
Tel. WA. 3-2003

Rašt. LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telefonai: LE. 4-8431 ir LE. 4-8432

VALAU FOTELIUS
ir įvairius kilimus, taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus.
Skambinti LE. 3-4912
P. KARALIŪNAS

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
/prie Dufferin/
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Gydo akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

Dr. E. Zubrienė
Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
nuo 9-12 ir 3-8 val. v.
Šeštadieniais pagal susitarimą

OKULISTĖS
Br. BUKOWSKA - BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
Telef. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 va. ryto iki 6 v. v.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

A. LIŪDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
95 Roncesvalles Ave., Toronto
Telef. LE. 6-5613

DAŽAI IR SIENOMS - POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas veltui.

P. SALNA
LIETUVIS MATININKAS
(Ontario Land Surveyor)
ATIDARĖ MATAVIMO ĮSTAIGĄ
Legalus rubežių nustatymas. Subdivisions. Morgičių planai ir t.t.
95 Mill Rd., Yongehurst P.O., Ont.
Telefonas TU. 4-3988
Richmond Hill

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

Šį šeštadienį, rugsėjo 27 d. MASARYK SALĖJE
212 Cowan Ave., prie Queen St. West įvyks

didžiulis šokių vakaras

Gros populiarus Beni-Ferri orkestras, veiks turtingas bufetas, loterija ir daug kitų įvairumų.

Šiame parengime dalyvaus jaunimas iš Čikagos, Montrealio, Clevelando, Ročesterio, Detroito ir kitų Šiaurės Amerikos vietovių, kuris atvyks į SK "Vytis" dešimtmečio varžybas.

Pradžia 7.30 val. vak.

LSK "Vytis".

Visus kviečiame šiame didžiuliame šokių sezono atidaryme dalyvauti.

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Šį sekmadienį 11 val. pa...aldose dalyvauja Toronto liet. ...porto klubas "Vytis", kuris ...venčia klubo 10 metų veiklos ...ukaktį. Pamokslai kun. P. Ažu...alio "Jaunimas šv.Mykolo dva...ioje".

— Lapkričio 8-9 d.d. parapiją ...izituos J.E. vysk. Vincentas ...rizgys, kuris dalyvaus lietuvių ...kautų rengiamame skautijos ...sikūrimo jubiliejuje. Ta pačia ...roga Jo Eksc. suteiks Sutvirti...imo sakramentą lietuviams ...aikams. Gerb. tėvai yra prašo...i užregistruoti savo vaikus. ...ūtų gera, kad taip pat suaugę ...smenys, ypač konvertitai, ta ...ačia proga pasinaudotų.

— Šią savaitę šv. Juozapo li...oninėje kapeliono pareigose ...ra kun. B. Pacevičius. Kapelio...ą pasiekti galima tel. LE.4-9531 ...c. 435, tarpe 1-3 val. pietų lai...e ir vakare nuo 6-8 val.

— Marijos vardo mergaičių ...odalicijos susirinkimas įvyks ... sekmadienį, rugsėjo 28 d., po ...30 val. pamaldų muzikos stu...ijos patalpose. Visas sodalietes ...ares kviečiame susirinkime da...vauti. Taip pat kviečiamos at...ilankyti ir kitos lietuvaitės ir ...sijungti į sodaliciją, vadovauja...ą kun. dr. J. Gutausko.

— Praėjusią savaitę iš parapi...os bažnyčios palaidoti: Alek...andras Mickevičius ir Juozapas ...aliulis. Abiejų velionių šeimas ...ei artimuosius ir gimines nuo...irdžiai užjaučiame.

— J.E. vysk. F. V. Allen, sa...aitgalį aplankęs parap. klebo...iją, paliko asmeninę auką šv. ...azimiero liet. kolegijai Romoj.

— Parapijos vadovybės ir lie...uvių skautų yra sutarta įreng... parapijos patalpose Skautų ...uklą, patalpas, kur skautai tu...ėtų nuolatinį savo kampelį.

Toronto Šalpos Fondas

...udeninei rinkliavai pravesti ...oronto lietuviams yra išsiunti...ėjęs laiškučius, prašydamas vi...uomenės paramos. Surinktos ...ukos paskirstomos Europos lie...uviams — Vasario 16 ir salezie...ių gimnazijoms, vargo mokyk...oms, senelių prieglaudoms, — ...uvalkų trikampio ir Sibiro lie...uviams. Būtų gražu, kad minė...ą KLB Toronto apyl. Šalpos ...ondo atsišaukimą plačioji lie...uvių visuomenė tinkamai su...rastų ir paremtų. Laiškelyje ...dėti vokučiai, kuriuos su įdėta ...uka prašomi grąžinti Šalpos ...ondui.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį rinkliavoje šv. Tėvo šalpos darbams paremti suaukota $223,08. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

— Šį šeštadien, 8 val. ryto kalbamas rožančius prie išstatyto Švenčiausio Sakramento.

— Parapijos biblioteka veikia kiekvieną sekmadienį po 10 ir 11 val. Mišių.

— Parapijos choras repetuoja: pirmadieniais — vyrų balsai, trečiadieniais — moterų. Repticijų pradžia visada 7.30 val. v. Vis dar kviečiame naujų choristų-čių. Choras tuoj pradės ruošti dainų repertuarą parapijos penkmečiui paminėti ir naujų giesmių repertuarą Advento ir Kalėdų laikui.

— Šį sekmadienį par. klebonas T. Placidas per visas Mišias kalbės svarbiais parapiją liečian čiais ūkiniais reikalais.

—Šį sekmadienį po 10 val. Mišių aktorių kambariuose, salėje bus vaikučių registracija katechetinėms ir Pirmos Komunijos pamokoms. Mielų tėvelių prašome stropiai bendradarbiauti. Vaikučiai, kurie nelankys religijos pamokų nuo pat pradžios, kitais metais prie Pirmos Komunijos nebus prileisti. Vaikučių religijos pamokas dėstys trys Nek. Prasid. seselės.

— Religijos pamokos gimnazistams prasidės kitą sekmadienį, spalio 5 d. Jas praves T. Rafaelis.

— Numatoma ankstyvą pavasarį pasikviesti lietuvį vyskupą teikti Sutvirtinimo Sakramentą. Jį galės priimti ir suaugę, kurie iki šiol jo priimti dar neturėjo progos.

— Prašome tėvelių nuo šio sekmadienio vesti vaikučius į 10 val. Mišias ir juos sodinti pačiuose pirmuosiuose suoluose. Juos prižiūrės seselės.

— Kviečiame ir raginame visus tėvelius, turinčius 3-5 metų vaikučius, juos leisti į Nek. Prasid. seselių vedamą vaikų darželį, kuriame šalia religijos pradmenų jie išmoks gražiai kalbėti, giedoti, dainuoti ir pripras prie gražaus elgesio ir bendruomeninio gyvenimo. Kreiptis į seseles: 46 Delaware Ave., telef. LE. 4-5773.

— Ateinančią savaitę lankysime parapijiečius sekančiose gatvėse: Jane St., Harshaw Ave., Brumell Ave., Raymond Ave., Huhberview Rd., Baby Point Rd., Humber Trl., Magwood Ave., Pasadonia Ave., Vanstassen Ave., Skylark Ave., Varsity Rr. ir Wilton Court.

— Skelbtos uždaros vyrų rekolekcijos Pickeringe neįvyks, nes nesusidarė pakankamas suinteresuotų skaičius.

— Ateinančios savaitės pradžioje rangovams bus perduotos laik. bažnyčios, salės, kavinės ir muz. studijos dažymo specifikacijos. Lietuviai dažytojai, kurie iki šiol dar neužsiregistravo, bet būtų suinteresuoti dalyvauti varžybose, prašomi iki šio šeštadienio pranešti savo pavardes. Pastatų vidaus dažymo projektą ir specifikacijas parengė dail. T. Valius, inž. P. Čeponis ir kontr. P. Augustinavičius. Jiems nuoširdžiai dėkojame. Dažymo darbus norima užbaigti iki parapijos penkmečio minėjimo — lapkričio 15 ir 16 d.d.

— Par. salė dar turi porą neužimtų šeštadienių šokiams 1959 m. rudens pradžioje. Šiaip visi šeštadieniai šį rudenį, visą 1959 m. pavasarį ir rudenį bei 1960 m. pavasarį yra užimti kolonijos organizacijų. Vasaros meto šeštadieniai perleidžiami vestuvėms.

— Prašome parapijiečių nesiųsti senelių prieglaudos fondui laiškuose grynų pinigų, bet tik čekius ar perlaidas. Pasinaudokite sekm. rinkliavų krepšeliais, į kuriuos asmeniniuose vokuose galite dėti ir grynais. Visos aukos reguliariai yra persiunčiamos fondo centrinei.

—Prašome visų uoliai pranešti ligonių vardus. Parapijos kunigams yra labai nemalonu, kad sergąs parapijietis lieka neaplankytas vien tik todėl, kad apie jo susirgimą niekas nesiteikė pranešti.

— Reikalingi patarimo ar pagalbos socialiniuose reikaluose, kaip tai užpildyti įvairius formuliarus, patvarkyti ar išversti dokumentus, gauti pašalpas, darbą ar pan. prašomi be jokio varžymosi kreiptis į parapijos kunigus, kurie tuose reikaluose parapijiečiams talkino ir tebetalkina nuo pačių pirmųjų dienų. Jei laikas leidžia, visais šiais reikalais geriausia kreiptis tiesiai į T. Paulių.

Anglų kalbos kursai

jau pažengusiems bus pradėti University College spalio 8 d. 8 val. vak., jei užsiregistruos pakankamas skaičius lankytojų. Kursas bus išeitas per 20 val. Mokestis $20.

The International Institute of Metropolitan Toronto

organizacija, kurios uždavinys naujiesiems ateiviams padėti įsijungti į tenykštį gyvenimą rugsėjo 28 - spalio 4 d. rengia vad. "Kanados savaitę". Ji pradedama rugsėjo 28 d. 3 val. p.p. arbatėle su muzikine programa, o savaitės bėgyje gėlių, paveikslų ir istorinė paskaita, ruošiama Toronto istorinio komiteto.

Atvyko iš Lietuvos

Rugsėjo 16 d. Maltono aerodrome išlipo iš lėktuvo Lietuvoje gimusi našlaitė Rozalija Levin. Jos abu tėvai nebeišėjo iš ghetto, bet išėjo teta, pas kurią ji dabar atvyko į Torontą. Rozalijai dabar 17 m. Jos motina ją dar kūdikį savo ploščiaus rankovėje išnešė iš ghetto palei Vilnių ir paliko auklėti nepažįstamiems senukams, kurie sutiko priimti. Kai senukai mirė, jos globėja liko jų duktė Liucija, kuri vėliau ištekėjo ir auklėjo ją kaip savą vaiką. Rozalijos motinos sesuo, kuri buvo kartu tame pačiame ghette ir išliko gyva, o dabar gyvena Toronte, po ilgų pastangų surado savo seserėčią ir pagaliau išgavo jos augintojos sutikimą leisti jai išvykti į Kanadą. Taip per Lenkiją ji ir pasiekė Torontą.

Pereitą savaitę mergaitė nuo daugybės įspūdžių ir naujo gyvenimo buvo dar lyg priblokšta, juoba, kad dabartinės žydų šventės sutapo su jos tėvo nužudymo metinėmis, tad jos globėjai, kurie savų vaiku neturėdami žada ją įdukrinti, mūsų laikraščio atstovo pasikalbėjimą su ja atidėjo vėlesniam laikui — po švenčių, kai ji, be to, bus atsigavusi.

Jaunučių berniukų at-kų susirinkimas

bus šį sekmadienį, rugsėjo 28 d. 3 val. Prisikėlimo parapijos salėje artistų patalpose. Kviečiami dalyvauti berniukai nuo 7 iki 12 metų.

Jaunučių ateitininkių

susirinkimas yra šaukiamas rugsėjo 28 d. 3 val. p.p. Prisikėlimo par. muzikos studijoj. Jaunučiais at-kais gali būti visos mergaitės nuo 6 m. iki 9 metų.

Jaunesniųjų mergaičių ateitininkių

susirinkimas įvyks rugsėjo 28 d. 4 val. p.p. Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Narių dalyvavimas būtinas. Kviečiami ir svečiai nuo 10 iki 14 metų. Susirinkimo metu bus renkama nauja valdyba ir aptariama šių metų programa.

Toronto moksleiviai ateitininkai išleido savo laikraštėlio Pirmyn, jaunime! pirmąjį numerį. Laikraštėlis atspausdintas rotatorium. Redakcijos kolektyvą sudaro A. Kuolaitė, D. Gotceitaitė ir J. Treigys.

Tėvai,

norintieji, kad jūsų vaikučiai būtų ugdomi katalikiškoje ir lietuviškoje dvasioje, prašomi nedelsiant kreiptis į Marijos Nekalto Prasidėjimo seseris, kurios vadovauja lietuvių vaikų darželiui. Adresas — 46 Delaware Ave., telef. LE. 4-5773.

Toronto Putvio šaulių kuopos visuotinis eilinis narių susirinkimas šaukiamas rugsėjo 28 d., sekmadienį, 3 val. p.p. šv. Jono Kr. par. salėje. Deinotvarkėje:

1. Pranešimas iš atstovų suvažiavimo Čikagoje ir kiti svarbūs pranešimai,
2. Toronto Putvio šaulių kuopos vėliavos šventinimo datos nustatymas. Vėliava jau pagaminta ir į susirinkimą bus atnešta.

Maloniai visų narių prašoma skaitlingiau dalyvauti.

Kuopos valdyba.

Jaun. skautų - vilkiukų sueiga

Rugsėjo 28 d., sekmadienį, 3 val. p.p. šv. Jono Kr. parapijos salėje įvyks vilkiukų draugovės sueiga. Naujuoju draugininku yra sk. vytis v.sl. Audrius Dvarionas. Tėvai, norintieji užregistruoti savo vaikus (nuo 7 iki 11 metų) į skautų organizaciją, prašomi kreitis į drauginkinką telefonu LE. 4-7254.

Skautų Rambyno tunto

tuntininkas sktn. H. Stepaitis nuo rugsėjo 15 d. iš pareigų pasitraukė. Naujuoju tuntininku pakviestas ps. Vyt. Abromaitis. Visais skautus liečiančiais reikalais prašome kreiptis telefonu LE. 1-1317, po 8 val. vak.

TLChoras "Varpas"

gruodžio 6 d. koncertuos BALFo parengime Čikagoje Marijos Augštesniosios mokyklos salėje.

Voice of Freedom,

kurį leidžia The Mutual Co-Operation League of Canada, rugpiūčio mėn. numeryje atspausdino dviejų skilčių Pr. Alšėno tsraipsnį "Estonia, Latvia, Lithuania". Aptaręs genocido pras mę, autorius nurodo pavyzdžiais Sovietų Sąj. vykdomą genocidą Pabaltijo valstybėse ir visoj eilėj kitų okupuotų kraštų. Priminęs, kad per vieną birželio naktį iš Pabaltijo buvo išgabenta 140.000 nekaltų žmonių, autorius pastebi: "Tai reikštų, kad, jeigu sovietai okupuotų Kanadą — tik per vieną naktį iš čia turėtų išvežti 210.000 gyventojų, o jeigu pavergtų ir JAV — tai, proporcingai gyventojų skačiiui, — iš tenai per pirmąją naktį reikėtų išgabenti net... 2.400.000 amerikiečių..."

"God save Canada from Communism" — baigia autorius, pastebėdamas, jog tokia tragedija gali atsitikti ir čia, jei Vakarai neparodys ryžtingumo.

Išnuomojamas frontinis kambarys vyrui su maistu. Bloor - Symington rajone. Tel. LE. 2-6922.

Išnuomojamas naujai dekoruotas butas — 3 arba 2 kambariai ir virtuvė. Be baldų. Yra garažas. 100 High Park Ave. Tel. RO. 9-9090, po 5 val. vak.

Išnuomojamas frontinis kambarys. Telef. LE. 5-6739.

PARDUODAMA gerame stovyje 4 vietų gazinė plytelė. Kaina $40. Telefonas RO. 9-6884.

Lietuvių liaudies DIEVDIRBIS. Kiekvienai progai dovana sau ir kitam: medžio suvenyriniai drožiniai. Siuntinėjimai nedaromi.

DAŽYTOJAS — DEKORATORIUS — KONTRAKTORIUS atlieka naujausius ir moderniausius namų dažymo darbus. Tel. RO. 9-7044.

JIEŠKOMA MOTERIS vaikams pasaugoti dienos metu High Park rajone. Skambinti tel. RO. 6-5743.

Išnuomojami du kambariai su baldais ir mašinai vieta. 1570 Bloor St. W., prie Dundas. Tel. LE. 6-3654.

Išnuomojamas mažai šeimai butelis, apstatytas arba ne. Maždaug $15 savaitei. Westonas, telef. CH. 4-3519. Klausti savininką.

Mielus pažįstamus,

IRENĄ IZOLDĄ ANDOLYTĘ ir HENRIKĄ JOHANSONĄ,

sukūrusius šeimos židinį,

sveikina ir linki laimingo gyvenimo

A. Cibas.

PADĖKA

Švęsdami savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves, mes buvome maloniai priblokšti ir sujaudint imums surengto pagerbimo, įvykusio š.m. rugsėjo 13 d., šv. Jono Kr. parapijos salėje.

Už šio pagerbimo suorganizavimą mūsų gili padėka priklauso jo iniciatoriams - rengėjams p.p.: — Aleknavičiams, Bieliauskams, Čirūnams, Derviniams, Daukams, Gudžiauskams, Jonaitienei, Motiejūnams, Poviloniams, Petrušauskams, Samulevičiams, Smolskiams, Vekteriams ir Stankienei.

Nuoširdžią padeką reiškiame šv. Jono Kr. parapijos klebonui bei kunigams, taip pat visiems gausiems giminėms, draugams, kaimynams ir pažįstamiems, to neužmirštamo vakaro dalyviams. Ligi to vakaro net nesitikėjome, kad galėtume turėti tiek daug draugų.

Dėkojame už puikias, brangias dovanas ir gražius linkėjimus, gautus žodžiu arba raštu. Jie visi lieka giliai mūsų širdyse.

Pasiliekame Jūsų **Ona ir Adomas Kuniučiai.**

PADĖKA

Mes nuoširdžiai dėkojame visoms ponioms, kurios suruošė mums taip puikų priešvestuvinį pobūvį (shower), o taip pat visiems už tokias gražias ir brangias dovanas.

Lorraine Zurawski
ir Edvardas Masiokas.

Jonės Kvietytės
Ritminės Mankštos ir Modernaus Šokio
STUDIJA

pradeda 3-čius mokslo metus. Priimamos įvairaus amžiaus mergaitės. Mokinės skirstomos į klases pagal amžių ir sugebėjimus.

Prie studijos veikia taip pat Modernaus Šokio Grupė, suteikdama mokinėms progą įgauti ir scenos patyrimo.

Pamokos vyksta kiekvieną penktadienio vakarą Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje.

Platesnių informacijų skambinti LE. 3-1029.

Lietuviška Hi-Fi

— ilgo grojimo plokštelė — 16 liaudies dainų ir šokių 1-12" LP. Kaina $5.95.

Pasaulinio garso plokštelės su **Marek Weber, Caruso, Josef Schmid, Rich. Tauber, Zarah Leander, Jeanette Mc Donald, Nelson Eddy, Don Cossacks,** ir daugelis kt.

WALTER KOPPEL
609 Yonge St., Toronto 5, Ontario.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS Phm.B.

Mes siunčiame ORO PAŠTU vaistus į LIETUVĄ ir kitus Europos kraštus.

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS VELTUI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE
Įsteigta nuo 1900 m.

MONTREAL, Que.

Kristaus Karaliaus šventės proga AV parapijos bažnyčioje įvyks didieji atlaidai, kuriuos maloniai sutiko pravesti J. E. vysk. V. Brizgys. Spalio 24, 25 ir 26 d.d. bus iškilmingos pamaldos rytais ir vakarais. Išgirsime turiningus mūsų Ganytojo pamokslus. Kristaus Karaliaus šventės proga, spalio 26 d. yra rengiama sumos metu mūsų parapijos bendra šv. Komunija, mūsų vaikučiams bus teikiamas Sutvirtinimo Sakramentas ir iškilmingi parapijos pietūs J. E. vysk. Brizgiui pagerbti.

LKM Draugijos susirinkimas įvyko po sumos AV klebonijos posėdžių kambaryje. Aktualiais klausimais paskaitą skaitė p. Gabaliauskienė. Po susirinkimo įvyko kavutė.

Marianapolis College studijas pradeda šios montrealietės išėjusios D'Arcy McGee mokyklą — Siniutė Marytė, Anelíūnaitė Danutė ir Tauteraitė Marytė. Pirmosios dvi studijuos humanitarinius mokslus, kalbas, o trečioji — chemiją. Išėjusios Willibrord High — Rupšytė Emilija ir baigusi Resurrection High — Dargytė Dalia, abi studijuos humanitarinius mokslus. Marianapolis College jau studijuoja Masevičiūtė Aurelija ir Kličiūtė Nijolė, antrus metus, pirmoji humanitarinius mokslus, antroji chemiją, ir Pakulytė Silvija, trečius metus, chemiją.

"Tėv. Žib." korespondentas Montrealyje Jurgis Petraškevičius, studijavęs ekonominius mokslus Vilniaus ir Hamburgo universitetuose, šią vasarą išlaikė papildomus egzaminus ir tapo priimtas į McGill universiteto Arts and Science ekonomikos skyr. baigiamąjį kursą.

Aušros Vartų parapijos salėje praeitą šeštadienį įvyko jaunimo linksmavakaris, o praeitą sekmadienį parapijos choro kavutė, suorganizuota klebono Tėvo Borevičiaus, JS. **J. P.**

Mirė pereitą savaitę Viktorija Burbienė.

Rudens kaukių balių

bendromis jėgomis ruošia Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 236 kuopa ir sporto klubas Vytis lapkričio 8 d. Prisikėlimo parapijos salėje.

Ta pačia proga norime pastebėti, kad nemažam vytiečių skaičiui įsijungus į SLA eiles, tapo sudaryta jaunimo kuopa ir jos įgaliotiniu yra išrinktas J. Gustainis. **LSK Vytis.**

Padėka

Kanados Tautinei parodai pasibaigus buvo uždarytas ir lietuviškas skyrius. Parodos metu niekas nepražuvo ir niekas nebuvo sugadinta.

Kiek atgarsio lietuviškasis skyrius bus radęs parodos lankytojuose, mums sunku spręsti, tačiau kiek teko stebėti, retas lankytojas tepraėjo ties juo nesustojęs.

Mes reiškiame nuoširdžią padėką: dail. T. Valiui paruošusiam lietuviškojo skyriaus projektą, biuletenio viršelį ir padėjusiam patarimais, p. D. Meilutei ir dail. V. Bričkui savo darbais prisidėjusiems prie skyriaus projekto įvykdymo; p. A. Tamošaitienei, p. Veselkienei, p. Palubinskienei ir ponams K. Abromaičiui, Dagiui, K. Grudzinskui, Vadakojui, J. Vainauskui suteikusiems eksponatų parodai, p. Steponaitytei paskolinusiai stakles ir p. Endrijonienei iš Čikagos, davusiai savo užuolaidas; Skautų rėmėjams p. J. Matulaičiui ir p. L. Monstvilai, parėmusiems konkrečiu darbu — atlikusiems stalių darbus įrengiant skyrių; Toronto skaučių ir skautų tautinių šokių grupei "Gintaras" finansavusiai ($100) biuletenio atspausdinimą. Parėmusiems mūsų sumanymą pinigais: KLB Kultūros Fondui ($50), Toronto Apylinkės Valdybai ($100), Kredit. Kooperatyvui "Parama" ($50), Skautų Tėvų - Rėmėjų būreliui ($50), Medžiotojų ir Žūklautojų d-jai ($15).

Nuoširdžiai dėkojame visoms ponioms, kurios padėjo budėti parodos metu bei visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu yra prisidėję prie lietuviškojo skyriaus įrengimo bei jo pasisekimo.

Toronto vyr. skaučių kun. Birutės draugovė.

AR SUSIJUNGS PRIEŠ DUPLESSIS?

Duplessis vadovaujama Union Nationale Quebecą valdo jau per 30 metų. Pastaruosiuose rinkimuose prieš Duplessis stojo Montrealy populiarusis Jean Drapeau, tačiau pralaimėjo. Dabar jis sukūrė naują politinę organizaciją visame Quebece, vad. Civic Election League, kurios uždavinys nuversti Union Nationale valdžią. Į Drapeau kreipėsi naujasis Quebeco liberalų lyderis Jean Lesage, siūlydamas abiem partijom susijungti, nes ir liberalams ir Civic League išstačius atskirus kandidatus Union Nationale tik laimėtų, nes opozcija suskaldytų savo jėgas.

MILNES FUEL OIL CO.
atstovas
VYTAUTAS AUŠROTAS
sudaro alyvos sutartis, priima užsakymus alyvos krosnims įstatyti ir visų rūšių anglių pristatymui.
Skambinkite: LE. 5-0527

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403
TORONTO

"ATLANTIC" RESTORANO
NAUJI SAVININKAI HEIKIAI MALONIAI KVIEČIA ATSILANKYTI.
Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 10 val. vak.
1330 DUNDAS ST. W. Toronto TEL. LE. 1-9347

TAUPYK, SKOLINKIS
savo kredito kooperatyve "LITAS"
Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.
"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.
Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

Lankydami Torontą

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn
"The Times"
1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERŽINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

AL GARBENS
REAL ESTATE
1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakarais HU. 9-1543

SWANSEA
$7.000 įmokėti, 7 kambariai, atskiras namas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios, moderniškas namas, žaidimų kambarys, privatus įvažiavimas, garažas. Viso prašoma $22.500.

DUNDAS - SHAW
$2.000 įmokėti, 8 kambariai, nepereinami, 2 garažai. Prašoma $14.000. Vienas morgičius 10 metų balansui.

INDIAN RD.
$4.000 įmokėti, 6 kambariai, atskiras namas, 2 moderniškos virtuvės, alyva apšildomas, įvažiavimas iš priekio. Prašoma kaina $16.900, lengvos išmokėjimo sąlygos.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.